

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР ВИСОКИЯТ ПРОЗОРЕЦ

Част 3 от „Филип Марлоу“

Превод от английски: Жечка Георгиева, Радка Лавчиева, 1976

chitanka.info

1

Къщата се намираше на авеню „Дрезден“ в квартала Оук Нол в Пасадина — голяма, солидна, прохладна на вид, с виненочервени тухлени стени, с керемиди от теракота и цокъл от бял камък. Партерните прозорци на фасадата бяха обковани в оловни решетки. Горните бяха като на лятна вила, украсени с каменни орнаменти, имитация на стила рококо. От фасадата, в чиято основа бяха засадени цветни храсти, се спускаше с лек наклон към улицата мека зелена морава и се стелеше покрай огромен хималайски кедър като хладен зелен поток около скала. И тротоарът, и декоративната алея бяха много широки, а наред алеята свеждаха клони три бели акации, които си заслужаваха да ги погледаш. Тегнеше тежкият дъх на жежка, лятна утрин и всяко стръкче бе замряло неподвижно в морния въздух, слегнал се над Пасадина в подобни дни, наричани от местните жители приятно хладни.

За обитателите на къщата знаех само, че са някоя си мисис Елизабет Брайт Мърдок и нейното семейство и че тя иска да наеме благонадежден спретнат частен детектив, който да не тръска пепелта от пурата си на пода и да не носи повече от един пищов. Знаех още, че е вдовица на дърт глупак с бакенбарди на име Джаспър Мърдок, натрупал много пари, докато служел всеотдайно на обществото, и че всяка година на рождения му ден снимката му се помещаваше в местния вестник, а под нея датите на раждането и смъртта, придружени с надписа: „Животът му бе посветен на ближните и всевишния“.

Паркирах колата си на улицата, минах по пътеката от каменни плочи, която прекосяваше зелената поляна, и натиснах звънеца на портала под островърхия навес. Ниска ограда от червени тухли, успоредна на фасадата, свързваща късото разстояние от входната врата до алеята за коли. В края на тази алея върху бетонен блок стоеше неголяма разрисувана фигура на негър в бял брич, зелен жакет и червено кепе. Той държеше камшик, а там, където бе кракът му, имаше

желязна халка, очевидно за връзване на коне. Изражението на негъра бе малко тъжно, сякаш от дългото чакане бе започнал да се обезкуражава. Отидох до него и го потупах приятелски по главата, докато чаках да ми отворят.

След малко една кисела матрона на средна възраст с униформа на домашна прислужница откряна едва-едва входната врата и впери в мен едно лъскаво мънистено око.

— Филип Марлоу — казах аз. — Идвам при мисис Мърдок. Имаме уговорена среща.

Киселата матрона на средна възраст скръцна със зъби, неочаквано затвори очи, неочаквано ги отвори и изломоти с един от онези чепати продрани гласове, каквито сигурно са имали само пионерите преселници:

— Коя от тях?

— Какво?

— Коя мисис Мърдок? — почти изкрещя тя.

— Мисиз Елизабет Брайт Мърдок — отвърнах. — Не знаех, че имало повече от една.

— Сега знаете — отсече тя. — Имате ли визитна картичка?

Тя все още държеше вратата откряната едва на педя. Подаде през пролуката върха на носа си и една кльоцава мускулеста ръка. Извадих портфейла си, взех една от картичките, на които бе изписано само името ми, и я тикнах в ръката ѝ. Моментално ръката и носът изчезнаха и вратата се тръшна под носа ми.

Мина ми през ума, че може би е трябвало да позвъня на задната врата. Отидох отново до негъра и още веднъж го потупах по главата.

— Братко — рекох му, — сега сме двама.

Мина известно време, доста време. Пъхнах цигара в устата си, но не я запалих. По улицата премина синьобелият фургон на Пътуващия смешник, от който се носеха звуците на латерната му. Огромна пеперуда на златисточерни шарки залъкатуши и кацна върху хортензиевия храст досами лакътя ми, бавно изпърха с криле, сетне тежко хвъркна и залитайки, изчезна в омарата.

Входната врата се отвори отново и киселата матрона рече:

— Оттук.

Влязох. Помещението беше просторно, квадратно, закътано и хладно; излъчваше успокоителната атмосфера на погребален параклис

и дори нещо от неговата миризма. Гоблени по белите, покрити с груба гипсова мазилка стени, железни решетки, имитиращи балкони зад големите стъкла на страничните прозорци, тежки столове с дървена резба и плюшени седалища, тапицирани облегалки и пискюли от потъмняла златиста сърма. В дъното — прозорец със стъклопис, голям, кажи-речи, колкото тенискорт. Под него остъклени врати със завеси. Стара, спарена, мухлясала, плесенясала, еснафска, чиста и потискаща стая. Нямахме вид на обитавано помещение, нито пък примаамваше да стоиш в нея. Мраморни масички с вити крачета, позлатени часовници, миниатюрни статуетки от мрамор в два цвята. Сума боклуци, за които, ако речеш да избършеш праха, ще ти трябва цяла седмица. Сума пари, хвърлени на вятъра. Преди тридесет години в богатия, необщителен провинциален град, какъвто беше Пасадина, стаята може и да е изглеждала импозантна.

Излязохме от нея, тръгнахме по един коридор и след малко киселата матрона отвори една врата и ми даде знак да вляза.

— Мистър Марлоу — извести тя злобно през прага, след което си отиде, поскърцвайки със зъби.

2

Стаята беше малка и гледаше към задната градина. Застлана бе с грозен килим в червено и кафяво и бе пригодена за секретарски кабинет. В нея не липсваше нищо, което човек очаква да види в малка канцелария. Слабо, крехко, русоляво момиче с очила в рогови рамки седеше зад бюрото, на което имаше пишеща машина, а отляво лежеше току-що изваден от машината лист хартия. Тя бе поставила пръсти върху клавишите, но не бе сложила нов лист във валяка. Наблюдаваше влизането ми в стаята със скования глуповат израз на стеснителен човек, позиращ за снимка. Гласът ѝ долетя ясен и мек, когато ме покани да седна.

— Аз съм мис Дейвис. Секретарка съм на мисис Мърдок. Тя иска да посочите имената на няколко поръчители.

— Поръчители ли?

— Да, изненадва ли ви това?

Поставих шапката си на бюрото ѝ, а незапалената цигара върху периферията на шапката.

— Да не би да искате да кажете, че ме е повикала, без да знае нищо за мен?

Устната ѝ трепна и тя я прехапа. Не разбрах дали е изплашена, или разтревожена, или просто ѝ е трудно да бъде сдържана и делова. Във всеки случай не изглеждаше доволна.

— Един директор на Калифорнийската застрахователна банка ѝ даде името ви. Но казал, че не ви познавал лично — отговори тя.

— Подострете молива си — казах ѝ.

Тя го повдигна, за да ми покаже, че е подострен и готов за действие. Започнах:

— Първо, един от вицепрезидентите на същата тази банка Джордж С. Лийк. Можете да го намерите, като се свържете с дирекцията. После, сенаторът Хюстън Оугълторп. В момента може би е в Сакраменто или пък в кабинета си в сградата на държавното учреждение в Лос Анжелос. После, Сидни Драйфус от „Драйфус,

Търнър и Суейн“ — адвокатска кантора към застрахователната фирма „Тайтъл-Иншурънс Билдинг“. Записахте ли?

Тя пишеше бързо и с лекота. Кимна, без да вдигне поглед. Слънчеви лъчи танцуваха в русата ѝ коса.

— Оливър Фрай от корпорацията „Фрай-Кранц“ за оборудване на нефтени кладенци. Седалището им се намира на Девета източна улица в индустриалната зона. Освен това, ако искате, мога да ви дам имената и на няколко ченгета. Бърнърд Оулс от Областната прокуратура и лейтенант Карл Рандъл от Централното криминално бюро. Може би това ще е достатъчно.

— Не ми се подигравайте — каза тя. — Аз само изпълнявам нареждане.

— На последните двама по-добре не се обаждайте, освен ако знаете точно в какво се състои работата — отвърнах. — Не ви се подигравам. Ужасна жега, нали?

— За Пасадина не е кой знае каква — рече тя, сложи с мъка тежкия телефонен указател върху бюрото си и започна да рови в него.

Докато търсеше номерата и телефонираше тук и там, аз я огледах... Беше бледа, но някак естествено бледа и изглеждаше съвсем здрава. Меднорусата ѝ като загоряла пшеница коса съвсем не беше грозна, но бе тъй безмилостно опъната назад върху тясното ѝ теме, та чак не приличаше на коса. Веждите ѝ бяха тънки, необикновено прави и по-тъмни от косата, почти кестеняви. Побелелите ѝ ноздри издаваха, че е анемична. Брадичката ѝ беше твърде малка, твърде остра. Нямаше друг грим, освен оранжевото червило, но и то не беше много. Очите ѝ зад очилата бяха огромни, кобалтовосини, с големи ириса и разсеяно изражение. Клепачите ѝ — малко дръпнати, така че очите ѝ придобиваха леко ориенталски вид или пък внушаваха впечатлението, че кожата ѝ е тъй естествено стегната, та чак придърпва угълчетата нагоре. Цялото лице излъчваше необяснимо невротично обаяние, на което липсваше само малко изкусен грим, за да стане поразително красиво.

Облечена бе с ленена рокля с къси ръкави и нямаше никакво украшение. Оголените ѝ ръце бяха покрити с лек мъх и тук-там с лунички.

Не се заслушах в разговорите ѝ по телефона. Това, което ѝ казваха, тя стенографираше със сръчни и леки движения на молива.

Щом свърши окачи обратно указателя на куката, изправи се, оправи роклята си на бедрата и каза:

— Почакайте, ако обичате, само за минутка... — и се запъти към вратата.

Вече бе направила една крачка, когато изведнъж се обърна и затвори рязко горното странично чекмедже на бюрото. После излезе. Вратата се хлопна. Стана тихо. Отвън жужаха пчели. Някъде отдалеч долиташе приглушеното бръмчене на прахосмукачка. Вдигнах незапалената цигара от шапката си, пъхнах я в устата си и станах. Заобиколих бюрото и издърпах чекмеджето, което тя се върна да затвори. Не ми влизаше в работата. Само бях любопитен. Не ми влизаше в работата и това, че вътре лежеше малък автоматичен „Колт“. Бутнах го и седнах отново.

Тя отсъствава около четири минути. Отвори вратата, спря на прага и каза:

— Мисиз Мърдок ще ви приеме сега.

Прекоших още коридори, тя дръпна едното крило на двойната остъклена врата и отстъпи встрани. Влязох и вратата зад мен се хлопна.

Вътре бе тъй тъмно, че в първия миг не различих нищо освен дневната светлина, нахлуваща през някакви гъсти храстовидни растения и паравани. Сетне разбрах, че стаята всъщност е слънчева веранда, безгрижно оставена да обрасне отвън с храсталаци. Беше обзаведена с тръстикови мебели и застлана с рогозки. До прозореца имаше голям тръстиков шезлонг. Облегалката му беше дъгообразна и бе отрупан с толкова възглавници, че можеха да подпрат и слон, а в него се бе изтегнала жена с чаша в ръка. Тежка алкохолна миризма на вино ме блъсна в ноздрите още преди да различа добре фигурата. После очите ми привикнаха с тъмнината и започнах да я виждам добре.

Лицето и брадичката ѝ бяха внушителни. Косата с цвят на олово бе накъдрена безмилостно, имаше клюновиден нос и големи влажни очи със съчувстващия израз на мокри камъни. Шията ѝ бе обвита в дантели, но повече би ѝ прилягал спортен пуловер. Облечена бе в рокля от сивкава коприна. Дебелите ѝ ръце бяха оголени, целите в петна. На ушите си имаше клипсове от черен кехлибар. До нея се

виждаше ниска масичка със стъклен плот, отгоре — бутилка портвайн. Тя отпиваше от чашата си, разглеждаше ме и нищо не казваше.

Аз стоях. Тя ме държа прав, докато пресуши чашата си, после я сложи на масичката и пак я напълни. Попи устни с носна кърпичка. Сетне проговори. Гласът ѝ имаше тембъра на метален баритон и предупреждаваше, че няма да търпи глупости.

— Седнете, мистър Марлоу. Ако обичате да не палите цигарата. Страдам от астма.

Седнах в люлеещ се тръстиков стол и затъкнах все тъй незапалената си цигара в горното джобче на сакото си, зад носната кърпичка.

— Не съм имала вземане-даване с частни детективи, мистър Марлоу. Нищо не знам за тях. Препоръките, които ми дадоха за вас, ми се струват задоволителни. Колко вземате?

— Зависи от задачата, мисис Мърдок.

— Въпросът, естествено, е напълно поверителен. Няма нищо общо с полицията. Ако имаше, щях да повикам именно нея.

— Вземам по двадесет и пет долара на ден, мисис Мърдок. И, разбира се, разноските.

— Доста е. Сигурно добре печелите. — Тя отпи от портото. Не обичам портвайн в горещо време, но е мило, когато ти предоставят възможността да откажеш.

— Не — отвърнах. — Парите не са много. Разбира се, детективски услуги можете да получите на всякаква цена — също като при адвокатите. Или зъболекарите. Аз не съм организация. Работя сам, никога не се занимавам с два случая едновременно. Поемам рискове, понякога твърде големи, и не работя непрекъснато. Затова не смятам, че двадесет и пет долара са прекалено много.

— Ясно. А какво е естеството на разноските?

— Дребни неща, които постоянно изникват. Човек никога не знае.

— Предпочитам да знам — рече тя ехидно.

— Ще знаете. Ще получавате сметка черно на бяло. Ако не одобрите разноските, ще можете да възразите.

— А какъв аванс очаквате?

— Сто долара ще ми стигнат.

— Надявам се да ви стигнат — рече тя, изгълта портото и напълни чашата отново, без дори да изтрие устни.

— От клиенти с вашето положение, мисис Мърдок, мога и да не вземам аванс.

— Мистър Марлоу — натърти тя. — Аз съм властна жена. Не се оставяйте да ви сплеща. Защото ако ще се сплещате от мен, няма да ми бъдете полезен.

Кимнах и оставих течението да отнесе думите ѝ. Внезапно тя се изсмя, сетне се оригна. Мило леко оригване, не демонстративно, а изпълнено с непринудено безгрижие.

— Астмата ми — рече нехайно. — Това порто ми е като лекарство. Затова не ви предлагам.

Кръстосах крака. Надявах се това да не навреди на астмата ѝ.

— Парите — продължи тя — всъщност са без значение. Една жена с моето положение винаги плаща прескъпо и свиква с това. Надявам се да ги заслужите. Ето каква е работата. Откраднат ми е предмет със значителна стойност. Искам да ми бъде върнат, но искам и нещо повече. Никой да не бъде арестуван. Крадецът е от моето семейство. — Тя завъртя чашата в дебелиите си пръсти, усмихна се едва-едва в мъждивата светлина на затъмнената стая. — Снаха ми — поясни. — Очарователно момиче — и корава като дъбова греда. — Погледна ме с неочакван блясък в очите. — Синът ми е ужасен глупак. Но аз много го обичам. Преди година склучи идиотски брак без моето съгласие. Глупаво беше от негова страна, защото е напълно неспособен да припечелва прехраната си и няма никакви пари освен тези, които му давам, а аз не съм щедра. Дамата, която избра, или която го избра, е певица в нощен локал. Името ѝ е Линда Конкуест^[1] — много ѝ отива. Живееха тук, при мен. Не се карахме, защото не бих позволила никому да се кара с мен в собствената ми къща, но чувствата помежду ни не бяха особено дружелюбни. Плащах разноските им, подарих им по една кола, отделих ѝ задоволително, но не и разточително перо за дрехи и други подобни. Несъмнено животът ѝ се е струвал скучен. Несъмнено и синът ми ѝ се е струвал скучен. Аз самата го намирам скучен. Във всеки случай тя се изнесе отгук съвсем внезапно преди около седмица, без да остави адрес или да се сбогува.

Закашля се, потършува за носна кърпичка и издуха носа си.

— Откраднатият предмет — продължи тя — е монета. Рядка златна монета, наречена Брашъргов дублон. Гордостта на нумизматичната колекция на моя съпруг. Аз пет пари не давам за такива неща, но мъжът ми даваше. Пазя сбирката му непокътната, откак умря преди четири години. На горния етаж е, в огнеупорна стая, която се държи под ключ, в няколко огнеупорни сейфове. Застрахована е, но още не съм съобщила за изчезването на монетата. И не искам, стига да мога да го избегна. Убедена съм, че Линда я е взела. Монетата е оценена на повече от десет хиляди долара. Непускан в обръщение екземпляр.

— Но е много трудно да се продаде — обадох се аз.

— Може би. Не знам. Една вечер разбрах, че липсва. И тогава надали бих се усетила, тъй като изобщо не се доближавам до колекцията, но някой си Морнингстар от Лос Анжелос се обади по телефона, казал, че е търговец на монети, и попитал дали Мърдоковият Брашър, както се изразил, се продава. Синът ми се случил на телефона. Казал, че не е чувал монетата да се продава и никога не е била обявявана за продан, но ако мистър Морнингстар бъде така любезен да се обади друг път, ще има възможността да разговаря лично с мен. В момента не беше удобно, тъй като си почивах. Онзи отговорил, че така и ще направи. Синът ми предал разговора на мис Дейвис, която ми докладва на мен. Казах ѝ да се обади на човека. Бях леко заинтригувана.

Тя отново сръбна от портвайна, тръсна кърпичката си и изсумтя.

— Защо бяхте заинтригувана, мисис Мърдок? — попитах, колкото да кажа нещо.

— Ако този човек беше търговец на монети, който поне малко разбира от работата си, би трябвало да знае, че монетата не се продава. Съпругът ми Джаспър Мърдок постави изрично условие в завещанието си, че никаква част от колекцията му не може да се продава, заема или ипотекира, докато съм жива. Нито пък да се изнесе от къщата, освен при такава повреда на сградата, която да прави изнасянето наложително, но дори и тогава — само чрез попечители. Съпругът ми — мрачно се усмихна тя, — изглежда, смяташе, че би трябвало да съм проявявала по-голям интерес към късчетата метал, докато беше жив.

Навън бе хубав ден, слънцето грееше, цветята цъфтяха, птичките чуруликаха. Коли профучаваха далеч по улицата с успокоителен шум. В мрачната стая с грубото масивно лице на стопанката и винената миризма всичко изглеждаше някак нереално.

— Говорих с мистър Морнингстар. Цялото му име е Илайша Морнингстар, а бюрото му се намира в Белфънт билдинг на Девета улица в центъра на Лос Анжелос. Казах му, че колекцията „Мърдок“ не се продава, никога не е била и доколкото зависи от мен, няма и да бъде, и че съм изненадана как може това да не му е известно. Той взе да хъка и да мъка и най-сетне ме попита дали може да види монетата. Казах, че не може, естествено. Той сухо ми благодари и затвори. Гласът му беше на стар човек. Аз пък веднага се качих горе да хвърля едно око на монетата — нещо, което цяла година не бях правила. Беше изчезнала от отделението си в заключенния огнеупорен сейф.

Нищо не казах. Тя пак си напълни чашата и забарабани с дебелите си пръсти по облегалката на шезлонга.

— Вероятно се досещате какво си помислих тогава.

— Що се отнася до мистър Морнингстар, мисля, че да. Някой е предложил да му продаде монетата, а той заподозрял откъде продавачът се е сдобил с нея. Монетата, изглежда е много рядка.

— Това, което наричат непускан в обръщение екземпляр, е наистина голяма рядкост. Да, точно това ми мина през ума.

— Кой и по какъв начин би могъл да я открадне?

— Всеки в тази къща, при това много лесно. Ключовете държа в чантата си, а тя се подмята къде ли не. От просто по-просто би било за който и да е да ги измъкне и да ги задържи достатъчно дълго, та да отключи и стаята, и касата, и отново да ги върне на мястото им. За външен човек е трудно осъществимо, но всеки в къщата би могъл да я открадне.

— Ясно. А как установихте, че снаха ви е сторила това?

— Не съм установила — що се отнася до необорими доказателства. Но съм напълно сигурна. Прислугата се състои от три жени, които работят тук от дълги, дълги години — много преди да се омъжа за мистър Мърдок, което стана само преди седем години. Градинарят изобщо не влиза в къщата. Нямам шофьор, защото ме возят синът ми или секретарката. Синът ми не я е взел, първо, защото не е чак такъв глупак, та да краде от майка си, и, второ, ако я беше

взел, съвсем лесно можеше да ми попречи да разговарям с мистър Морнингстар, търговеца на монети. Мис Дейвис? — Абсурд! Съвсем не е този тип. Прекалено е пъзлива. Не, мистър Марлоу, Линда е точно от онези жени, които биха го направили от чиста злоба, ако не за нещо друго. Знаете що за стока са тия, от нощните заведения.

— Хора като всички нас — отвърнах. — Следи от взлом няма, предполагам? Трябва да е много сръчен и тънък познавач, за да задигне една-единствена монета, така че изключваме тази възможност. Макар че е най-добре да огледам стаята.

Тя вирна масивното си чене, а мускулите на врата ѝ се свиха на твърди буци.

— Току-що ви казах, мистър Марлоу, че снаха ми, мисис Лесли Мърдок, е взела Брашъровия дублон.

Вперих очи в нея, тя ми отвърна със същото. Нейните бяха твърди като тухлите на оградата пред къщата. Свих рамене и рекох:

— Ако предположим, че е така, мисис Мърдок, какво поточно искате от мен?

— Първо, искам да ми се върне монетата. Второ, искам развод за сина ми без издръжка за жена му. Защото не възнамерявам да хвърлям пари на вятъра. Предполагам, че знаете как се уреждат тези работи.

Тя пресуши текущата доза портвайн и се изсмя грубо.

— Може и да съм чувал как стават тези работи — отвърнах. — Казвате, че не оставила адрес. Означава ли това, че нямате представа къде е отишла?

— Точно така.

— Значи безследно изчезване. Синът ви все пак може да има някаква представа, която е пропуснал да сподели с вас. Ще трябва да се срещна с него.

Едрото сиво лице се втвърди в още по сурови линии.

— Синът ми нищо не знае. Дори и това, че монетата е открадната. И не желая нищо да разбере. Като му дойде времето, знам как да се оправя с него. Искам да не го закачате. Той ще прави каквото му кажа.

— Не винаги го е правил.

— Женитбата му — злобно изрече тя — бе моментно импулсивно действие. А след това се опитваше да се държи като джентълмен. Аз обаче не страдам от подобни скрупули.

— В Калифорния ви трябва три дни, за да осъществите подобно импулсивно действие, мисис Мърдок.

— Млади момко, желаете ли да се заемете с тази работа, или не?

— Желая, ако ми се съобщят фактите и ме оставят да действувам, както намеря за добре. И не желая, ако ще поставяте хиляди условия и правила, в които да се препъвам. Тя се изсмя продрано.

— Това е деликатен семеен проблем, мистър Марлоу. И трябва да се пипа деликатно.

— Ако ме наемете, ще получите всичката ми деликатност. Ако пък я нямам, тогава по-добре да не ме наемате. Подразбрах например, че не желаете снаха ви да бъде несправедливо обвинена. Не съм достатъчно деликатен за целта.

Лицето ѝ доби цвета на варено цвекло и тя раззина уста да изреве. Сетне размисли, вдигна чашата и гаврътна още една яка доза лекарство.

— Ще ми свършите работа — рече сухо. — Как не ви срещнах преди две години, преди той да се ожени за нея.

Не знаех какво точно значи това, затуй оставих фразата без коментар. Тя се наведе на една страна, побърника клавишите на вътрешния телефон и щом ѝ отговориха, изръмжа нещо.

Чуха се стъпки и меднорусото момиче влезе с лека походка в стаята, повесило брадичка, като че някой щеше да му посегне.

— Попълни на този човек чек за двеста и петдесет долара — изръмжа старият дракон. — И да си затваряш устата по този въпрос.

Момичето почервения чак до шията.

— Знаете, че никога не разправям за вашите работи, мисис Мърдок — изблея то. — Знаете, че не говоря. И през ум не би ми минало.

Тя се извърна с наведена глава и избяга от стаята. Погледнах я, докато затваряше вратата. Малката ѝ долна устна трепереше, но очите ѝ бяха бесни.

— Ще ми трябва снимка на снаха ви и някои сведения — казах, след като вратата бе затворена.

— Вижте в чекмеджето на бюрото.

Пръстените ѝ проблеснаха в полумрака, когато дебелият ѝ сив пръст посочи бюрото.

Отидох, отворих единственото чекмедже на тръстиковото писалище и извадих снимката, която лежеше сам-самичка на дъното с лице нагоре и ме гледаше с хладни тъмни очи. Седнах отново с фотографията в ръка и се вгледах в нея. Тъмна коса с неравен път по средата, леко прибрана назад над внушително чело. Широки, студени, много надменни устни, които веднага ти се приисква да нацелуваш. Приятен нос, нито много малък, нито много голям. Хубава структура на лицето. Но нещо липсваше в изражението. Някога на това нещо са му викали добро домашно възпитание, но сега не знаех как да го назова. Лицето ѝ изглеждаше прекалено знаещо и недоверчиво за възрастта ѝ. Твърде много е било задиряно и твърде се е обиграло, надхитрявайки волностите. А зад лукавството прозираше простодушието на малко момиченце, което още вярва в Дядо Коледа.

Кимнах на снимката и я пъхнах в джоба си, като си помислих, че прекалено много заключения вадя от една фотография, при това на твърде слаба светлина.

Вратата отново се отвори и момичето с ленената рокля влезе с тлъста чекова книжка и автоматична писалка и подложи ръка на мисис Мърдок, за да тегли подписа си. Изправи се с напрегната усмивка, мисис Мърдок рязко махна към мен, то откъсна нека и ми го подаде. Задържа се очакващо до вратата. Нищо не му казаха, така че то излезе с лека стъпка и затвори.

Помахах с чека, за да изсъхне мастилото, сгънах го и го задържах в ръка.

— Какво можете да ми кажете за Линда?

— Кажете-речи нищо. Преди да се омъжи за сина ми, живеела в един апартамент с някоя си Лоуис Маджик^[2] — чудни имена си избират, не мислите ли? Също кабаретна артистка или нещо такова. Локалът, в който работели, се нарича „Клуб Айдъл Вали“, по посока на булевард „Вентура“. Синът ми Лесли прекалено добре е запознат с него. За семейството и произхода на Линда не знам нищо. Веднъж спомена, че е родена в Су Фолс. Предполагам, че има родители. Не се интересувах дотам, че да проверявам.

Не се била интересувала. Виждах я как рови бясно с две ръце, настървено, но си остава с пръст в устата.

— Не знаете ли адреса на мис Маджик?

— Не. Никога не съм го знаела.

— Дали синът ви не го знае — или мис Дейвис?

— Ще питам сина ми, като се върне. Но не вярвам. А мис Дейвис и сам можете да попитате. Сигурна съм обаче, че не го знае.

— Ясно. И не познавате други приятели на Линда?

— Не.

— Не е изключено синът ви да поддържа връзка с нея, мисис Мърдок, без да ви казва.

Тя отново взе да моравее. Вдигнах ръка и нахлузих успокоителна усмивка на физиономията си.

— В края на краищата една година са били женени — рекох. — Все трябва да знае нещо за нея.

— Оставете сина ми на мира — изръмжа тя. Свих рамене и изсумтах обезсърчено.

— Добре тогава. Предполагам, че си е взела колата. Тази, която сте й подарили. Каква беше тя?

— Стоманеносив „Меркури“, модел 1940 година, с две врати. Мис Дейвис ще ви даде номера, ако ви трябва. Не знам дали я е взела.

— А знаете ли колко пари, дрехи и бижута е отнесла със себе си?

— Парите не са много. Не повече от стотина-двеста долара. — Тлъста зловна усмивка очерта дълбоки бръчки около носа и устните ѝ. — Освен, разбира се, ако не си е намерила нов приятел.

— Има и такава вероятност — рекох. — А бижута?

— Пръстен със смарагд и диамант, не особено ценен, платинен швейцарски часовник „Лонжин“ с рубини, много красива огърлица от пушен кехлибар, която имах глупостта лично да ѝ подаря. Закопчалката ѝ представлява ромб с двацет и шест малки диамантчета. Имаше и други дреболии, разбира се. Никога не съм им обръщала внимание. Обличаше се доста добре, но не екстравагантно. Слава богу поне за това.

Отново си наля, отпи и пушна още няколко общителни оригвания.

— Това ли е всичко, което можете да ми кажете, мисис Мърдок?

— Не е ли достатъчно?

— Ни най-малко, но засега ще се задоволя с толкоз. Ако открия, че не е откраднала монетата, това прекратява разследването, поне що се отнася до мен. Нали?

— Пак ще говорим — сръза ме тя. — Тя я е откраднала. И нямам намерение да я оставя да се измъкне безнаказано. Хубаво го запомнете,

млади момко. И се надявам да сте поне наполовина толкова нахакан, колкото се пишете, защото тези момичета от нощни заведения обикновено имат много лошави приятели.

Все така държах сгънатия чек за единия край между коленете си. Извадих портфейла си, прибрах го вътре, станах и се пресегнах да вдигна шапката си от пода.

— Такива ги обичам — казах. — Лошавите имат просто устроени мозъци. Ще ви докладвам, щом има нещо за докладване, мисис Мърдок. Мисля първо да преслушам този търговец на нумизматични ценности. Вижда ми се добра изходна диря.

Тя ме остави да стигна до вратата, преди да изръмжи зад гърба ми:

— Вие май не ме харесвате особено, а?

Обърнах се, поставил вече ръка на бравата, и се ухилих:

— А нима някой ви харесва?

Тя отметна назад глава, раззина широко уста и се заля в гръмогласен смях. Излязох и затворих вратата, заглушавайки грубите неженствени звуци. Тръгнах обратно по коридора и почуках на откренатата врата на секретарската стая, после я бутнах и надникнах вътре.

Тя беше захлупила лице на бюрото. Плачеше. Извърна се и ме погледна с мокри от сълзи очи. Затворих вратата, отидох до нея и прегърнах крехките ѝ рамене.

— Горе главата! — рекох. — По-скоро трябва да я съжаляваш. Има се за несломима и ще си строши врата, за да го доказва.

Момичето скочи на крака и се отдръпна от ръката ми.

— Не ме докосвайте! — изрече задъхано. — Моля ви! Не позволявам мъже да ме докосват. И не говорете такива ужасни неща за мисис Мърдок.

Лицето ѝ бе порозовяло, мокро от сълзи. Без очила очите ѝ бяха чудно хубави. Тикнах най-сетне дълго чакащата цигара в устата си и я запалих.

— Аз... такава... не исках да ви засегна — подсмръкна тя. — Ама тя така ме унижава... а пък аз само се старая заради нея...

Тя подсмръкна отново, извади от бюрото си мъжка носна кърпа, тръсна я, за да я разгъне, и си избърса очите. В единия ъгъл на кърпата

видях избродирани в лилаво инициалите Л. М. Вгледах се в тях и изпуснах дима към дъното на стаята, по-далеч от косата ѝ.

— С какво мога да ви бъда полезна? — попита тя.

— Трябва ми номерът на колата на мисис Лесли Мърдок.

— 2X1111, сив „Меркури“ с гюрук, модел 1940 години.

— Тя ми каза, че е с две врати.

— Това е колата на мистър Лесли. Двете са еднаква марка, модел и цвят. Линда не си взе нейната.

— Аха. А знаете ли нещо за мис Лоуис Маджик?

— Виждала съм я веднъж. Живееха в един апартамент с Линда. Дойде тук веднъж с някой си... мистър Ваниър.

— Кой е той?

Тя сведе поглед към бюрото.

— Аз... такава... Тя просто дойде с него. Не го познавам.

— Добре, как изглежда тогава мис Лоуис Маджик?

— Висока, приятна блондинка. Много... много привлекателна.

— Искате да кажете сексапилна?

— Е... — изчерви се тя ядосано. — По един изискан начин, ако ме разбирате.

— Разбирам ви. Но това доникъде не ме е довело.

— Вярвам ви — промърмори язвително.

— А да знаете къде живее мис Маджик?

Тя поклати отрицателно глава. Сгъна много грижливо носната кърпа и я пхна в чекмеджето — в същото, където държеше пистолета.

— А като изцапате тази, може да задигнете друга — подхвърлих аз.

Тя се облегна назад, постави малките си добре оформени ръце върху бюрото и ме изгледа спокойно.

— На ваше място не бих прекалявала с нахаканите обноски, мистър Марлоу. Поне що се отнася до мен.

— Така ли?

— Да. И няма да отговарям повече на въпросите ви, освен ако нямам изрично нареждане. Работата ми тук е от поверително естество.

— Не съм нахакан, а мъжествен.

Тя взе молив и драсна нещо в бележника си. Усмихна ми се вяло, превърнала се отново в олицетворение на самообладанието.

— Може би не си падам по мъжествените мъже.

— Ти си куку — рекох ѝ аз. — По-откачена жена от теб не съм виждал. Довиждане.

Излязох от стаята и затворих вратата решително, преминах през празния коридор и голямата смълчана, погребална всекидневна и излязох през входната врата.

Слънцето затанцува пред очите ми върху напечената морава. Сложих си тъмните очила, минах покрай негърчето и отново го потупах по главата.

— Братко, оказа се по-лошо дори от очакванията ми — оплаках се аз.

Напечените камъни на пътеката, която минаваше през моравата, пареха дори през подметките на обувките ми. Влязох в колата и потеглих.

От тротоара зад мен се откъсна малка кола с две врати, бежово-пясъчна на цвят. Нищо не си помислих. Мъжът зад волана носеше тъмна сламена шапка с плоско дъно, вирната периферия и ярка панделка, а очите му, както и моите, бяха скрити зад слънчеви очила.

Подкарах назад към града. След десетина преки, когато) спрях на червено, пясъчният автомобил беше все така зад мен. Свих рамене и обиколих няколко преки, колкото за номера. Колата ме следваше неотлъчно. Завих рязко в една улица, обточена с огромни вечнозелени дървета, чевръсто направих обратен завой и спрях на тротоара. Пясъчният автомобил предпазливо се подаде иззад тъгла и влезе в улицата. Русокосата глава под шоколадената панамена шапка с пъстроцветен ширит дори не се обърна към мен. Колата плавно продължи напред, а аз се върнах обратно по посока на Аройо Секо и продължих към Холивуд. Няколко пъти се огледах предпазливо, но не видях малката кола.

[1] Conquest (англ.) — завоевание. Б.пр. ↑

[2] Magic (англ.) — вълшебство. Б.пр. ↑

3

Бюрото ми се намираше на шестия етаж на сградата „Кауенга“ — две малки стаички на гърба на зданието. Едната държах отключена, за да има къде да ме почака търпеливият клиент, ако се появеше такъв. На външната врата бе монтиран мъркащ звънец, който можех да включавам и изключвам от вътрешната стая — мястото ми за уединение и размисъл.

Надникнах в приемната. Празна, ако не се броеше застоялият дъх на прах. Отворих още един прозорец, отключих междинната врата и влязох в кабинета си. Три дървени стола и един въртящ се, бюро, покрито със стъкло, пет железни шкафа за документи, три от които празни, календар и разрешително на частен детектив в рамка на стената, телефон, мивка, монтирана в дървен долап, целия на петна, закачалка за шапки, килим, колкото да има нещо на пода, и два отворени прозореца с тюлени пердета, които течението ту всмукваше навън, ту издуваше навътре, като устните на заспал беззъб старец. Нищо не се беше променило тук от миналата, пък и от по-миналата година. Обстановка — нито красива, нито жизнерадостна, но за предпочитане пред опъната на брега палатка.

Окачих шапката и палтото си на закачалката, измих си лицето и ръцете със студена вода, запалих цигара и тръшнах върху бюрото огромния телефонен указател. Оказа се, че Илайша Морнингстар живее в Белфънт Билдинг, номер 824, който от своя страна се намира на Девета западна улица, номер 422, Записах си го, както и телефонния номер, и тъкмо сложих ръка на вилката, когато се сетих, че не съм включил звънеца в приемната. Посегнах към ръба на бюрото, щракнах копчето и засякох звънеца в момент на действие. Някой току-що бе отворил вратата на чакалнята.

Оставих разтворен надолу бележника си и отидох да погледна кой е дошъл. Слаб, висок, самодоволен тип в камгарен тропически сивосин костюм, бели обувки с черни бомбета, светла риза в цвят слонова кост, яркосиня връзка и кърпичка в същия цвят, затъкната в

горното му джобче. В едната си ръка, върху която бе нахлузил елегантна ръкавица от бяла кожа, държеше дълго черно цигаре, бърчеше нос на старите списания, пръснати по масичката и столовете, вехтата постелка на пода и общата атмосфера на не особено печелившо предприятие.

Щом отворих той се извърна наполовина и впери в мен чифт безизразни бледи очи, разположени съвсем близо до ценовата на тънкия му нос. Зачервена от слънцето кожа, рижава коса, сресана назад и плътно пригладена върху тясното теме, а тънката ивица на мустаците му — значително по-червеникава от косата.

Огледа ме, без да бърза и без кой знае какво удоволствие. Деликатно изпусна дим и проговори през него с лека подигравка.

— Ти ли си Марлоу?

Кимнах.

— Малко съм разочарован. Очаквах по-скоро нещо с мръсни нокти.

— Влез — рекох. — Ще можеш да сипеш остроумията си седнал.

Държах вратата отворена, докато той бавно мина покрай мен, чукна със средния нокът на свободната си ръка пепелта от цигарата и я тръсна на пода. Сетне седна на стола за клиенти от другата страна на бюрото, свали ръкавицата от дясната си ръка, сгъна я с вече свалената и ги сложи върху бюрото. Измъкна с почукване фаса от дългото черно цигаре, ръчна изпадналото огънче с кибритена клечка, докато то спря да пуши, вгъкна нова цигара в мундщука и я запали с широка, плоска махагоновочервена клечка. После се облегна назад с усмивката на отегчен аристократ.

— Всичко наред ли е вече? — попитах. — Пулсът и дишането нормални ли са? Да ти сложа студен компрес на челото или нещо друго?

Не сви презрително устни, защото ги беше свил още на влизане.

— Частен детектив — рече. — За пръв път виждам такъв. Нечистоплътна работа. Надзъртане през ключалки, ровичкане в мръсно бельо и други такива.

— По работа ли си дошъл, или да видиш как живее народът? Усмивката му беше фина като тлъста дама на годишния бал на пожарникарите.

— Казвам се Мърдок. Това трябва да ти говори нещо.

— Не си си губил времето, това не мога да ти отрека — казах аз и взех да си пълня лулата.

Той ме гледаше как върша това. Сетне бавно отрони:

— Разбрах, че майка ми те е наела за някаква работа. Дала ти е чек.

Донатъпках лулата си, поднесох към нея запалена клечка, дръпнах няколко пъти, за да поеме, и се облегна назад, за да изпусна дим през дясното си рамо към отворения прозорец. Нищо не казах.

Той се наведе още по-напред и каза сериозно:

— Знам, че уклончивостта е част от занаята ти, но аз не налучквам. Едно червейче ми го каза, обикновено градинско червейче, често стъпквано, но съумяващо все пак да оцелее — също като мен. По някаква случайност карах зад теб. Това помага ли да си изясним нещата?

— Ъхъ — рекох. — При положение, че изобщо ме интересува.

— Подразбрах, че си нает да откриеш жена ми. Изпръхтах и му се ухилих над лулата.

— Марлоу — продължи той още по-сериозно, — ще положа всички усилия, но не мисля, че ще те обикна.

— Ах, недей! Късаш сърцето ми!

— И ако ми позволиш да говоря направо, никак не ти отива да се правиш на суров мъж.

— От твоята уста това звучи жестоко.

Той пак се облегна назад и впери в мен замислен безцветен поглед. Поразмърда се върху стола в желанието си да се настани удобно. Много хора са се опитвали да се настанят удобно на този стол. Някой път трябва аз да го опитам. Може би отпъжда клиентелата.

— Защо майка ми ще иска да открие Линда? — бавно произнесе той. — Тя я мрази до мозъка на костите. Искам да кажа, че майка ми мрази жена ми до мозъка на нейните кости. Линда се държеше съвсем човешки с нея. Какво мислиш за нея?

— За майка ти ли?

— Естествено. С Линда не си се срещал, нали?

— Положението на секретарката на майка ти виси на протрит косъм... Много плямпа. Той рязко поклати глава.

— Майка няма да разбере. Пък и не може без Мърл. Трябва да има кого да малтретира. Може да ѝ крещи и дори да я плесне през

лицето, но не може без Мърл. Та какво мислиш за нея?

— Много е сладка — по един такъв старомоден начин.

— Имам предвид майка ми — намръщи се той. — Мърл е едно малко момиченце и нищо повече.

— Твоите наблюдателни способности ме изумяват.

Той сякаш се изненада. Почти забрави да тръсне с нокът пепелта от цигарата си. Но не съвсем. Внимаваше все пак да не улучи пепелника.

— Ставаше дума за майка ми — повтори търпеливо.

— Стара бойна кобила. Със златно сърце, само че златото е заровено много надълбоко, и то завинаги.

— Но за какво ѝ е Линда? Просто не разбирам. Че и пари плаща да я намери. Майка ми мрази да харчи пари. За нея те са част от кожата ѝ. Защо иска да намери Линда?

— Знаем ли? Кой каза, че иска?

— Ами ти намекна. И Мърл.

— Мърл е една романтичка. Измислила си го е. Та тя дори се секне в мъжка носна кърпа. Трябва да е някоя от твоите.

Той се изчерви.

— Това са глупости. Виж какво, Марлоу, моля те бъди разумен и ми кажи за какво става дума. Боя се, че нямам много пари, но ако двеста долара ще...

— Би трябвало да ти свия един. Освен това ми е наредено да не разговарям с теб. Заповед.

— Защо, за бога?

— Не ме питай за неща, които не знам. Не мога да ти дам отговор. И не ме питай за неща, които знам, защото няма да ти дам отговор. Да не си паднал от луната? Ако човек от моя бранш получи ангажимент, ще вземе ли да отговаря на въпросите на всеки любопитен, как мислиш?

— Сигурно имаш по-сериозни основания за ентузиазма си — язвително изрече той. — Инак човек от твоя бранш не би отказал с лека ръка двеста долара.

Дотук нищо не научих от него. Взех от пепелника плоската махагоненочервена клечка, която бе хвърлил, и я заразглеждах. Краищата ѝ бяха тънки и жълти, а на широката страна се четеше: „Роузмънт Х. Ричардс З...“ — останалото беше изгоряло. Превих

клетката на две, притиснах краищата един о друг и я запратих в кошчето.

— Обичам жена си — рече той внезапно и ми показа бялата ивица на острите си зъби. — Може да звучи старомодно, но е истина.

— Лихварите все още печелят добре.

Той продължи излиянието си с опънати назад устни:

— Тя не ме обича. Пък и няма за какво. Отношенията ни бяха обтегнати. Линда бе свикнала на динамичен живот. При нас беше доста скучновато. Не сме се карали. Тя е от спокойните жени. Но бракът ѝ с мен не ѝ донесе много радост.

— Прекалено си скромнен.

Очите му проблеснаха, но успя да запази лъскавите си маниери.

— Не е хубаво това, Марлоу. Дори не е оригинално. Слушай, виждаш ми се свястно момче. Знам, че майка ми няма да ти даде двеста и петдесет долара ей тъй, от приятелски чувства. Поводът може и да не е Линда. Може да е нещо друго. Може... — Той млъкна, а останалото изрече много бавно, вперил очи в моите: — Може да се отнася за Морни.

— Може — бодро се съгласих аз.

Той взе ръкавиците си, плесна с тях по бюрото и отново ги остави.

— Добре съм се оплел там — рече. — Но не мислех, че тя знае. Изглежда, Морни ѝ се е обадил. А ми обеща да си трае.

Дотук беше лесно.

— С колко си хлътнал? — попитах.

Този път не беше тъй лесно. Той отново стана подозрителен.

— Ако се е обадил, значи ѝ е казал. А тя щеше да ти каже на теб — едва издума.

— А може и да не се отнася до Морни — успокоих го аз и страшно ми се прииска да си пийна. — Може готвачката да е забременяла от разносвача на лед. И все пак, ако се отнася до Морни, колко?

— Дванайсет хиляди — измънка той, сведе поглед и почервения.

— Заплахи имаше ли? Той кимна.

— Кажу ми да се разкара — посъветвах го. — Що за тип е? Опасен ли е?

Лесли отново ме погледна, като се правеше на храбрец.

— Сигурно. Всички са такива. Той е бивш киноартист — играл е отрицателни герои. Хубавец е, по един такъв просташки начин, и голям сваляч. Само че не си втъпявай излишни неща. Линда само работеше там — като келнерите и оркестрантите. А ако търсиш нея, ще ти се стъжни животът, докато я откриеш.

— Защо така? Да не е заровена в задния двор?

Той скочи, в белезникавите му очи блесна гняв. Застана леко наведен над бюрото ми, стрелна нагоре дясната си ръка с <доста точен жест и измъкна малък автоматичен пистолет, около 25-калибров, с ръкохватка от орехово дърво. Сякаш беше двойник на оня, който зърнах в бюрото на Мърл. Насоченото в мен дуло имаше достатъчно зловещ вид. Не помръднах.

— Ако някой се опита да досажда на Линда, първо ще трябва да се справи с мен — процеди той.

— Няма да е много трудно. По-добре си намери нещо по-сериозно — освен ако не си решил да трепеш пчели.

Той прибра пистолетчето във вътрешния джоб на самото си, дари ме с тежък заплашителен поглед, взе си ръкавиците и се запъти към вратата.

— Само си губя времето с теб — рече. — Дай ти да остроумничиш.

— Минутка! — спрях го аз и заобиколих бюрото. — Няма да е зле, ако премълчиш пред майка си за тази наша среща — ако не за друго, заради момичето.

Той кимна.

— Не си заслужава, като се има предвид колко научих от теб.

— Това за дванайсетте хиляди, които дължиш на Морни, вярно ли е?

Той наведе очи, вдигна ги, пак сведе поглед. — Оня, който успее да откъдне дванайсет хиляди от Алекс Морни, трябва да е много по-ловък от мен Бях съвсем близо до него.

— Всъщност — казах — не мисля, че си разтревожен за жена си. Според мен знаеш къде е. Защото тя изобщо не е бягала от теб. Избягала е само от майка ти.

Вдигна поглед и нахлузи едната ръкавица. Нищо не каза.

— Може би ще си намери работа — продължих — и ще изкарва достатъчно, за да издържа и теб.

Той отново се загледа в пода, извърна се леко надясно и облеченият му в ръкавица юмрук описа къса стегната дъга. Отместих брадичка от пътя на юмука му, хванах китката му, бавно я върнах до гърдите му, като се облегнах с цялата си тежест върху него. Той отстъпи крачка назад и задиша тежко. Китката му беше тънка. Обхванах я цялата и пръстите ми се срещнаха.

Стояхме така и се гледахме в очите. Той дишаше тежко като пиян, устата му беше разтворена, устните — опънати назад. Ситни яркочервени петна избиха по бузите му. Опита се да изтръгне ръката си, но аз така се бях облегал отгоре му, че за да се задържи на крака, трябваше да отстъпи леко назад. Лицата ни бяха на сантиметри едно от друго.

— Как така татенцето не ти е оставило парици? — подметнах подигравателно. — Или вече си профукал всичко?

Той процеди през зъби, като все още се опитваше да се освободи:

— Ако това влиза в мръсната ти работа и ако имаш предвид Джаспър Мърдок, той не ми е баща. Баща ми се казваше Хорас Брайт, фалира по време на Голямата депресия и се хвърли от прозореца на кабинета си.

— Лесен си за доене, ама млякото ти е много рядко. Извинявай, дете казах, че жена ти ще те издържа. Искях само да те подразня.

Пуснах му ръката и отстъпих. Той все още пъхтеше и трудно си поемаше дъх. Очите му бясно святкаха, но не повиши глас.

— Е, получи, каквото искаше. Сега, ако си доволен, ще си тръгна.

— Направих ти услуга — казах. — Човек, който размахва оръжие, не трябва тъй лесно да се докача. По-добре се отърви от пистолета.

— Това си е моя работа — каза той. — Извинявай, че посегнах да те ударя. Може би нямаше да те боли много, ако бях улучил.

— Няма нищо.

Той отвори вратата и излезе. Стъпките му замряха по коридора. Още един откачен. Почуквах по зъбите си с кокалчетата на пръстите си в такт със стъпките му, докато ги чувах. После се върнах при бюрото, погледнах в тефтера и вдигнах слушалката на телефона.

4

След три сигнала от отсрещния край през гъст филтър от странични шумове долетя тънък момичешки глас:

— Добро утро. Тук е бюрото на мистър Морнингстар.

— Старият господин там ли е?

— Кой се обажда, моля?

— Марлоу.

— Той познава ли ви, мистър Марлоу?

— Попитайте го иска ли да купи една от първите американски златни монети.

— Един момент, ако обичате.

Последва пауза, отговаряща на положението на по-високо-стояща личност, усамотена във вътрешен кабинет, чието внимание е привлечено, защото някой желае да разговаря с него. После се чу щракване и се обади мъжки глас — сух, дори ако щете, продран.

— На телефона е Морнингстар.

— Казаха ми, че сте се обаждали на мисис Мърдок в Паса-дина, мистър Морнингстар. Относно една монета.

— Относно една монета — повтори той. — Така. Е, и?

— Доколкото разбрах, искали сте да купите въпросната монета от колекцията „Мърдок“.

— Така ли? А вие кой сте, господине?

— Филип Марлоу. Частен детектив. Работя за мисис Мърдок.

— Така — рече той за трети път и внимателно се прокашля. — А за какво искате за говорите с мен, мистър Марлоу?

— За въпросната монета.

— Да, но ме осведомиха, че тя не се продава.

— Все пак желая да поговоря с вас. Лично.

— Да не би да искате да кажете, че тя е променила намерението си относно продажбата?

— Не.

— Боя се в такъв случай, че не разбирам какво желаете, мистър Марлоу. Какво имаме да си говорим с вас?

Този път ми прозвуча лукаво. Измъкнах асото от ръкава си и го изиграх леко и елегантно.

— Работата е там, мистър Морнингстар, че в момента, в който сте се обадили на мисис Мърдок, вие вече сте знаели, че монетата не се продава.

— Интересно — провлече той. — И как така?

— Вие сте професионалист и не може да не сте знаели. В тези среди е известно, че колекцията не може да се продаде приживе на мисис Мърдок.

— А-а-а — рече той. — А-а-а. — Последва мълчание. Сетне: — В три часа — изрече бързо, но не рязко — ще се радвам да ви видя тук, в кабинета ми. Вероятно знаете къде е. Удобен ли ви е часът?

— Ще бъда при вас в три.

Затворих, запалих отново лулата си и се загледах в стената. Лицето ми се беше схванало от мисли или може би от нещо друго. Във всеки случай беше вдървено. Извадих от джоба си снимката на Линда Мърдок, погледнах я и реших, че в крайна сметка лицето ѝ бе твърде обикновено, и я заключих в бюрото си. Извадих от пепелника втората клечка на Мърдок и я огледах. Този път надписът гласеше: „Топ Роу У. Д. Райт’36“.

Пуснах я обратно в пепелника, чудейки се дали тази подробност беше от значение. Може би бе улика?

Извадих от портфейла си чека на мисис Мърдок, подписах се на гърба, попълних бланка за част от сумата, която щях да внеса на банковата си сметка, и друг чек, за да осребря пари за дребни разноски, извадих банковата си книжка от бюрото, сгънах всички хартийки, стегнах ги с ластиче и ги пъхнах в джоба си.

Лоуис Маджик не фигурираше в телефонния указател.

Разтворих служебния указател и извадих номерата на пет-шест театрални агенции, напечатани с по-едър шрифт, и ги набрах последователно. Всеки път ми отговаряше звънък жизнен глас, който ми задаваше куп въпроси, но никой от тях не знаеше или не искаше да ми каже нещо за мис Лоуис Маджик, предполагаема кабаретна актриса.

Хвърлих листчето с номера в коша за боклук и се обадох на Кени Хейст, криминален репортер от „Кроникъл“.

— Какво знаеш за Алекс Морни? — запитах го, след като привършихме с обичайните остроумия.

— Върти луксозно нощно заведение и игрален дом в Айдъл Вали, на около две мили от автострадата по посока на хълмовете. Едно време се подвизаваше в киното. Като актьор — кръгла нула. Изглежда, има солиден гръб. Не съм чувал да е застрелял някого на оживен градски площад посред бял ден. Или по друго време на денонощието. Но не бих си заложил главата.

— Опасен ли е?

— Бих казал, ако му се наложи. Всички тези типове са ходили на кино и знаят как трябва да се държат собствениците на нощни заведения. Има си и телохранител — рядък екземпляр. Казва се Еди Пру, висок е почти два метра и е слаб като безупречно алиби. Едното му око е неподвижно — последица от раняване по време на войната.

— А за жените опасен ли е?

— Ей, не бъди толкова старомоден. Жените това не го наричат опасност.

— Познаваш ли Лоуис Маджик, минава за актриса. Доколкото разбрах, висока пищна блондинка.

— Не. Но нямам нищо против да се запозная.

— Много си остроумен. А познаваш ли някой си Ваниър? Никой от тях не фигурира в указателя.

— Не. Но ако ми се обадиш малко по-късно, мога междуременно да попитам Гърти Арбогаст. Той познава всички асове на нощните заведения. Също и отрепките.

— Благодаря ти, Кени. Ще се обадя. След половин час добре ли е?

Той каза „да“ и разговорът ни свърши. Заключих кантората и излязох.

В дъното на коридора, точно в ъгъла, един младолик рус мъж в кафяв костюм и шоколадова панамена шапка с ярък банд в кафяво и жълто четеше вечерния вестник, подпрял гръб на стената. Като минах покрай него, той се прозина, затъкна вестника под мишница и се откъсна от стената.

Влезе в асансьора заедно с мен. Едва държеше очите си отворени, толкова бе изморен. Излязох на улицата, отидох до банката, която се намираше през една пряка, депозирах чека си и изтеглих известна сума за джобни пари. Оттам отидох в близкото барче, настаних се в тясно сепаре, изпих едно мартини и изядох сандвич. Човекът в кафявия костюм се инсталира в края на бара, пиеше кока-кола след кока-кола, изглеждаше безкрайно отегчен и издигаше отпреде си купчинки от монети, като старателно им подравняваше краищата. Отново бе сложил тъмните очила. Това го правеше невидим.

Дъвках сандвича си колкото може по-дълго, после се потътрах към телефонната кабина от вътрешната страна на бара. Мъжът в кафявия костюм извърна рязко глава, а сетне прикри любопитството си, като вдигна чашата. Набрах отново номера на „Кроникъл“.

— И тъй — рече Кени Хейст, — Гърти Арбогаст твърди, че Морни неотдавна се оженил за твоята пищна блондинка, Лоуис Маджик. Не познава Ваниър. Казва, че Морни купил имот някъде зад Бел-Еър — бяла къща по пътя за Стилуд Кресънт, около пет пресечки на север от Булеварда на залеза. Гърти каза, че Морни я купил от някакъв опандизен богаташ на име Артър Блейк Попъм, когото пипнали да фалшифицира пощенски записи. Инициалите на Попъм още били на портата. А според Гърти сигурно са изографисани и върху тоалетната хартия. Попъм бил точно от тия. Това май е всичко.

— Никой не иска повече. Много ти благодаря, Кени. Окачих слушалката, излязох от кабината, срещнах с поглед тъмните очила над кафявия костюм под шоколадената шапка и ги проследих как бързо се извъръщат.

Завъртях се обратно, минах през летящата врата в кухнята, оттам се озовах направо на улицата, прекосих и излязох в задната част на паркинга, където бях оставил колата си.

Никакъв автомобил с пясъчен цвят не успя да се лепне за мен, когато поех към Бел-Еър.

5

Стилуд Кресънт се виеше на север от Булеварда на залеза, доста зад игрището за голф на клуба „Бел-Еър“.

От двете му страни се мяркаха оградени имения. Някои имаха високи стени, други — ниски, трети — красиви огради от ковано желязо, а тук-там се виждаха и по-старомодни живи плетове. Тротоари нямаше. Никой не ходи пеша в този квартал, дори и раздавачът.

Следобедът беше горещ, но не като в Пасадина. Носеше се дремливото ухание на цветя и слънце, лекото свистене зад; оградите на автоматични поливачки и отмереното бръмчене на автоматични косачки, мъркащи приглушено по кротките морави.

Карах бавно нагоре по хълма и търсех с поглед един монограм върху порта. Артър Блейк Попъм беше името. А. Б. П. трябваше да бъдат инициалите. Съзрях ги почти на върха, позлатени, върху черен герб. Вратите на портата бяха разтворени навътре към покрита с черен асфалт алея.

Къщата беше ослепително бяла и изглеждаше току-що завършена, но добре оформеният „естествен“ парк говореше, че доста време е било работено върху него. За квартала къщата беше скромна — не повече от четиринадесет стаи и вероятно само един плувен басейн. Стената беше ниска, зидана от тухли, между които се бяха процедили капки хоросан, застинали и направо боядисани отгоре с бяло. Върху нея се виеше нисък железен парапет, боядисан в черно. Името А. П. Морни бе изографисано върху голямата сива пощенска кутия до черния вход.

Паркирах таратайката си на улицата и по асфалтираната алея стигнах до една странична врата, боядисана с искрящо бяла боя, върху която грееха шарени петна — отраженията на навеса от цветно стъкло над нея. Заблъсках със солидното месингова чукче. Отстрани зад къщата един шофьор миеше кадилак.

Вратата ми отвори филипинец с тежък поглед, бяло сако и презрително извити нагоре устни. Подадох му визитната си картичка.

— Търся мисис Морни.

Той затвори вратата. Изтече доста време — както всеки път, когато потърся някого. Водната струя звънко шибаше кадилака. Шофьорът беше дребосък, облечен в брич с гети и просмукана от пот риза. Приличаше на поизраснал жокей и докато се бяхтеше над колата, издаваше свистящи звуци, досущ като коняр, който разтрива коня си.

Една червеношийка се шмугна в аления храсталак до вратата, разлюля продълговатите чашковидни венчета на цветовете, стрелна се нагоре и се стопи във въздуха.

Вратата се отвори. Филипинецът ми подаде обратно визитната картичка. Не я взех. — Кво искаш?

Гласът беше сух, хрущящ, сякаш някой стъпваше на пръсти по купища яйчени черупки.

— Искам да говоря с мисис Морни.

— Не е в къщи.

— А ти не знаеше ли, че не е в къщи, като ти дадох картичката?

Той разтвори пръсти и остави картичката да изпърха на земята. Ухили се и изложи на показ резултатите от нескопосан зъболекарски труд.

— Знам, когато тя ми каже.

И затвори вратата под носа ми, не съвсем безшумно.

Вдигнах картичката и се запътих към шофьора, който обливаше лимузината със струи вода и бършеше мръсотията с голяма гъба. Имаше зачервени очи и гъсто руно сламеноруса коса. В ъгълчето на долната му устна висеше фас.

Хвърли ми бързия кос поглед на човек, комуто е много трудно да гледа само своята работа.

— Къде е господарят? — попитах аз.

Фасът в устата му се размърда. Водата продължи да шурти нежно по боята.

— Защо не питаш в къщата, мой човек?

— Питам вече. Но ми тръшнаха вратата под носа.

— Трогваш ме, мой човек.

— А мисис Морни?

— Същият отговор, мой човек. Аз само работя тук. Продаваш ли нещо?

Показах му визитната си картичка тъй, че да може да я прочете. Този път беше от служебните. Той остави гъбата на калника и пусна маркуча на цимента. Обиколи водната струя, отиде до входа на гаража, където висеше окачен пешкир, и избърса ръцете си. Порови в джоба си, измъкна кибрит, драсна една клечка и вирна глава, за да запали залепения на устната му угаснал фас.

— Как си със сметката за текущи разходи? — попита той тихо и предпазливо.

— Надебеляла е от неупотреба.

— За пет мога и да запея.

— Не бих искал да се минаваш толкоз евтино.

— А за десет ще пея като четири канарчета и китара.

— Не си падам по сложните оркестрации. Той наклони глава на една страна.

— Говори на английски, мой човек.

— Не искам да си изгубиш мястото, синко. Интересува ме само дали мисис Морни си е в къщи. Струва ли си повече от един долар?

— Не се грижи за мястото ми, мой човек. Никой не може ме помръдна.

— Морни ли те крепи така солидно, или някой друг?

— И това ли искаш за същия долар?

— Два долара. Той ме огледа.

— Да не работиш за него?

— Естествено.

— Лъжеш.

— Естествено.

— Дай ми двата долара — отрязва той. Дадох му ги.

— Тя е в задната градина с приятел. Хубав приятел. Намираш си приятел, който не бачка, и мъж, който бачка, и си екстра, нали ме разбираш? — ухили се той цинично.

— В най-скоро време ще те открият в някоя канавка.

— Не и мен, приятелче. Не съм вчерашен. Знам да се оправям. Цял живот си имам работа с такива като тях.

Той потърка двете банкноти между дланите си, духна в тях, сгъна ги по дължина, сетне на ширина и ги затъкна в джобчето на

брича си.

— Това беше само ордъовърът — рече. — А сега за още пет...

Възедричък кокершпаньол със златиста козина се стрелна около кадилака, подхлъзна се на мокрия цимент, ловко отскочи, блъсна ме в корема и бедрата с четирите си лапи, близна ме по лицето, падна на земята, обиколи краката ми, намести се между тях, изплезе целия си език и взе да пъхти.

Прекрачих го, опрях се на колата и извадих носната си кърпа. Мъжки глас извика:

— Тук, Хийтклиф! Хийтклиф, ела веднага! Стъпки закънтяха по твърда настилка.

— Това е Хийтклиф — изрече кисело шофьорът.

— Хийтклиф ли?

— Божичко, кво се блещиш — така му викат на кучето.

— Като в „Брулени хълмове“?

— Пак взе да ги плещиш едни — нищо не разбирам! — срязва ме той. — Внимавай, пристига ни компания.

Вдигна гъбата и маркуча и отново се захвана да мие колата.

Аз се отдръпнах. Кокер-шпаньолът моментално се намести отново между краката ми, като едва не ме препъна.

— Тук, Хийтклиф! — извика гласът съвсем наблизко и под свода от желязна мрежа, обрасъл с пълзящи рози, се появи някакъв мъж.

Висок, тъмен, с чиста мургава кожа, искрящи черни очи и бляскави бели зъби. Бакенбарди. Тънки черни мустачки. Бакенбардите дълги, много дълги. Бяла риза с избродиран монограм на джобчето, бели панталони, бели обувки. Ръчен часовник, който покриваше почти половината от тънката мургава китка, закрепен със златна верижка. Жълто шалче около загорялата стройна шия.

Зърна клекналото между краката ми куче и не му стана приятно. Щракна с дългите си пръсти и изкомандува с ясения си сух глас:

— Тук, Хийтклиф! Ела веднага!

Кокер-шпаньолът дишаше тежко и не помръдна, освен дето се притисна още по-плътно към десния ми крак.

— Кой сте вие? — попита мъжът, като ме измери с поглед. Подадох му картичката си. Мургавите пръсти я поеха. Кучето леко се изниза назад между краката ми, промъкна се покрай колата и безшумно се изгуби в далечината.

— Марлоу — рече мъжът. — Марлоу значи? Какво е това? Детектив ди? Какво искате?

— Искам да говоря с мисис Морни.

Той ме изгледа от главата до петите — лъскави черни очи, които ме опипваха бавно, следвани от копринените ресни на дълги мигли.

— Не ви ли казаха, че я няма?

— Не.

— Това е мистър Ваниър — обади се шофьорът зад гърба ми с провлачения, прекалено любезен тон на преднамерена безочливост. — Мистър Ваниър е приятел на семейството. Честичко гостува тук.

Ваниър хвърли лют поглед през рамото ми. Шофьорът заобиколи колата и изплю фаса с небрежно презрение.

— Казах на ченгето, че господарят не е в къщи, мистър Ваниър.

— Ясно.

— Казах му, че вие с мисис Морни сте тук. Сбърках ли нещо?

Ваниър процеди:

— По-добре да си беше гледал работата!

— Брей, как не се сетих!

— Измитай се оттук, докато не съм ти превил кирливия врат! — изсъска Ваниър.

Шофьорът го изгледа спокойно, изчезна в мрака на гаража и взе да си подсвирква. Ваниър прехвърли парещия си вбесен поглед върху мен и отсече:

— Съобщено ви е било, че мисис Морни не е в къщи, но изглежда не разбирате от дума, така ли? Иначе казано, информацията не ви е задоволила.

— Ако трябва да използваме неточни думи, и тези ще свършат работа.

— Ясно. А може ли да ви попитам какво толкова имате да обсъждате с мисис Морни?

— Бих предпочел да обясня лично на нея.

— Подтекстът е, че тя не желае да ви види. Шофьорът се обади иззад колата:

— Дръж под око дясната му ръка, мой човек. Може да има нож.

Мургавата кожа на мистър Ваниър внезапно доби цвета на сухи водорасли. Той се извъртя на пети и едва изрече с давец се от ярост глас:

— Елате.

Тръгна по покритата с тухли пътека под тунела от рози и мина през бялата портичка в дъното. Отвъд се простираше опасана със зид градина с много цветни лехи, претъпкани с крещящи пъстри цветя, игрище за бадминтон, разкошна широка морава и малък, облицован с плочки плувен басейн, който гневно святкаше под слънцето. До басейна, върху покрита с каменни плочи площадка, бяха наредени градински мебели в синьо и бяло, ниски масички с мраморни плотове, шезлонги с огромни възглавници, а над всичко това бе разперен чадър в синьо и бяло, голям колкото палатка.

Дългокрака морна блондинка, типична кабаретна хубавица, се бе изтегнала удобно в един от шезлонгите, подпряла крака върху тапицирана табуретка, а досами лакътя ѝ, недалеч от сребърната кофичка за лед и бутилката шотландско уиски, стоеше висока, изпотена от леда чаша. Тя отпрати ленив поглед към нас, докато пресичахме моравата. От десетина метра създаваше впечатление за изискана дама. От три метра приличаше на нещо, което трябва да се гледа от десет. Устните ѝ бяха твърде големи, очите — твърде сини, гримът — твърде силен, тънките дъги на веждите ѝ бяха невероятно дълги и извити, а аркансилът бе тъй щедро посипан върху миглите ѝ, че те приличаха на миниатюрни железни стоборчета.

Облечена бе в лек бял панталон, на босите си крака с алено-червени нокти имаше силно изрязани сандали в бяло и синьо, бяла копринена блуза и огърлица от зелени камъни, които не бяха смарагди. Косата ѝ беше изкуствено помпозна като фойето на ноцно заведение.

На стола до нея имаше бяла сламена шапка с периферия, широка колкото автомобилна гума и с бяла сатенена панделка.

Върху периферията лежах чифт зелени слънчеви очила със стъкла колкото понички.

Ваниър войнствено пристъпи към нея и отсече:

— Трябва да изхвърлиш оня отвратителен червеноок дребосък, шофьора ти, и то веднага! Инак може да му строша врата. Не ми се е случвало да мина покрай него, без да бъда жестоко оскърбен.

Русата леко се изкашля, повъртя носна кърпичка из ръцете си, без да я употреби, и каза:

— Седни и дай на сексапила си да отдъхне. Кой е твоят приятел?

Ваниър се огледа за визитната ми картичка, откри, че я държи в ръце и я метна в скута ѝ. Тя я повдигна с безразличие, погледът ѝ пробяга по нея, сетне по мене, въздъхна и почука с нокът зъбите си.

— Едър е, нали? Май няма да се справиш с него. Ваниър ми метна зъл поглед.

— Хайде, изплюй камъчето.

— Направо към дамата ли да се обръщам, или да говоря първо на вас, а вие ще превеждате на английски? — попитах аз.

Русокосата се засмя. Сребрист звънък смях, запазил естествената непринуденост на перачка. Малко езиче пробяга дяволито по устните ѝ.

Ваниър седна, запали цигара с позлатен филтър, а аз стоях и гледах.

— Търся една ваша приятелка, мисис Морни — казах сетне. — Разбрах, че преди година сте живели заедно в един апартамент. Казва се Линда Конкуест.

Очите на Ваниър шареха нагоре-надолу, нагоре-надолу. Извърна глава и погледна към отсрещната страна на басейна, където кокер-шпаньолът Хийтклиф ни следеше с бялото на едното си око.

Ваниър щракна с пръсти:

— Тук, Хийтклиф! Ела тук! При мен, господине!

— Млъкни най-сетне — рече му русата. — Кучето не те трае. Остави, за бога, суетата си да почине поне за минутка.

Ваниър отсече:

— Да не си посмяла да ми говориш с такъв тон! Тя се изкикоти и погали лицето му с очи.

Аз пак се обадох:

— Търся едно момиче на име Линда Конкуест, мисис Морни. Тя ме погледна.

— Чух вече. Тъкмо се мъчех да си спомня. Не мисля, че съм я виждала през последните шест месеца. Тя се омъжи.

— Не сте я виждали шест месеца?

— Точно това казах, хубавецо. Защо питате?

— Правя едно лично проучване.

— За какво?

— За една поверителна работа.

— Виж ти! — умно отбеляза русата. — Господинът правел малко лично проучване за една поверителна работа. Чу ли го, Лу? А да се натресе на свършено непознати хора, които отказват да го приемат, било в реда на нещата. Защото правел малко лично проучване върху поверителна работа.

— Значи не знаете къде е тя сега, мисис Морни?

— Не ти ли казах вече? — Гласът ѝ отскочи с няколко нотки:

— Не. Казахте, че доколкото си спомняте, не сте я виждали от, шест месеца. Не е същото.

— А кой те осведоми, че сме живели заедно? — рязко попита тя.

— Никога не разкривам източниците си.

— Какъвто си префърцунен, сладурчето ми, ще те бива за учител по танци. Значи аз да ти кажа всичко, а ти на мен — нищо.

— Моето положение е съвсем различно — аз съм наемен работник, който се подчинява на чужди заповеди. Дамата нали няма основания да се укрива?

— А кой я търси?

— Роднините ѝ.

— Опитай пак. Тя няма роднини.

— Трябва да я познавате доста добре, щом ви е известно това.

— Някога може и да съм я познавала. Това не значи, че и сега съм в течение.

— Ясно — значи знаете, но не искате да кажете.

— Значи, че тук сте нежелан и колкото по-скоро се ометете, толкова по-ще ни е приятно — неочаквано се намеси Ваниър.

Продължих да фиксирам мисис Морни. Тя ми смигна и му рече:

— Не се ежи, скъпи. Толкова си чаровен, но костите ти са крехки. Не си създаден за юмручни неприятности. Ето, и хубавецът ще ти каже. Права ли съм, хубавецо?

— Не съм се замислял за това, мисис Морни. Смятате ли, че мистър Морни ще може — ще се съгласи да ми помогне?

Тя тръсна глава.

— Откъде да знам? Опитай. Ако не му харесаш, той има около себе си достатъчно момчета, за да те изритат.

— Мисля, че и вие можете да ми кажете, стига да искате.

— А как ще ме накараш да поискам? — подкани ме тя с очи.

— При тази навалица тук — как наистина?

— Виж, за това не съм се сетила — рече тя и отпи от чашата си, без да откъсва очи от моите.

Ваниър много бавно се изправи на крака. Лицето му беше тебеширенобяло. Пъхна ръка в ризата си и процеди през зъби:

— Омитай се, мухльо! Докато още можеш да вървиш. Изгледах го учудено.

— Къде останаха фините ви обноски? И не ми казвайте, че носите пищов под ризата си.

Русата се изсмя и откри наниз от хубави здрави зъби. Ваниър мушна ръка под лявата си мишница, както си беше под ризата, и стисна устни. Черните му очи бяха едновременно пронизващи и безизразни, като на змия.

— Чу какво казах — отрони почти нежно. — И не ме отписвай с лека ръка. Мога да ти тегля куршума по-лесно, отколкото да драсна клечка кибрит. А за последствията след това ще му мисля.

Погледнах русокосата. Тя ни наблюдаваше с искрящи очи и жадна чувствена усмивка.

Обърнах се и тръгнах обратно през тревата. На половината път се извърнах и погледнах назад. Ваниър стоеше в абсолютно същата поза, с ръка в пазвата. Очите на блондинката бяха все така ококорени, устните — полуотворени, но сянката на чадъра замазваше изражението на лицето ѝ и от това разстояние то можеше да бъде и страх, и сладостно предусещане.

Продължих през тревата, през бялата порта и по тухлената пътечка под тунела от рози. После се обърнах и крадешком се върнах при портата, за да им хвърля още един поглед. Не знаех какво щях да видя, нито дали то ще ми допадне.

Онова, което видях, беше Ваниър да целува блондинката, кажи-речи проснат отгоре ѝ.

Поклатих глава и се върнах безшумно по пътечката.

Шофьорът със зачервените очи все още се потеше над кадилака: Бе приключил с миенето и сега бършеше с голяма гюдерия стъклата и никелираните части. Заобиколих колата и заставах до него.

— Как мина? — попита ме той с ъгъла на устата си.

— Зле. Направиха ме на нищо.

Той кимна и продължи да съска като коняр, който търка коня си.

— А ти си отваряй очите — продължих аз. — Онзи има патлак. Или поне си дава вид, че има.

Шофьорът се изсмя.

— Под тези дрехи? Я стига!

— Кой е всъщност Ваниър? С какво се занимава?

Той се изправи, праметна гюдерията през отворения преден прозорец и изтри ръце в кърпата, която бе затъкнал в колана си.

— С жени, ако питаш мен.

— Не е ли малко опасно да се увива около тази конкретна жена?

— Според мен — да — съгласи се той. — Но разни хора — разни представи за опасното. На негово място бих умрял от страх.

— Къде живее?

— В „Шърман Оукс“. Тя често ходи там. Само че нали знаеш — веднъж стомна за вода, два пъти стомна за вода...

— Да си срещал момиче на име Линда Конкуест? Висока, тъмна, хубава. Била е певица към оркестър.

— Много искаш за два долара, приятелю.

— Мога да ги кача на пет. Той поклати глава.

— Не я знам. Поне под това име. Тук идват какви ли не, повечето — лъскави. Но мен не ме запознават с тях — ухили се той.

Извадих портфейла и сложих три банкноти върху малката му потна длан. Прибавих и визитната си картичка.

— Уважавам ниските набити мъже — рекох. — Тях никога от нищо не ги е страх. Мини да се видим някой път.

— Може и да мина, приятелю. Благодаря. Линда Конкуест ли, каза? Ще държа очите си нащрек.

— Довиждане. Как ти е името?

— Викат ме Лиско, ама убий ме, ако знам защо.

— Довиждане, Лиско.

— Довиждане. Патлак, казваш? Под тези дрехи? Изключено.

— Не знам — рекох. — Във всеки случай посегна. А пък мен не са ме наели да водя престрелки с непознати.

— Дявол да го вземе, тази риза на гърба му има само две горни копчета! Много добре видях. Ще му трябва цяла седмица, за да измъкне пищова отвътре.

Ала гласът му прозвуча леко разтревожен.

— Предполагам, че беше блъф — съгласих се аз. — Та ако чуеш някой да споменава Линда Конкуест, ще се радвам да поговорим делово.

— Дадено, приятелю.

Върнах се по асфалтираната алея. Той остана да се почесва по брадичката.

6

Карах бавно покрай редицата къщи и се оглеждах за място за паркиране, та да мога да изтичам до бюрото си, преди да тръгна за центъра.

Един пакард, зад чийто волан седеше униформен шофьор, се откъсна от бордюра пред магазина за цигари, който бе само на десетина метра от моя вход. Побързах да се вмъкна в опразненото място, заключих колата и слязох. Чак тогава забелязах, че бях паркирал пред една тъй позната кремава кола с две врати. А може и да не беше същата. Такива ги имаше с хиляди. Вътре нямаше човек. И наоколо не се мяркаше кафява панамена шапка с панделка в жълто и кафяво.

Заобиколих откъм улицата и надзърнах вътре към основата на кормилото. Картончето с името на собственика липсваше от обичайното му място. За всеки случай си записах номера на колата на гърба на един плик и влязох във входа. Оня го нямаше във фойето, нито горе в коридора.

Влязох в кантората, погледнах към пода за някое пъхнато под вратата писмо, не видях нищо, почерпих се една чашка от бутилката, която държи в бюрото, и излязох. Нямах време за губене, ако исках да стигна в центъра преди три часа.

Кремавата кола беше на същото място, все така празна. Влязох в моята, запалих и се влях в потока на движението.

Бях отминал „Булеварда на залеза“ и карах по „Вайн“, когато оня ме настигна. Продължих ухилен, като се чудех къде ли се е бил скрил. Може би в колата, която беше паркирана зад неговата. Виж, това не ми мина през ума.

Карах на юг към Трета улица и все по нея стигнах центъра. През цялото време кремавата кола поддържаше половин пряка разстояние помежду ни. Свих към кръстовището на Седма улица с Големия булевард, паркирах наблизко, отбих се да си купя цигари, които не ми трябваха, тръгнах по Седма улица, без да се оглеждам назад. На следващата пресечка влязох във фойето на хотел „Метропол“,

разсеяно се запътих към големия подковообразен щанд за цигари, запалих една от моите и седнах в едно от старите кожени кресла.

Рус мъж в кафяв костюм с тъмни очила и вече познатата ми шапка влезе във фоайето и небрежно се промъкна покрай палмите в качета и гипсовите арки към щанда за цигари. Купи си една кутия, отвори я още докато стоеше там, като се постара да се помотае достатъчно, та да може да опре гръб на щанда и да ощастливи фоайето с орловия си поглед.

Прибра си рестото, после се дотътра до едно ниско кресло и седна с гръб към колоната. Нахлупи шапката си още по-ниско над тъмните очила и сякаш заспа с незапалена цигара между устните.

Станах, приближих и се отпуснах в празното кресло до него. Хвърлих му кос поглед. Той не помръдна. Отблизо лицето му изглеждаше младо, розово и закръглено, русата брада бе твърде небрежно обръсната. Миглите зад тъмните очила трепкаха нагоре-надолу. Отпуснатата върху коляното ръка стисна и намачка плата на панталоните. На бузата му, точно под дясното око, имаше брадавица.

Запалих клечка кибрит и поднесох пламъка към цигарата му.

— Огънче?

— Ах, благодаря — изненада се той. Дръпна дълбоко навътре, докато запали. Изгасих клечката, хвърлих я в делвата с пясък до мен и зачаках. Той ме стрелна изкосо няколко пъти, преди да заговори:

— Не съм ли ви виждал някъде?

— На авеню „Дрезден“, в Пасадина. Тази сутрин. Бузите му станаха още по-розови. Той въздъхна.

— Сигурно съм ужасно смотан.

— По-зле няма накъде — съгласих се аз.

— Може би е заради шапката.

— И шапката допринася. Но не е само тя.

— Трудно се припечелва в този град — тъжно рече той. — Не можеш да си вършиш работата пеша, такситата са безбожно, скъпи, ако речеш да ги използваш, а собствената ти кола винаги е паркирана на такова място, че да не можеш да я стигнеш бързо. Трябва все да си наблизю.

— Това не значи, че трябва да се завираш в джоба ми — казах аз. — Искаш ли нещо от мен, или просто се упражняваш?

— Искан да разбера дали си достатъчно интелигентен, та да поговоря с теб.

— Много съм интелигентен — рекох. — Срамота ще бъде да не поговориш с мен.

Той внимателно огледа пространството зад нас и от двете ни страни, след това извади неголям портфейл от свинска кожа. Подаде ми хубава, наскоро отпечатана визитна картичка. На нея пишеше: „Джордж Ансън Филипс. Поверителни разследвания. 212, Сенджър бйлдинг, 1924 Норт Уилкокс авеню, Холивуд.“ Телефонният номер беше с номератор за Гленвю. В горния ляв ъгъл бе изографисано ококорено око с много дълги мигли и извита в почуда вежда.

— Това е забранено — посочих аз окото. — Това е знакът на Пинкертън. Ще им задигнеш клиентелата.

— А, много важно. Малкото, което успявам да припечеля, едва ли ще ги оцети.

Шляпнах с картичката по нокътя си, стиснах зъби и я пуснах в джоба си.

— Искаш ли от моите, или вече си попълнил досието?

— О, знам всичко за теб — рече той. — Бях заместник-шериф във Вентура, когато ти разследваше делото Грегсън.

Грегсън беше един мошеник от Оклахома Сити, който две години бе преследван из цялата страна от една от жертвите си, докато накрая така се изнерви, че застреля един служител, на бензиностанция, припознал се в него. Стори ми се, че беше тъй отдавна:

— Карай оттам — рекох.

— Спомних си името ти, като го прочетох тази заран върху регистрацията на колата ти. Така че като те изгубих по пътя за града, просто взех адреса от указателя. Щеше ми се да дойда да поговоря с теб, но това означаваше да злоупотребя с оказаното ми доверие. А по този начин — какво съм виновен?

Още един смахнат. Станаха трима за един ден, ако не броя мисис Мърдок, която също можеше да се окаже смахната.

Изчаках го да свали тъмните очила, да ги избърше, да ги сложи отново и пак да се огледа наоколо.

— Помислих си, защо не сключим споразумение — продължи той. — Дето се вика, да си слеем усилията. Видях го да влиза в бюрото си, та предположих, че те е наел.

— Познаваш ли го?

— Да, нали него следя. — Гласът му прозвуча вял и обезкуражен.

— А докъде стигнах — доникъде?

— Какво ти е сторил?

— Нищо, жена му ме нае.

— Развод ли иска?

Той хубавичко се огледа наоколо, после изрече тихо:

— Така разправя. Но взех да си задавам някои въпроси.

— Те и двамата искат развод, но всеки гледа да накисне другия.

Смешно, нали?

— Ролята, която са ми отредили, не ме весели. Един тип ме следи от време на време. Много висок, едното му око е неподвижно. Изплъзвам му се, но след малко пак го виждам подире си. Много висок. Като телеграфен стълб.

Много висок, едното му око неподвижно. Пушех замислено.

— Имаш ли нещо общо с него? — попита ме тревожно русият.

Поклатих глава и хвърлих угарката в сандъчето с пясък.

— Никога не съм го виждал. — Погледнах часовника си. — Най-добре ще е да се срещнем и обсъдим на спокойствие тези неща. Само че в момента не мога. Имам среща.

— Да, много ми се иска. Много.

— Дадено тогава. В моята кантора, у дома, в твоята кантора или къде?

Той се почеса по зле избръснатата брадичка с добре из-гризания нокът на палеца.

— У дома — рече най-сетне. — Адреса ми го няма в указателя. Дай за малко картичката.

Обърна я на дланта си, след като му я подадох, и започна да пише бавно с метално моливче, като движеше език по устните си. С всяка измината минута ставаше все по-млад. Сега вече не ми изглеждаше да има повече от двайсет години, но трябваше да е по-възрастен, защото случаят Грегсън беше преди шест години.

Прибра си молива обратно и ми върна картичката. Адресът беше: „Стая 204, общежитие «Флорънс», 128, Корт стрийт“.

Изгледах го с любопитство.

— Корт стрийт, дето е на Бънкър Хил ли? Той кимна и целият се изчерви.

— Квартирата не е от най-представителните — смотолеви. Напоследък съм позагазил с наличните. Неприятно ли ти е?

— Не, откъде накъде?

Станях и протегнах ръка. Той я стисна и щом ме пусна, аз бръкнах в джоба си и незабелязано отрих дланта си в носната кърпа. Като се вгледах в лицето му по-отблизо, видях влажна ивица по горната му устна и още влага във вдлъбнатините отстрани на носа. Не беше чак тъй горещо.

Понечих да си тръгна, но се обърнах назад, наведох досами лицето му и казах:

— Не е трудно да ме избудалка човек, затова да съм сигурен — тя е висока блондинка с равнодушни очи, нали?

— Не бих ги нарекъл равнодушни.

Запазих изражението си безучастно и добавих:

— И само между нас двамата — тази работа с развода е дрън-дрън. Става дума за нещо съвсем различно, нали?

— Да — тихо рече той. — И то с всяка измината минута все по не ми харесвал. Вземи!

Извади нещо от джоба си и го пусна в ръката ми. Беше секретен ключ.

— Няма защо да ме чакаш в коридора, ако случайно съм мръднал нанякъде. Имам два. По кое време мислиш, че ще дойдеш?

— Към четири и половина, струва ми се. Сигурен ли си, че желаеш да ми дадеш ключа си?

— Нали сме в един и същ занаят — каза той и ме погледна невинно или поне толкова невинно, колкото е възможно през тъмни очила.

Преди да изляза от фойето, погледнах назад. Той си седеше спокойно, с наполовина изпушена загаснала цигара между устните, а крещящата жълтокафява панделка на шапката му беше като спокойните цветове гами на рекламите за цигари върху гърба на илюстрирано списание.

Били сме от един и същ занаят. Така че да не му погаждам номера. От просто по-просто. Да взема ключ от апартамента му и да се разположа вътре като у дома си. Да му обуя чехлите, да му пия от напитките, да повдигна ъгъла на килима и да преброя скритите отдолу хилядарки. Нали сме от един и същ занаят.

Белфънт билдинг беше невзрачно осеметажно здание, прищипано между огромен зелен и хромиран универсален магазин за стоки с намалени цени и триетажен гараж с подземен паркинг, който вдигаше шум като клетки на лъвове в часа на хранене. Малкото тъмно и тясно фоайе бе мръсно като кокошарник. От указателя на стената ми стана ясно, че в сградата има доста свободни стаи. Само едно от имената ми говореше нещо и аз го знаех предварително. Срещу указателя голяма табела, опряна на стената — имитация мрамор, — гласеше: „Удобно място за цигарен щанд. Дава се под наем. Справки стая 316.“

Имаше два асансьора в решетъчни шахти, но явно само единият работеше, а и той бездействуваше в момента. Вътре на дървена табуретка, покрита със скатано зебло, дремеше старец с отпуснато чене и воднисти очи. Съдейки по вида му, седеше там от времето на Гражданската война, след като силно бе пострадал от нея.

Влязох, казах „Осмия“, той се пребори с вратата, дръпна лоста на таратайката и ние се задрусахме нагоре. Старецът лъхтеше тежко, сякаш мъкнеше асансьора на гръб.

Канцеларията на Илайша Морнингстар бе в дъното, срещу противопожарния изход. Две стаи със стъклени табелки на вратите, на които пишеше с олющена черна боя: „Илайша Морнингстар. Нумизматик.“ По-отдалечената гласеше: „Вход“.

Врътнах бравата и влязох в малко тясно помещение с два прозореца, очукано секретарско бюрце, няколко стенни витрини с потъмнели монети в полегати поставки с напечатани на машина пожълтели етикетчета под тях, две кафяви кантонерки в дъното до стената, никакви пердета на прозорците и прашносив килим, толкова изтърган, че човек не би забелязал дупките, ако не се препънеше в някоя от тях. В дъното, срещу кантонерките, до очуканото бюрце, имаше отворена дървена врата. Оттам долитаха леки шумове,

причинени от човек, който нищо не прави. Сетне сухият глас на Илайша Морнингстар се провикна:

— Влезте, моля! Влезте!

Влязох. Вътрешната стая бе също тъй малка, но затова пък съдържаше далеч повече вещи. Зелен сейф почти препречваше предната половина. Зад него, срещу вратата, масивна вехта махагонова маса, отрупана с потъмнели книги, стари оръфани списания и много прах. Прозорецът на отсрещната стена бе открехнат няколко сантиметра без никакво въздействие върху дъха на плесен. Имаше закачалка с черна омазана филцова шапка. Имаше три масички на високи крака със стъклени похлупаци и още монети под стъклата. Имаше тежко тъмно бюро с кожена повърхност. Върху него бяха разпръснати обичайните канцеларски принадлежности плюс златарски везни, две огромни лупи с никелирани рамки и бижутерски окуляр върху парченце гюдерия редом с жълта копринена кърпичка, оцапана с мастило.

Във въртящия се стол зад бюрото седеше възрастен мъж в тъмносив костюм с широки ревери и твърде много копчета. Имаше известно количество бяла коса на фитили, пусната достатъчно дълга, та да го гъделичка по ушите. Бледосиво плешиво теме се извисяваше високо над нея, като скала в морето. Мъх стърчеше от ушите му — достатъчно гъст за да завъди молци.

Очите му бяха черни, пронизващи, отдолу с кафявоморави торбички, набраздени от бръчки и вени. Бузите му лъщяха, а късият му остър нос изглеждаше като висял над доста чашки, обърнати на крак. Якичката, която никоя сваятна пералня не би допуснала на своя територия, подпираше адамовата му ябълка, а черното стегнато възелче на тясната като канап вратовръзка надничаше изпод якичката като мишка, която се готви да излезе от дупката си.

— Секретарката ми трябваше да отиде на зъболекар — рече той.
— Вие ли сте мисър Марлоу?

Кимнах.

— Моля, седнете — махна с тънката си ръчичка към стола пред бюрото. — Предполагам, че имате някакъв документ за самоличност?

Подадох му го. Докато го четеше, долових през бюрото специфичната му миризма. От него лъхаше на суха плесен като от сравнително чист китаец.

Той постави личната ми карта с лице към бюрото и склочи ръце върху нея. Острите му черни очички не пропускаха нито една подробност от лицето ми.

— Е, мистър Марлоу, с какво мога да ви бъда полезен?

— Разкажете ми за Брашъровия дублон.

— Ах, да — сети се той. — Брашъровият дублон. Интересна монета. — Повдигна длани от бюрото и сплете пръсти, като едновременно семеен адвокат, който ей сега ще се впусне в граматически сложно обяснение. — В някои отношения това е най-интересната и ценна монета от ранната американска нумизматика. Което несъмнено ви е известно.

— Онова, което не ми е известно за ранните американски монети, ще запълни една енциклопедия.

— Нима? — учуди се той. — Искате ли да ви разкажа?

— Затова съм тук, мистър Морнингстар.

— Това е златна монета с приблизителна стойност двадесет златни долара, голяма колкото половин долар. Изработена за щата Ню Йорк през 1787 година. Не е сечена. До отварянето на първия монетен двор във Филаделфия през 1793 година монетите не са били сечени. Брашъровият дублон вероятно е бил пресован в калъп, а неговият създател е частен златар на име Ифрейм Брашър или Брашиър. Там, където се среща името, то е изписано Брашиър, но не и върху монетата. Не знам защо.

Извадих цигара и запалих. Надявах се да повлияе на дъха на плесен.

— Какво представлява методът на пресоването?

— Двете половини на калъпа са изгравирани върху стомана. След това се наслагват с олово. Златните слитъци се пресоват между тях в монетна преса. Сетне крайчетата са били подрязвани според нужното тегло и изглаждани. Ръбчета като сегашните не са се правели. През 1787 година не е имало машини за това.

— Бавничък процес.

Той кимна с островърхата си бяла глава.

— Твърде. И тъй като по онова време не можело да се получи втвърдяване на стоманените форми без някои изкривявания, матрицата се износвала доста бързо и се налагало да бъде изливана наново. Това съответно водело до леки промени в рисунъка, които се забелязват под

силно увеличителна леща. Всъщност спокойно може да се твърди, че не съществуват две идентични монети според стандартите на съвременните методи на микроскопично изследване. Ясно ли се изразявам?

— Да — казах. — Донякъде. Колко такива монети съществуват и колко струват?

Той разплете пръсти, отново положи ръце върху бюрото и леко забарабани.

— Не знам колко от тях съществуват днес. Никой не знае. Няколко стотици, хиляда, а може и повече. Но сред тях истинска рядкост са непусканите в обръщение образци, в така нареченото „чисто“ състояние. Стойността им варира от две-три хиляди нагоре. Бих казал, че в този момент поради обезценяването на долара един такъв екземпляр, умело предложен от известен нумизмат, като нищо може да донесе десет хиляди, ако не и повече. В такъв случай монетата, разбира се, ще трябва да има достоверна биография.

— Аха — рекох аз, изпуснах бавно дим от дробовете си и го разкарах с длан по-далеч от възрастния ми събеседник отсреща. Нямаше вид на пушач. — А без достоверна биография и не тъй умело предложен — колко?

Той сви рамене.

— В такъв случай ще се подразбира, че монетата е придобита по незаконен път. Открадната или набавена чрез измама. Някои, редки монети наистина се появяват на най-невероятни места, по най-невероятно време. В едновременна желязна кутия, в тайно чекмедже на бюрото-в стара къща в Източните щати. Е, не тъй често, съгласен съм. Но се случва. Знам за една изключително рядка монета, която изпаднала от тапицерията на старо канапе, когато го занесли за реставрация при майстор антиквар. А канапето не било помръдвано от една и съща стая на една и съща къща във Фол Ривър в Масачузетс цели девет-десет години. Никой не знаел как е попаднала там монетата. А иначе съмненията за кражба биха били твърде силни. Особено тук, в тази част на страната.

Той отправи разсеян поглед към тавана. Аз го гледах недотам разсеяно. Видът му беше на човек, който умее да пази тайна, особено ако тайната е негова.

Той бавно сведе очи към мен и рече:

— Пет долара, моля.

— Ъ?

— Не ставайте смешен, мистър Марлоу. Всичко, което ви казах, може да се прочете в справочника на Фосдайк в градската библиотека. Вие обаче сте предпочели да дойдете тук и да ми отнемете от времето. За този вид услуги тарифата ми е пет долара.

— Ами, ако не платя?

Той се облегна назад и затвори очи. Съвсем лека усмивка трепкаше в ъгълчетата на устните му.

— Ще платите.

Платих. Извадих банкнотата от портфейла си, станах, наведох се над бюрото и я раздиплих грижливо точно пред него. Погалих хартиятката с пръсти като коте.

— Пет долара, мистър Морнингстар.

Той отвори очи и погледна банкнотата. Усмихна се.

— А сега — казах аз — да поговорим за онзи Брашъров дублон, който някой се е опитал да ви продаде.

Очите му леко се разшириха.

— Ах, няма някой се е опитвал да ми продаде Брашъров дублон? И защо според вас този някой би го сторил?

— Нуждаел се е от пари. И не е искал да му задават прекалено много въпроси. Знаел е или пък е открил по някакъв начин, че сте от бранша и че сградата, където се намира кантората ви, е запусната бърлога, където много неща са допустими. Знаел е, че сте възрастен човек, който няма да прави резки движения — от здравословни съображения.

— Не е ли знаел твърде много? — сухо ме сряза Морнингстар.

— Знаел' е достатъчно, за да склучи сделката. Също както и ние с вас. И нито едно от тези неща не е било трудно за научаване.

Той забучи кутрето си в едното ухо, завъртя го и го извади заедно с малка тъмна бучка. Обърса го небрежно о сакото си.

— И вие вадите всички тези заключения само защото съм телефонира на мисис Мърдок и съм я попитал дали Брашъровият дублон се продава?

— Естествено. На нея самата ѝ минала същата мисъл. Логично е. Както ви казах по телефона, знаели сте, че тази монета не е за продан. Ако изобщо разбирате от занаята си. А виждам, че добре го владеете.

Той се поклони едва забележимо. Не че се усмихна, но изглеждаше доволен, колкото може да е доволен човек с такава нелепа външност.

— Да речем, че някой предложи да ви продаде монетата — продължих аз — при съмнителни обстоятелства. Вие ще искате да я купите, ако можете да я получите евтино и ако разполагате с необходимата сума. Но ще пожелаете да научите какъв е произходът ѝ. А дори и да сте напълно сигурен, че е открадната пак ще я купите, стига да я получите на достатъчно ниска цена.

— Ах, няма, няма?

Изглеждаше развеселен, но не много.

— Разбира се, че ще я купите, ако сте добър търговец. А пък аз бих казал, че сте. Купувайки монетата на ниска цена, вие избягвате собственика или неговата застрахователна компания от безвъзвратна загуба. Те с готовност биха ви изплатили разноските. Това се практикува постоянно.

— Значи Брашъровият дублон е бил откраднат — отрязва той.

— Не ме цитирайте. Това е тайна.

Този път за малко да бръкне в носа си. Усети се навреме. Вместо това рязко отскубна косъм от едната си ноздра и смръщи лице. Вдигна го и го погледна. Премести поглед от косъма към мен и каза:

— А колко ще плати клиентът ви за възстановяването на монетата?

Надвесих се над бюрото и го дарих с циничната си усмивка.

— Хилядарка. А вие колко платихте?

— Вие сте изключително съобразителен млад човек — рече той.

После лицето му се разкриви, брадичката му се затресе и гърдите му взеха да се издуват и свиват със звук, сякаш оздравяващ след дълго боледуване петел се учи отново да кукурига.

Той се смееше.

Спря чак след известно време. Лицето му отново стана гладко, очите му се отвориха — черни, пронизващи и хитри.

— Осемстотин долара — рече. — Осемстотин долара за непускан в обръщение Брашъров дублон!

Изкикоти се ликуващо.

— Добре. У вас ли е? Ще спечелите двеста долара. Съвсем честно е. Бърз оборот, благоразумна печалба и без усложнения за нито

една от страните.

— Не е тук — каза той. — За глупак ли ме вземате? Извади от самото си стар сребърен часовник, закачен на черен ланец. Присви очи, за да разчете циферблата.

— Да кажем, утре сутринта в единадесет — рече. — Елате с парите. Монетата може да е тук, може и да не е. Ако съм доволен от поведението ви, ще уредя въпроса.

— Съгласен съм — казах и станах. — Трябва да осигуря някак си парите.

— Нека бъдат употребявани банкноти, — рече той почти замечтано. — Двадесетачки ще свършат добра работа. Тук-таме по някоя петдесетачка няма да навреди.

Ухилих му се и се запътих към вратата. По средата на стаята се обърнах, върнах се обратно, опрях ръце на бюрото и се наведох към него.

— Как изглеждаше тя?

Той ме зяпна тъпо.

— Младата жена, която ви предложи монетата.

Той ме изгледа още по-тъпо.

— Добре — рекох. — Не е била млада жена. Имала е помощник. Мъж. Как изглеждаше той?

Морнингстар сви устни и отново съгради, с пръстите си купол.

— Средна възраст, набит, висок около метър и седемдесет, тежък около осемдесет кила. Представи се като Смит. Облечен беше в син костюм, черни обувки, зелена риза и вратовръзка, без шапка. От горното джобче на костюма се подаваше носна кърпичка с кафяв бордюр. Косата му беше кестенява и прошарена. На темето му имаше плешиво петно колкото доларова монета, а от едната страна на ченето му се спускаше белег, дълъг около пет сантиметра. Струва ми се, че беше от лявата страна. Да, от лявата.

— Не е зле — рекох. — А какво ще кажете за дупката на десния му чорап?

— Пропуснах да му събуя обувките.

— Недопустима небрежност.

Той не отговори. Само се гледахме втренчено, полулюбопитни-полувраждебни, като нови съседи. После изведнъж се затресе пак в своя смях.

Петдоларовата банкнота, която му бях дал, все още лежеше пред него на бюрото. Стрелнах ръка към нея и я грабнах.

— Вече няма да ви трябва — казах. — След като взехме да боравим с хилядарки.

Смехът му секна отведнъж. После сви рамене.

— В единадесет сутринта — повтори. — И без номера, мистър Марлоу. Не си въобразявайте, че не знам как да се браня.

— Надявам се, че знаете, защото си играете с барут. Излязох, изтрополих през празната стая, отворих вратата и я затръшнах, като останах вътре. Би трябвало стъпките ми да отекнат отвън, но неговото прозорче към коридора беше затворено, а на идване почти не бях вдигнал шум с гумените си подметки. Надявах се да си припомни този факт. Прокраднах се назад по протрития килим и се пъхнах зад вратата, между нея и малкото секретарско бюро. Детски номер, но понякога минава, особено след продължителен умен разговор, пълнен със светски финес и тънко остроумие. Като финтиране при футбол. А не минеше ли номерът, щяхме да си подметнем още няколко саркастични забележки.

Мина. Известно време нищо не чух, освен дето един нос се изсекна. После, както си седеше самичък, отново се отдаде на характерния си смях на болен петел. Сетне се чу покашляне. Изскърца въртящ се стол, чуха се стъпки.

Една мръснобяла глава надникна в предната стая на сантиметри от рамката на вратата. Стоях вкаменен, в стаена възбуда. Главата се дръпна назад, четири мръсни нокътя хванаха ръба на вратата и я дръпнаха. Тя щракна, затвори се. Поех си дъх и долепих ухо до дървената повърхност.

Въртящият се стол отново изскърца, Чу се гръмко прещракване на телефонна шайба. Метнах се към апарата на секретарското бюро и вдигнах слушалката. Набраният номер вече даваше сигнал. Иззвъня шест пъти. После чух мъжки глас:

— Да?

— Общежитието „Флорънс“ ли е?

— Да.

— Бих искал да говоря с мистър Ансън от стая 204.

— Почакайте, ще проверя дали си е в стаята.

Двамата с мистър Морнингстар зачакахме. От другата страна долиташе ревът на пуснато с пълна сила радио, което предаваше бейзболен мач. Личеше, че не е досами телефона, но беше достатъчно гръмогласно.

После долових приближаването на глухи стъпки, остро пропукване при вдигането на слушалката и гласът каза:

— Няма го. Нещо да му предам?

— Ще се обадя по-късно — рече мистър Морнингстар.

Затворих бързо, моментално се плъзнах към външната врата, отворих я безшумно, като падащ сняг, и я затворих по същия начин, като я придържах, преди бравата да щракне, така че шумът от затварянето да не бъде чул от метър разстояние.

Вървах по коридора, заслушан в тежкото си учестено дишане. Натиснах копчето на асансьора. После извадих визитната картичка, която Джордж Ансън Филипс ми бе дал във фойето на хотел „Метропол“. Не я прочетох в истинския смисъл на думата. Нямах нужда да поглеждам, за да се подсетя, че на нея бе написано „Стая 204, общежитие «Флорънс», 128, Корт стрийт“. Просто стоях и почуквах с нокът по картичката, докато чаках асансьорът да се изкачи, пъхтящ като тежкотоварен камион по остър тесен завой.

Часът беше четири без десет.

8

Бънкър Хил е стар, забутан, мизерен квартал. Някога, преди много години, тук е бил най-шикарният жилищен район на града и тук-там все още се срещаха островърхи готически замъци с просторни веранди и стени, облицовани с обли камъчета, с остъклени ъгови ниши и вретеновидни кулички. Всички те сега са нещо като мобилирани общежития, чиито стаи се дават под наем. Излъсканите им на времето паркетни са издраскани и проядени, широките им внушителни стълбища — потъмнели от годините и от евтиния лак, полаган, върху пластове мръсотия. Във високите стаи отекват свадите на измъчени хазяйки с нередовни квартиранти. А отпред по просторните прохладни веранди, протегнали на слънце прокъсани обувки и загледани в нищото, седят старци с лица като изгубени битки.

Около старите къщи е пълно с оплоти от мухи закусвални, италиански зеленчукови магазинчета, грозни блокове с евтини апартаменти и няколко малки сладкарнички, където човек може да си купи неща по-лоши дори от сладкишите им. И жалки хотелчета, в които всеки посетител се подписва като Смит или Джонс, а нощният администратор изпълнява едновременно функциите на пазвантин и на сводник.

От блоковете излизат жени, които би трябвало да са млади, но лицата им са като прокиснала бира, мъже с ниско нахлупени шапки и мълниеносни очи, опипващи цялата улица напред и назад, докато правят завет с шепи и палят цигари, изнурени интелектуалци с тютюнева кашлица, без сметки в банките; ченгета с гранитни лица и безмилостни погледи; наркомани и улични продавачи на наркотици; хора, които не приличат на нищо и си го знаят, а от време на време дори по някой, който наистина ходи на работа. Те обаче излизат много рано, когато широките пропукани тротоари са безлюдни и още покрити с роса.

Подраних, но не чак кой знае колко преди четири и половина. Паркирах в края на улицата, където въжената железница изкачва с

пуфтене жълтеникавия глинест склон откъм Хил стрийт, и тръгнах по Корт стрийт към общежитието „Флорънс“. Фасадата бе от тъмни тухли, сградата — триетажна, най-ниските прозорци бяха на нивото на тротоара, засенчени от ръждясали мрежи срещу комари и дрипави тюлени пердета. На входната врата имаше стъкло прозорче с достатъчна част от името на общежитието, за да може да се разчете. Отворих я и слязох по три обковани с месингови ленти стъпала в коридор, чиито срещуположни стени можех да докосна, без да разперя ръце. Мъждиви врати с номера, изписани с мъждива боя. Ниша в подножието на стълбите с телефонен автомат. Надпис: „Домоуправител, стая 106“. В дъното на коридора — врата с опъната мрежа, в тъмната уличка зад нея — четири строени в редица високи очукани кофи за боклук; в слънчевите лъчи над тях танцуваха мухи.

Изкачих се по стълбите. Радиото, което бях чул по телефона, все така оглушително предаваше бейзболния мач. Прочетох номерата на вратите и се запътих нагоре и направо, Стая 204 беше отдясно, а бейзболният мач — точно отсреща. Почуках, не получих отговор и почуках по-силно. Зад мен трима играчи от единия отбор се опитваха да атакуват на фона на гръмовния рев на тълпата запалняковци. Почуках трети път и погледнах навън през един от прозорците на коридора, който гледаше към улицата, докато тършувах в джоба си за ключа на Джордж Ансън Филипс.

На отсрещната страна на улицата имаше италианско погребално бюро, спретнато, тихо и сдържано; боядисани в бяло тухли, слизаци досами тротоара. „Погребално бюро Пиетро Палермо.“ Тъничкият зелен неонов, надпис скромно се мъдреше на фасадата. Висок мъж в тъмен костюм излезе отвътре и се облегна на бялата стена. Беше направо красив. Кожата му — мургава, а хубавата му стоманеносива коса — гладко сресана назад. Той извади нещо, което от разстояние ми заприлича на сребърна или платинена с черен емайл табакера, отвори я флегматично с два от дългите си мургави пръсти и избра цигара с позлатен филтър. Прибра табакерата и запали цигарата със запалка, която явно бе комплект с табакерата. Прибра и запалката, скръсти ръце и се загледа в нищото с полупритворени очи. От върха на неподвижната му цигара се издигаше струйка дим, права и тънка като пушека на изтляващ призори лагерен огън.

Зад гърба ми, в отново подетия устрем на мача, друг играч запрати топката или я изкара навън. Откъснах се от прозореца и високия италианец, пъгнах ключа в ключалката на стая 204 и влязох вътре.

Квадратно помещение с кафяв килим, оскъдна мебелировка, и тя твърде неприветлива. Сгъваемото легло със задължителното, криво огледало се изпречиха насреща ми още щом отворих вратата, а в отражението приличах на пропаднал тип, прокрадващ се у дома си след сбирка на наркомани. Имаше и фотьойл от брезово дърво, а до него трмаво тапицирано чудовище — навярно канапе. Под прозореца маса, върху нея лампа с абажур от нагъната на хармоника хартия. От двете страни на леглото се виждаха врати.

Лявата водеше към кухненски бокс с кафява гетинаксова мивка, газена готварска печка с три горелки и допотопен хладилен шкаф, който шумно включи в момента, в който бутнах вратата, и взе мъчително да се тресе. Върху гетинаксовия цедилник на мивката имаше останки от нечия закуска: кафява утайка на дъното на чаша, прегоряла коричка хляб, трохи върху дъска за рязане, жълтеникава слуз от разтопено масло в една чинийка, изцапан нож и емайлирано кафениче, което миришеше на прокиснало вино в напечен от слънцето плевник.

Върнах се обратно покрай сгъваемото легло и отворих другата врата. Тя извеждаше в малко коридорче с открита ниша за дрехи и вграден скрин. Върху скрина — гребен и черна четка за коса с руси косми в четината. Имаше и кутия пудра против изпотяване, малко фенерче с пукнато стъкло, листове за писма, писалка, шишенце с мастило върху попивателна хартия, цигари и кибрит в стъклен пепелник с пет-шест фаса.

В чекмеджетата на скрина открих чорапи, бельо и носни кърпи, колкото се побират в един куфар. На закачалката висеше тъмносив костюм, не нов, но още поносим, а на пода до него — чифт възпрашни черни обувки.

Бутнах вратата на банята. Тя се отвори на една педя и заяде. Носът ми трепна от пронизващия остър, горчив мирис, който ме лъхна отвътре, устните ми се вцепениха. Напънах да отворя. Вратата поддаде едва-едва, а после се оттласна, сякаш някой я натискаше отвътре. Проврях глава в отвора.

Подът на банята беше прекалено къс за него, така че краката му бяха свити в коленете и висяха отпуснато встрани. Главата му бе притисната към отсрещния перваз — не вирната назад, а здраво заклещена. Кафявият му костюм бе поизмачкан, а тъмните очила стърчаха от горното джобче под опасен ъгъл. Като че ли това имаше значение. Дясната му ръка бе прехвърлена през корема, лявата лежеше на пода с дланта нагоре, пръстите — леко сгърчени. Вдясно на главата му, в русата коса, зееше рана със спечена кръв. Зиналата му уста бе пълна с лъскава аленочервена кръв.

Вратата се подпираше от крака му. Натиснах яко и се промуших вътре. Наведох се, за да пъхна два пръста в яката и да напипам голямата артерия. Тя не само, че не пулсираше, но дори не трепваше. Нищо. Кожата беше ледена. Всъщност не може да е била ледена. Само ми се е сторило. Изправих се, опрях се на стената и стиснах здраво юмруци в джобовете, вдишвайки кордитните пари. Бейзболният мач продължаваше, но през две затворени врати звучеше приглушено.

Стоях и го гледах. Нищо няма да спечелиш от това, Марлоу, нищо. За теб тук няма нищо интересно. Ти дори не го познаваше. Измитай се, измитай се веднага.

Отлепих се от вратата, дръпнах я и се върнах през коридорчето в стаята. Някакво лице ме погледна от огледалото. Напрегнато, изкривено лице. Рязко се извърнах от него, извадих плоския ключ, който ми бе дал Джордж Ансън Филипс, избърсах го между влажните си длани и го оставих до лампата.

Изтрих топката на бравата, докато отворях вратата и отвън като я затварях. „Доджърс“ водеха със седем на три. Някаква жена в напреднал стадий на почерпка пееше за Франки и Джони — затворническата версия — с глас, на който и уискито не бе помогнало. Гърлен мъжки бас ѝ изръмжа да си затваря устата, тя продължи да пее, чуха се бързи стремителни стъпки, тъп удар, писък, тя спря да пее, а бейзболният мач си продължи.

Тикнах цигара в устата си, запалих, слязох обратно по стълбите, застанах в полутъмния ъгъл на коридора и се загледах в малката табела, на която пишеше: „Домоуправител, стая 106“.

Глупак бях, че я погледнах. Съзерцавах я дълго и яростно гризях цигарата.

После се обърнах и тръгнах по коридора към задната част на къщата. Малка емайлирана табелка на една от вратите гласеше: „Управител“. Почуках.

9

Бутна се стол, потътриха се крака, вратата се отвори.

— Вие ли сте домоуправителят?

— Да.

Гласът беше същият, който чух по телефона да говори с Илайша Морнингстар.

Държеше празна мръсна чаша. Приличаше на съд, в който е живяла златна рибка. Дългнест мъж с морковенорижа коса, която растеше ниско от челото. Главата му дълга и тясна, бъкаща от евтино лукавство. Зеленикави очи надничаха изпод оранжеви вежди. Ушите му бяха големи, при по-силен вятър можеха да плющят. Дълъг нос, дето се вре навсякъде. Цялото му лице имаше тренирано изражение — лице, което знае да пази тайна, лице с непринуденото спокойствие на труп в моргата.

Жилетката му бе разкопчана, сако нямаше, видях усукан ланец и сини ластици с метални закопчалки за поддържане на ръкави.

— Мистър Ансън? — запитах аз.

— Двеста и четири.

— Няма го там.

— А аз какво да направя — яйце ли да снеса?

— Оригинално — рекох. — Редовно ли снасяш, или днес ти е рожденият ден?

— Омитай се — каза. — Изчезвай.

Понечи да затвори. Размисли, пак отвори вратата и се доизказа:

— Пръждосвай се! Обирай си крушите! Изпарявай се!

И след като недвусмислено ми даде да разбере какво иска да каже, отново понечи да затвори.

Аз се подпрях на вратата. Той я натисна отвътре. Лицата ни почти се допряха.

— Петарка — рекох.

Това го срази. Така внезапно отвори, че трябваше чевръсто да пристъпя напред, за да не го фрасна с глава по брадичката.

— Влез — рече той.

Дневна със сгъваемо легло, стереотипът точно спазен чак до настолната лампа с абажур от нагъната хартия и стъкления пепелник. Стените обаче бяха боядисани в цвета на жълтък. Липсваха само няколко изрисувани върху жълтото черни паяка, та човек да получи жлъчна криза.

— Седни — каза той, докато затваряше вратата. Седнах. Огледахме се един друг с чистите невинни очи на търговци на коли на старо.

— Бира?

— С удоволствие.

Отвори две консерви, напълни замацаната чаша и посегна за втора като нея. Казах, че ще пия направо от консервата. Подаде ми я.

— Десет цента — рече.

Дадох му десет цента. Пусна ги в джоба на жилетката си и продължи да ме гледа. Придърпа стол, седна и протегна костеливите си щръкнали колене. Пусна ръцете си да висят между тях.

— Не ме интересува твоята петарка — заяви.

— Чудесно — рекох. — И без това нямах намерение да ти я дам.

— Умник. Какво става? Нашто общежитие е напълно почтено. Никакви такива-онакива.

— И е много тихо — додадох. — Горещ, ако се напънеш, ще чуеш крясък на орел.

Усмивката му беше широка, почти цял сантиметър.

— Не е лесно да ме разсмееш — рече.

— Също като кралица Виктория.

— Туй не го разбирам.

— Аз и не очаквам чудеса.

Безсмислената размяна на думи ми оказа охладително, ободрително въздействие, създаде остро, ръбато настроение.

Извадих си портфейла и избрах една визитна картичка. Не беше от моите. На нея пишеше: „Джеймз Полък, застрахователен агент“. Опитах се да си спомня как изглеждаше Джеймз Полък и къде го бях срещал. Не можах. Подадох картичката на морковнорижия.

Той я прочете и се почеса с нея по носа.

— Накриво ли е стъпил? — попита той, лепнал зелените си очи за лицето ми.

— Скъпоценности — казах и магнах с ръка.

Той обмисли отговора ми. Докато мислеше, аз се опитвах да отгатна дали изобщо му пука. Изглежда не.

— И такива ги имаме от време на време — призна след малко. — Кво да се прави? Макар че той не ми мязаше на такъв. Кротък ми се видя.

— Може и да са ме метнали — казах. Описах му как изглежда Джордж Ансън Филипс, Джордж Ансън Филипс жив с кафявия си костюм и слънчевите очила и шоколадовата панамена шапка с жълтокафява панделка. Почудих се какво ли е станало с шапката. Там я нямаше. Сигурно се бе отървал от нея — сметнал я е за прекалено крещяща. Русата му коса почти с нищо не беше по-добра. — Той ли е?

На рижия му трябваше време, за да реши какво да отговори. Найсетне кимна, като ме следеше внимателно със зелените си очи, кльощавата му жилава ръка поднесе картичката към устата и я прокара по зъбите като пръчка по ограда от железни колове.

— Хич не го взех за мошеник. Ама хора всякакви. Тук е само от месец. Ако мязаше на такъв, нямаше да го пусна.

Добре се постарях да не се изхилия в лицето му.

— Кво ще кажеш да претърсим стаята, докато го няма? — предложих.

Той поклати глава.

— Мистър Палермо няма да хареса тая работа.

— Кой е мистър Палермо?

— Собственикът. Отсреща. Погребалното бюро е негово. Таз къща също и още много други. Кажеш-речи, целият квартал, нали разбираш? — Помръдна с устни и запримигва с дясното око. — Като има избори, той решава за кого ще се гласува. Не е случаен.

— Тогава, докато провежда избори или подмята трупове, дай да се качим с теб и да хвърлим едно око.

— Гледай да не ме ядосаш — отсеке рижият.

— Така ще ме разстроиш, че няма да мога да заспя довечера — отвърнах. — Давай да се качваме.

Замерих кошчето с празната консерва, тя отскочи и се търколи в средата на стаята. Рижият внезапно стана, разкрачи широко крака, избърса едната си ръка о другата и захапа със зъби долната си устна.

— Спомена нещо за петарка — рече той и сви рамене.

— Това беше много отдавна. Вече размислих. Дай да се качваме.

— Ако само още веднъж го повториш... — плъзна той дясната си ръка към хълбока.

— Ако смяташ да вадиш пищов, мистър Палермо хич няма да е доволен.

— По дяволите мистър Палермо — изрепчи се той с неочаквано разярено глас и лице, което не по-малко неочаквано пламна тъмночервено.

— Мистър Палермо ще се радва да узнае как се отнасяш към него.

— Виж кво — бавно произнесе рижият, отпусна ръка и наведе тялото си напред, като навря лице в моето. — Виж кво! Аз си седях мирно и кротко и си пиех биричка-две. Може и три. Може и девет. Кво толкоз? Никого не закачах. Денят беше хубав, мислех, че и нощта ще е такава. И изведнъж — ти.

Той махна яростно с ръка.

— Дай да се качим да претършуваме стаята — казах аз. Той изхвърли напред два здраво стиснати юмука. После разпери длани и силно опъна пръсти. Носът му остро потръпна.

— Ако не беше работата... — започна. Аз отворих уста. — Само не го казвай! — изрева той.

Сложи си шапка, но не и сако, издърпа едно чекмедже, извади връзка ключове, мина покрай мен да отвори вратата, застана до нея и отсечено ми кимна. Лицето му беше все тъй бясно.

Излязохме в коридора и се изкачихме по стълбите. Мачът беше свършил и мястото му бе заето от танцова музика. Оглушителна танцова музика. Рижият избра един ключ от връзката и го пъкна в ключалката на стая 204. Внезапно истеричен женски писък се присъедини към оркестъра, който гърмеше в стаята зад гърба ни.

Рижият измъкна ключа и ми се озъби. Пресече тесния коридор и задумка по отсрещната врата. Наложил се да блъска силно и дълго, за да му обърнат внимание. После вратата рязко се отвори и руса жена с остри черти, ален панталон и зелен пуловер ни загледа с навъсени очи, едното от които бе подпухнало, а другото — насинено преди няколко дена. Снина имаше и на шията, а в ръка държеше висока чаша с хладна кехлибарена течност.

— Спирайте гайдата, и то веднага! — нареди рижиат. — Голяма гюрултия вдигате! Втори път няма да ви предупреждавам. Направо ще викам полиция.

Жената погледна през рамо и надвика радиото:

— Ей, Дел! Тоя вика да спрем гайдата! Ще го фраснеш ли? Изскърца стол, радиото рязко млъкна, набит мургав мъж с ядосан поглед се появи зад русата, отместил я с една ръка и войнствено вирна глава. Имаше нужда от избръсване. Беше по панталони, обувки и потник.

Заприщи прага с крака, пое със свистене въздух през носа и каза:

— Я да се разкарате! Тъкмо се връщам от обяд. От гнусен обяд. Така че не ви препоръчвам да ми продавате номера.

Беше много пиян, но по един трениран от дългогодишна практика начин.

— Чухте, мистър Хенч — настоя рижиат. — По-тихо с радиото и стига с тая дандания!

Мъжът, когото нарекоха Хенч, рече:

— Слушай, пръдльо...

Изнесе тежко десния си крак напред, за да го стовари с все сила. Левият крак на домоуправителя не изчака да бъде стъпкан. Кльощавото тяло бързо отскочи и захвърлената връзка ключове тупна отзад на пода и издрънча във вратата на стая 204. Дясната ръка на рижиат описа широк кръг и се появи стиснала жилава кожена палка.

— Аха! — рече Хенч, загреба с космати ръце две шепи въздух, сви ръце а юмруци и силно замахна към празното пространство.

Домоуправителят го тресна по темето, а жената изпищя отново и плисна течността от чашата в лицето на любимия. Дали защото имаше възможността да го направи безнаказано, или по погрешка — не мога да кажа.

Хенч се извърна заслепен. По лицето му се стичаше уиски. Препъна се и с рязко олюляване хукна през стаята, като всяка стъпка заплашваше да го просне по лице, Сгъваемото легло бе разгънато и разхвърляно. Хенч се приземи на едно коляно отгоре му и мушна ръка под възглавницата.

— Внимавай, пищов! — казах аз.

— Ще се оправя — процеди през зъби рижиат и плъзна дясната си ръка, вече празна, под разкопчаната жилетка.

Хенч беше качил и второто си коляно на леглото. Сега пак свали единия крак, обърна се и в дясната му ръка се оказа черен пищов с късо дуло. Той го гледаше вторачено, без изобщо да го държи за ръкохватката — просто лежеше на дланта му.

— Хвърли го! — нареди домоуправителят с напрегнат глас и влезе в стаята.

Русата чевръсто се метна на гърба му и опася с дългите си зелени ръце врата му, като крещеше сладострастно. Рижият се олюля, изпсува и размаха пистолета си.

— Давай, Дел! — крещеше русата. — Сега ти е паднал! Хенч, с едната ръка опряна на леглото, единият крак стъпил на пода, двете колене свити, дясната ръка с пистолет в дланта, впил очи в него, бавно се отблъсна от леглото, изправи се на крака и изръмжа дълбоко от гърлото си:

— Туй не е моят патлак!

Аз избавих рижия от неговия, който никак не му стоеше добре, и го заобиколих, като го оставих сам да тръшне както може русата от гърба си. В дъното на коридора хлопна врата и към нас се зададоха стъпки.

— Остави пищова, Хенч! — рекох аз.

Той ме погледна, озадачените му тъмни очи внезапно бяха изтрезнели.

— Туй не е моят пищов — повтори той и го протегна напред в дланта си. — Моят е Колт, калибър 32, за стрелба отблизо.

Взех го от ръката му. Не направи никакъв опит да ме спре.

Седна на леглото, бавно заразтрива темето си и се навъси в мъчителен опит да се замисли.

— Откъде, по дяволите... — Гласът му замря, той поклати глава и се намръщи.

Помирисах пистолета. С него беше стреляно. Извадих пълнителя и преброих куршумите през малките странични дупки. Бяха шест. С този в цевта ставаха седем. Пищовът беше Колт, калибър 32, автоматичен, за осем куршума. С него беше стреляно. Ако не е бил презареден, изстрелян е бил само един куршум.

Рижият беше отърсил русата от гърба си. Бе я блъснал в едно кресло и сега бършеше някаква драскотина на лицето си. Зелените му очи бяха зловни.

— Най-добре извикай полиция — рекох аз. — С този пистолет е стреляно и е време да научиш, че в стаята отсреща има убит човек.

Хенч ме погледна глупаво и каза тихо, разумно:

— Братче, това просто не е моят пищов.

Русата се разхлипа доста театрално и ми продемонстрира отворена уста, изкривена от мъка и лоша игра. Рижият безшумно се измъкна от стаята.

— Застрелян в гърлото с пистолет среден калибър и куршум със заоблен връх — каза лейтенантът от полицията Джеси Брийз. — С пищов като този и куршум като тези вътре. — Той подхвърли в ръка пистолета, същия, за който Хенч заяви, че не бил негов. — Куршумът е изстрелян нагоре, вероятно е засегнал задната част на черепа. Още е вътре. Смъртта е настъпила горе-долу преди два часа. Ръцете и лицето му са студени, но тялото е още топло. Вкочаняване няма. Преди да го застрелят, е бил зашеметен с нещо тежко. Вероятно с дръжка на пистолет. Това говори ли ви нещо, момчета и момичета?

Вестникът, върху който беше седнал, прошумоля. Той свали шапката си и попи с кърпичка лицето и темето на почти плешивата си глава. Коронката светла коса около върха бе влажна и потъмняла от пот. Сетне отново нахлупи шапката — панамена, с ниско дъно, изпечена от слънцето. Не бе купувана тази година, а вероятно не и миналата.

Беше едър, доста шкембест, с обувки в кафяво и бяло, развлечени чорапи, бели панталони на тънки черни райета, разкопчана риза, която разкриваше червеникава растителност в горната част на гърдите, светлосиньо спортно сако от груба материя, в раменете не по-широко от двуместен гараж. Трябва да имаше петдесетина години и единственото, което издаваше полицаия, бе спокойният, несмутим поглед на изпъкналите бледосини очи — поглед на преднамерено нагъл, но който се възприемаше като такъв от всеки освен от колегите му. От двете страни на носа му по скулите се виеха широки пътеки от лунички като минирано поле върху бойна карта.

Седяхме в стаята на Хенч при затворена врата. Той бе облякъл риза и разсеяно си връзваше връзката с дебелите си, тъпи, треперещи пръсти. Жената лежеше на кревата. Главата си бе омотала в зелена чалма, до ръката ѝ имаше малка чантичка, върху краката си бе метнала късо палтенце от катерича кожа. Устата ѝ бе полуотворена, а лицето — опустошено от преживения шок.

— Ако се опитвате да кажете, че е бил застрелян с пистолета под възглавницата — добре — глухо отрони Хенч. — Изглежда е така. Само че това не е моят пищов и каквито и да ги из-мъдрите, няма да ме накарате да кажа, че е мой.

— Ако приемем, че е така — рече Брийз, — тогава какво? Значи някой ти е задигнал пистолета и е оставил този. Кога, как, какъв беше твоят?

— Някъде към три и половина отидохме да похапнем в закувалнята на ъгъла — заобяснява Хенч. — Можете да проверите. Трябва да сме оставили отключено. Бяхме попрекалили с пиенето. Нищо чудно да сме вдигали врява. Слушахме мач по радиото. Май го изгасихме на излизане. Не съм сигурен. Ти спомняш ли си? — обърна се той към безмълвно лежащата жена с побелялото лице. — Спомняш ли си, рожбо?

Тя нито го погледна, нито му отговори.

— Съвсем се е скапала — поясни Хенч. — Моят беше „Колт“, калибър 32, като тоя, само че за стрелба отблизо. Револвер, а не автоматичен. Липсва едно парченце от гумата на дръжката. Един евреин — Морис — ми го даде преди три-четири години. Заедно работехме, като бармани. Нямам разрешително, но не го и нося със себе си.

— Както се наливате, и с пищов под възглавницата, рано или късно някой щеше да бъде застрелян — рече Брийз. — Трябва да ви е ясно.

— Че ние дори не го познавахме! — възрази Хенч. Връзката му най-сетне бе завързана, много зле. Беше трезв като буца лед и целият се тресеше. Стана, взе сакото си от ръба на леглото, облече го и пак седна. Пръстите му трепереха, докато палеше цигара. — И името му не знаем. Нищо не знаем за него. Засичали сме се един-два пъти из коридора, но не сме си говорили. Ако е този, за когото си мисля. И в това не съм сигурен.

— Той е — каза Брийз. — Да си дойдем на думата: мачът, който сте слушали, е запис, нали?

— Започва в три — обясни Хенч. — От три докъм четири и половина, понякога и до по-късно. Излязохме някъде към средата на третия рунд. Нямахме ни около рунд-рунд и половина. Значи между двайсет минути и половин час. Не повече.

— Предполагам, че е бил убит малко преди да излезете — каза Брийз. — Радиото е заглушило почти изцяло изстрела. И сигурно сте оставили вратата отключена. Ако не и отворена.

— Нищо чудно — уморено се съгласи Хенч. — Ти спомняш ли си, душко?

Жената отново отказа да му отговори или поне да го погледне.

— Вратата сте оставили отключена или отворена. Убиецът ви е чул да излизате. Влязъл е вътре с намерението да се отърве от оръжието, вижда, че леглото е разгънато, отива до него, пъха пищова под възглавницата и какво да види — там го чака друг пищов. И той, разбира се, го взема. Въпросът е следният: ако е искал да се отърве от оръжието, защо не го е сторил на местопрестъплението? Защо е рискувал да влезе в друга стая? Какви са тези сложни фантазмагии?

Седях до прозореца на ръба на кушетката. Дадох своя принос към разговора със следното изказване:

— Ами ако е излязъл от стаята на Филипс и вратата се е заключила зад гърба му, преди да се сети да хвърли оръжието? Представете си, че като идва на себе си след шока от убийството, той се вижда насред коридора все така с пищова в ръка. Първата му мисъл ще е незабавно да се отърве от него. Вижда, че вратата на Хенч е отворена, чул ги е да се отдалечават по коридора...

Брийз ми метна един поглед и изръмжа:

— Не твърдя, че не е било така. Само разсъждавам. — И пак насочи вниманието си към Хенч. — Така че сега, ако се окаже, че това наистина е пистолетът, с който е убит Ансън, ще трябва да търсим твоя. И докато вършим тази работа, вие с младата дама трябва да сте ни подръка. Ясно ти е, нали?

— Колкото и да ме обработват ваште момчета, пак няма да ме накарат да променя думите си — рече Хенч.

— Е, поне ще опитаме — добродушно каза Брийз. — Така че най-добре да тръгваме. — Той стана, обърна се и събори смачканите вестници от стола на пода. Отиде до вратата и оттам рече на жената: — Хайде, сестро, тръгваш ли, или да викам някоя колежка да се оправя с теб?

Жената върху леглото не му отговори.

— Трябва да си пийна — обади се Хенч. — Трябва веднага да си пийна.

— Не и пред очите ми — заяви Брийз и излезе.

Хенч прекоси стаята, пхна гърлото на едно шише направо в устата си и закъркори. Свали бутилката, погледна какво е останало и отиде при жената. Бутна я по рамото.

— Ставай и пийни малко — изръмжа заповеднически.

Тя само зяпаше тавана. Нито му отговори, нито даде да се разбере, че го е чула.

— Остави я — рекох. — Шок.

Хенч довърши, каквото имаше в шишето, внимателно го остави на пода, погледна пак към жената, обърна ѝ гръб и се вторачи намръщено в краката си.

— Божичко, що не мога да си спомня по-добре — промърмори тихо.

Брийз се върна с някакъв млад цивилен полицай със свежо лице.

— Това е лейтенант Спангълър. Той ще ви отведе. Хайде, размърдайте се.

Хенч пак отиде до леглото и разтърси жената за рамото.

— Ставай, душко! Трябва да се поразходим.

Тя извърна очи, без да помръдне глава, и бавно го изгледа. Седна в леглото, подпря се на една ръка, прехвърли крака на пода, стъпи и тупна силно с десния крак, сякаш бе парализиран.

— Кофти, момичето ми, но нали знаеш — няма как — каза Хенч.

Жената поднесе ръка към устата си и ухапа малкия си пръст, вперила в него неподвижен поглед. Сетне най-неочаквано замахна с ръка и с всичка сила го фрасна през лицето. След това почти тичешком напусна стаята.

Дълго време Хенч не помръдна. От коридора долиташе неясен, приглушен говор, от улицата — неясен, приглушен шум от коли. Хенч сви масивните си рамене, после ги изправи и бавно огледа цялата стая, сякаш не очакваше да я види скоро или пък изобщо. Сетне мина покрай младия полицай със свежото лице.

Полицаят също излезе. Вратата се затвори. Неясният говор отвън стана още по-приглушен, а двамата с Брийз седяхме и се гледахме с тежки погледи.

11

След известно време на Брийз му писна да ме гледа и измъкна от джоба си пура. Разцепи с ножче целофанената ѝ обвивка, обряза крайчето, старателно взе да я пали, като я въртеше на пламъка, отдръпна горящата клечка, замислено се втренчи в празното пространство и задърпа от пурата, за да се увери, че гори точно тъй, както му се искаше. После с бавно тръскане изгаси клечката и се пресегна да я остави на перваза на отворения прозорец. И отново взе да ме гледа.

— Ние с теб ще се спогодим — каза ми той.

— Чудесно.

— Не си на това мнение, но ще се спогодим. И не защото си ми харесал от пръв поглед. Просто така работя. Всичко да е ясно. Всичко да е разумно. Всичко да е кротко. А не като тази дама. Такива като нея цял живот си търсят белята, а като я намерят, за това е виновен първият мъж, в когото успеят да забият нокти.

— Насинил я е на едно-две места — рекох. — Това няма да я накара да си умре от любов по него.

— Виждам, че разбираш от жени.

— Не разбирам и това много ми помага в работата. Така съм непредубеден.

Той кимна и разгледа върха на пурата си. Извади хартийка от джоба си и прочете:

— „Делмар Б. Хенч, четиридесет и пет годишен, барман, безработен. Мейбел Мастърз, двадесет и шест годишна, танцьорка.“ Това е всичко, което знам за тях. И имам чувството, че няма какво друго да науча.

— Не мислиш значи, че е застрелял Ансън? Той ме изгледа без удоволствие.

— Братче, та аз току-що пристигам. — Извади визитна картичка от джоба си: — „Джеймс Б. Полък, застрахователен агент“. Какво значи това?

— В квартал като този е проява на лош вкус да използваш собственото си име — рекох. — И Ансън е мислел същото.

— Че какво му е на квартала?

— Кажеш-речи, всичко.

— Много ми се иска да чуя какво знаеш за убийтия.

— Вече ти казах.

— Пак ми кажи. На толкова неща се наслушах, че вече всичко обърках.

— Знаем какво пише на визитната му картичка — че се казва Джордж Ансън Филипс, че се представяше за частен детектив. Стоеше в коридора до кантората ми, като излязох да обядвам. Влачи се подире ми до центъра на града, до фойето на хотел „Метропол“. Аз го заведох там. Заговорих го и той си призна, че ме следи и че това било, защото искал да разбере дали съм достатъчно интелигентен, та да сме се сработели. Врели-некипели, естествено. По всяка вероятност още не е бил решил какво да прави и е чакал обстоятелствата да решат вместо него. Каза, че бил нает да свърши някаква работа, но в хода на разследването се усъмнил и искал да обедини сили с някой по-опитен от него, макар че ако питах мен, той изобщо нямаше никакъв опит. Поне ако съдя по действията му.

— И единствената причина, за да се спрем на теб, е, че преди шест години си разследвал някакъв случай във Вентура, докато той работел там като заместник-шериф.

— Това имам да кажа — отговорих.

— Не си длъжен обаче да държиш толкова на вече казаното — спокойно рече Брийз. — Винаги можеш да ни сервираш нещо по-добро.

— И това го бива. Бива го в този смисъл, че не може да не е вярно, щом звучи тъй зле.

Той кимна с голямата си тежка глава.

— Какво мислиш по въпроса?

— Огледахте ли кантората на Филипс? — попитах аз. Брийз поклати отрицателно глава.

— Според мен след огледа ще ви стане ясно, че е бил нает заради своята наивност. Казали са му да наеме тази стая под фалшиво име и да свърши нещо, което не се е оказало по вкуса му. Изплашил се. Имал нужда от приятел, от помощ. Фактът, че се е спрял на мен след толкова

колебания и без да знае почти нищо за мен, говори, че не е познавал много хора от нашия бранш.

Брийз извади носната си кърпа и отново попи потта от главата и лицето си.

— Това обаче не обяснява защо е вървял подире ти като изгубено пале, вместо да дойде направо в кантората ти.

— Така е — съгласих се. — Не обяснява.

— А ти можеш ли да го обясниш?

— Не. Не съвсем.

— И все пак? Как би се опитал да го обясниш?

— Вече го направих по единствения начин, който ми е известен. Колебаел се е дали да ме заговори. Чакал е да стане нещо и то да реши вместо него. Аз свърших тази работа, като го заговорих пръв.

— Прекалено е просто — не се съгласи Брийз. — Толкова е просто, че смърди отдалеч.

— Може и да си прав.

— Та значи в резултат на този малък разговор във фойето на хотела един съвсем непознат човек те кани у дома и ти връчва ключа си. Защото искал да разговаря с теб.

— Да.

— А защо не ти го каза още там?

— Бързах за среща.

— Делова?

Кимнах.

— Аха. Върху какво работиш?

Поклатих глава и не отговорих.

— Става дума за убийство. Ще се наложи да ми кажеш.

Пак поклатих глава. Той порозовя.

— Виж какво — рече напрегнато. — Длъжен си.

— Съжалявам, Брийз, но както потръгнаха нещата, съвсем не съм убеден в това.

— Известно ти е, разбира се, че мога да те прибера в участъка като важен свидетел — небрежно подхвърли той.

— На какво основание?

— На основание на това, че ти си намерил трупа, че си се представил на домоуправителя под фалшиво име и че не даваш задоволителен отговор за връзките ти с убийтия.

— Ще го направиш ли? — попитах.

— Имаш ли си адвокат? — усмихна се той накриво.

— Познавам няколко. Нямам постоянен адвокат на договор.

— А от нашите шефове познаваш ли някого?

— Не. Разговарял съм с един-двама, но може и да не ме помнят.

— Но имаш връзки в кметството и така нататък, нали?

— Я ми разкажи за тях. Ще ми е приятно да те послушам.

— Слушай, брат — рече той сериозно. — Все някакви приятели трябва да имаш. Не може без това.

— Имам един добър приятел в главното полицейско управление, но не бих искал да го забърквам в тази работа.

Той повдигна вежди.

— Че защо? Май ще имаш нужда от приятели. Блага дума от познат полицай може да свърши добра работа.

— Той ми е личен приятел. Не го използвам и не се крия зад гърба му. Ако загазя, няма да му направя голяма услуга.

— А в криминалното познаваш ли някого?

— Рандъл. Ако е още в Централното криминално управление. Веднъж имахме вземане-даване във връзка с един случай. Но не си пада много по мен.

Брийз въздъхна, размърда крака и зашумоли с вестниците, които бутна от стола.

— Вярно ли е всичко това, или само се пишеш хитрец? Имам предвид важните клечки, които не познаваш.

— Вярно е. Хитър е начинът, по който използвам истината.

— Не е толкова хитро да го заявиш така направо.

— Аз пък мисля, че е.

Той обхвана с луничавата си лапа цялата долна половина на лицето си и стисна пръсти. Когато ги отмести, по страните му останаха кръгли червени отпечатъци. Гледах как постепенно избледняват.

— Защо не се омиташ и не оставиш човек да си гледа работата? — тросна ми се той.

Станах, кимнах и се запътих към вратата. Брийз каза зад мен:

— Дай си домашния адрес.

Дадох му го. Той го записа.

— Довиждане — рече погребално. — Да не напускаш града. Ще ми трябват показанията ти — може би още тази вечер.

Излязох. Отвън на площадката стояха двама униформени полицаи. Вратата отсреща беше разтворена и един човек снемаше отпечатъците от пръсти. Долу в коридора се натъкнах на още двама полицаи, по един във всеки край. Не зърнах рижия управител. Излязох през входната врата. Линейката тъкмо потегляше. От двете страни на улицата се тълпеше народ — не колкото би се събрал в някой друг квартал.

Тръгнах по тротоара. Някакъв мъж ме дръпна за ръкава.

— Кво е станало, приятелче?

Издърпах си ръката, без да отговоря, без да вдигна очи, и продължих надолу по улицата към колата си.

12

Беше седем без четвърт, когато влязох в кантората си, щракнах лампата и вдигнах някакво листче от пода. Беше съобщение от куриерската служба, която ме уведомяваше, че на мое име има пакет, който ще ми бъде доставен при поискване по всяко време на денонощието. Оставих бележката върху бюрото, свалих си сакото и отворих прозорците. Извадих преполовената бутилка уиски „Оулд Тейлър“ от страничното отделение на бюрото и отпих, като си нажабурих устата, преди да глътна. Постоях тъй, хванал гърлото на хладната бутилка, и се чудех какво ли е да си ченге от отдела за разследване на убийства, да откриваш непрекъснато трупове, без изобщо да ти пука, да не се измъкваш, изтривайки внимателно бравите след себе си, да не се чудиш колко можеш да кажеш, без да навредиш на клиента си, нито пък колко да не кажеш, без да навредиш прекалено на самия себе си. Реших, че не е работа за мен.

Придърпах телефона, погледнах номера на листчето хартия и го набрах.

Навън се смрачаваше. Фучащият шум на уличното движение чувствително бе позамярял и въздухът, който нахлуваше през отворения прозорец, все още неохладен от нощта, довяваше уморения, присъщ на края на деня мирис на прах, автомобилни пари, слънчева топлина, излъчваща се от напечени стени и тротоари, далечната миризма на храна от хиляди ресторанти и може би чак от населените хълмове на Холивуд — ако имаш нос на ловджийска хрътка, — едва доловимия дъх на котарак, изпускан в горещо време от евкалиптовите дървета.

Седях и пуших. След десет минути на вратата се почука и аз отворих на момче с униформена шапка, подписах се и то ми връчи малко квадратно пакетче, не по-широко от седем-осем сантиметра, ако имаше и толкова. Дадох на момчето десет цента и го чух да си подсвирква на път към асансьора.

На етикета прочетох името и адреса си, изписани с мастило на ръка и доста добре подражаващи на печатни букви, по-големи и по-

тънки от дванадесет пункта. Срязях канапчето, което крепеше етикета към пакетчето, и развих тънката кафява хартия. Отдолу се подаде евтина картонена кутийка, също облепена с кафява хартия с „Made in Japan“, ударен с гумен печат. Беше от онези кутийки, в които опаковат малки фигури на животни или нефритени миниатюрки в японските магазини. Капакът се спускаше, плътно прилепнал до дъното на вътрешната половина на кутийката. Издържах го и видях парче от мека салфетка и късче памук. Разделих ги и пред очите ми лъсна златна монета колкото половин долар, блестяща и лъскава, сякаш, току-що излязла от монетния двор.

На горната страна беше изобразен орел с разперени криле и гербов щит вместо гърди, а инициалите Е. Б. пробиваха дясното крило. Около тях имаше тесен декоративен кръг, а между него и гладкия необрязан ръб на монетата пишеше: „E Pluribus Unum“. Най-долу — годината: 1787.

Обърнах монетата в ръката си. Беше студена и тежка и усетих дланта си влажна под нея. На тази страна бе изобразено изгрыващо или залязващо слънце, подаващо се иззад остър планински връх, около него — двоен кръг от нещо като дъбови листа и още латински думи: Nova Eboraca Columbia Excelsior. В долната част, пак с главни букви, името: БРАШЪР.

Пред мен бе Брашъровият дублон.

Нито в кутията, нито в хартията, нито върху нея имаше нещо друго. Изписаните на ръка печатни букви не ми говореха нищо. Не познавах човек, който да пише по този начин.

Взех празна кесия от тютюн за лула, напълних я до половината, увих монетата в парче салфетка, стегнах я с ластиче, напъхах я в кесията и сложих отгоре още тютюн. Затворих ципа и я мушнах в джоба си. Обвивката, канапа, кутийката и етикета заключих в един от шкафовете, седнах и набрах номера на Илайша Морнингстар. Осем пъти прозвуча свободен сигнал. Никой не вдигна. Аз и не очаквах. Затворих, намерих името на Илайша Морнингстар в телефонния указател и видях, че няма домашен телефон нито в Лос Анжелос, нито в някое от околните градчета, включени в указателя.

Извадих от бюрото кобур, препасах го през рамо, мушнах вътре един автоматичен „Колт“, калибър 38, сложих си шапката и сакото,

затворих пак прозорците, прибрах уискито, изгасих лампите и вече бях отворил външната врата, когато иззвъня телефонът.

Звънецът прокълня зловещо, но не че му имаше нещо, а защото тъй го чува ушите ми. Замръзнах напрегнат, с разкривени в ухилена гримаса устни. Зад затворените прозорци святкаха неонов светлини. Застоялият въздух не трепваше. Отвън в коридора беше тихо. Телефонният звън отекна в тъмнината, отмерен и силен.

Върнах се, наведох се над бюрото и вдигнах слушалката. Чу се щракване, леко бръмчене в жицата и нищо повече. Прекъснах връзката и останах тъй в тъмнината, наведен над бюрото, стиснал слушалката в една ръка и притиснал вилката с другата. Не знаех какво чакам.

Телефонът иззвъня отново. Прочистих гърлото си и отново долепих слушалката до ухото си, без да казвам нищо.

Стояхме и мълчахме и двамата, на километри един от друг, всеки стиснал здраво телефонната слушалка, дишащ в нея, слухтящ и недолавящ нищо отсреща, нито дори дишането на другия.

Сетне, след много време, както ми се стори, долетя тих далечен шепот, който отрони кухо, беззвучно:

— Лошо ти се яде, Марлоу.

Отново щракване и бръмчене в жицата и аз затворих, прекосих стаята и излязох.

13

Поех на запад по Булеварда на залеза, пообиколих няколко улици, без да установя дали някой ме следи, паркирах до една дрогерия и влязох вътре в телефонната кабина. Пуснах монетата и поръчах на телефонистката разговор с Пасадина. Тя ми каза колко още монети да пусна.

Обади се ръбест и студен глас:

— Тук домът на мисис Мърдок.

— Филип Марлоу на телефона. Искам да говоря с мисис Мърдок.

Казаха ми да почакам. Сетне мек, но много ясен глас попита:

— Мистър Марлоу ли е? Мисиз Мърдок почива в момента.

Можете ли да ми предадете каквото има?

— Не биваше да му казваш.

— Аз... на кого?...

— На оня лигльо, дето му плачеш в кърпичката.

— Как смеете!

— Толкоз по въпроса. А сега ме свържи с мисис Мърдок. Трябва.

— Добре. Ще опитам.

Ясният мек глас изчезна и аз чаках ли, чаках. Трябваше да я повдигнат, да я подпрат на възглавници, да издърпат бутилката портвайн от яката сива лапа и да закрепят слушалката в ръката ѝ. Внезапно някой се прокашля в слушалката. Като товарен влак, минаващ през тунел.

— Тук мисис Мърдок.

— Можете ли да идентифицирате частната ви собственост, за която разговаряхме тази сутрин, мисис Мърдок? Искам да кажа, можете ли да я различите сред други досущ като нея?

— Хм... има ли и други като нея?

— Не може да няма. Доколкото ми е известно, десетки, ако не и стотици. Десетки със сигурност. Естествено, не ги знам къде са.

Тя се изкашля.

— Всъщност не я познавам кой знае колко добре. Предполагам, че при това положение не бих могла да я идентифицирам. Но предвид обстоятелствата...

— Точно за това Говоря, мисис Мърдок. За да се идентифицира, ще се наложи едцо проследяване на историята на пред мета и това неизбежно ще ви въвлече в цялата работа. Иначе няма да е убедително.

— Да. Сигурно сте прав. Защо? Да не би да знаете къде е?

— Морнингстар твърди, че я виждал. Твърди, че са му я предлагали да я купи — както вие подозирахте. Той отказал. Продавачът не бил жена — така каза. Това нищо не значи, защото ми описа най-подробно човека, който или е негова измишльотина, или го познава твърде добре. Така че продавачът може да е била жена.

— Ясно. Вече е без значение.

— Без значение ли?

— Да. Нещо друго имате ли да ми докладвате?

— Искам да ви задам още един въпрос. Познавате ли млад рус мъж на име Джордж Ансън Филипс? Набит, ходи с кафяв костюм и тъмна панамена шапка с шарена панделка. Днес така беше облечен. Твърдеше, че е частен детектив.

— Не. Защо трябва да го познавам?

— Не знам. Замесен е по някакъв начин в тази история. Според мен именно той се е помъчил да продаде предмета. Морнингстар се опита да се свърже с него, след като си тръгнах. Промъкнах се обратно в кантората му и подслушвах.

— Какво?!

— Промъкнах се.

— Без остроумия, мистър Марлоу. Друго имате ли?

— Да. Обещах да платя на Морнингстар хиляда долара, да ми върне... предмета. Каза, че можел да го откупи за осемстотин...

— И откъде възнамерявахте да вземете парите, ако смея да попитам?

— Аз само си приказвах. Този Морнингстар е голям шмекер. С него само така може да се разговаря. Пък и вие може да промените отношението си и да решите да платите. Няма да ви увещавам. Винаги можете да се обърнете към полицията. Но ако си имате причини да не замесвате полицията, това е единственият начин да си я получите обратно. Като я купите.

Сигурно щях да продължа в този стил още дълго време, без дори да знам какво се опитвам да кажа, ако тя не беше изляяла като тюлен, с което ми затвори устата.

— Всичко това е вече излишно, мистър Марлоу. Реших да се откажа от услугите ви. Монетата ми бе върната.

— Почакайте един момент — рекох аз. Оставих слушалката на поличката, отворих вратата на кабинката и напълних гърдите си с онова, което в дрогерията използваха за въздух. Никой не ми обръщаше внимание. Отсреща продавачът в светлосиня престилка разговаряше с някого през щанда за цигари. Помощникът му бършеше чаши до машината за газирани напитки. Две момичета в панталони играеха на флипъра. Висок кльошав субект с черна риза и бледожълто шалче на врата прехвърляше списанията на стойката. Нямаше вид на гангстер.

Дръпнах вратата на кабината, вдигнах слушалката и казах:

— Някакъв плъх беше загризал обувката ми. Сега вече всичко е наред. Та казвате, че са ви я върнали. Толкоз просто. Как така?

— Надявам се, че не сте прекалено разочарован — рече ми тя с безкомпромисния си баритон. — Обстоятелствата леко ме затрудняват. Може да реша да ви дам обяснение, а може и да не ви дам. Тъй като не желая да продължите търсенето, задръжете аванса като цялостно заплащане.

— Нека се изясним — настоях аз. — Действително сте получили монетата — а не само обещание да ви я върнат, така ли?

— Естествено. Освен това вече се уморих. Така че ако вие...

— Момент, мисис Мърдок. Не е толкова просто. Разни неща се случиха.

— Утре заран можете да ми разкажете за тях — рязко ме прекъсна тя и затвори.

Измъкнах се от кабината и запалих цигара с надебелели, непохватни пръсти. Тръгнах през дрогерията. Продавачът този път беше сам. Подостряше молив с джобно ножче, много съсредоточен, смръщил вежди.

— Какво хубаво подострено моливче — рекох аз.

Той вдигна глава изненадан. Момичетата пред флипъра ме погледнаха изумено. Приближих се до тях и се погледнах в огледалото

зад щанда. Имах учуден вид. Седнах на едно от високите столчета и поръчах:

— Двойно шотландско. Без вода.

Човекът зад щанда ме изгледа изненадано.

— Извинете, сър, това не е бар. Можете да си купите цяла бутилка на щанда за напитки.

— Вярно — казах. — Извинете, преживях шок. Малко съм замаян. Дайте ми едно кафе, слабо, и сандвич с много тънък резен шунка и стар хляб. Не, по-добре още да не ям. Довиждане.

Слязох от столчето и се запътих към вратата наред тишина, гръмка като цял тон въглища, падащи в шахта. Човекът с черната риза и жълтото шалче ме гледаше насмешливо зад един брой „Нова република“.

— Зарежи тази глупост и забий нос в нещо по-съществено, като порнографско списание — рекох му аз от чисто приятелски чувства.

Излязох. Зад мен някой каза:

— Холивуд е пълен с такива.

Беше се надигнал вятър със сух, напрегнат привкус, клатеше върховете на дърветата, караше уличната лампа в страничната уличка да хвърля сянка като пълзяща лава. Направих завой и отново тръгнах на изток.

Заложното магазинче се намираше на „Санта Моника“, близо до Уилкокс — тихо старомодно местенце, нежно плискано от вълните на времето. На витрината имаше всичко, което може да ти мине през ума, от комплект мухи за ловене на пъстърва в тънка дървена кутия до портативен орган, от сгъваема детска количка до скъп фотоапарат с десетсантиметров обектив, от седефен лорнет в избелял плюшен кальф до „Колт“, калибър 44, само за един изстрел — модел, който все още произвеждат за пазачите на реда и закона в западните щати, защото дядовците им на него са ги учили как да изтъняват с пила спусъка и как да стрелят с издърпване на петлето назад.

Влязох в магазинчето, над главата ми дрънна звънче, някой затътра нозе и издуха нос далеч в дъното, след което се чуха стъпки. Стар евреин с черно кепенце на тила се приближи от другата страна на тезгяха, като ми се усмихваше над очила със стъкла половинки.

Измъкнах кесията за тютюн, извадих от нея Брашъровия дублон и го сложих върху тезгяха. Витрината отпред беше от прозрачно стъкло и аз се почувствувах гол. Никакви облечени в ламперия сепарета с ръчно изработени плювалници и автоматично затварящи се врати.

Старчето взе монетата и я вдигна.

— Златна, нали? Сигурно сте намерили имане — рече ми с леко намигване.

— Двайсет и пет долара — казах аз. — Жената и децата са гладни.

— Ах, колко ужасно. Злато е, усеща се по тежестта. Може да е само злато или платина — небрежно я претегли той върху миниатюрни везни. — Наистина е злато. Значи искате десет долара?

— Двадесет и пет.

— А какво да я правя, ако ви дам двацет и пет? Да я продам ли? В нея може да има злато за петнадесетина долара. Добре. Петнайсет.

— Имате ли сигурен сейф?

— Господине, в нашия занаят ще намерите най-сигурните сейфове, които могат да се купят с пари. Няма за какво да се тревожите. Значи петнайсет долара?

— Пишете квитанцията.

Той я изписа отчасти с молива, отчасти с езика си. Дадох му истинското си име и адрес. Апартаментите Бристъл, 1624, Норт Бристъл авеню, Холивуд.

— Живеете в такъв квартал, а залагате вещи за петнайсет долара — тъжно отбеляза евреинът, откъсна моята половинка от квитанцията и ми брои парите.

Отидох до близката дрогерия, купих плик, помолих за писалка и изпратих квитанцията на собствения си адрес.

Отвътре бях гладен и кух. Отидох на Вайн да вечерям и след това отново подкарах към центъра. Вятърът се усилваше и ставаше все по-сух. Кормилото под пръстите ми беше като пясъчно, а ноздрите си усещах стегнати, изопнати.

Тук-там по високите здания светеха прозорци. Големият зелено-хромов магазин за конфекция на ъгъла на Девета улица и Хил Стрийт пламтеше с всичките си лампи. В Белфънт билдинг някои прозорци също светеха, но не бяха много. Същият стар кираджийски кон седеше в асансьора върху нагънатото сукно и гледаше пред себе си с невиждащи очи, кажи-речи, вече пътник.

— Знаете ли как мога да се свържа с домоуправителя? — попитах го аз.

Той бавно извърна глава и погледна през рамото ми.

— Чувам, че в Ню Йорк имало асансьори като фурии. Вземали по трийсет етажа наведнъж. Страхотна скорост. Тъй било в Ню Йорк.

— По дяволите Ню Йорк — отвърнах. — На мен ми харесва тук.

— Сигурно умни хора карат тези бързи куклички.

— Не се заблуждавай, татенце. Тия умници само натискат копчета, казват „Добро утро, мистър Едикойси“ и се любуват на забележителностите си в огледалата на кабините. Но виж, за древен модел като този трябва наистина да си човек на място. Доволен ли си?

— Работя по дванайсет часа на ден — рече той. — И съм щастлив, че имам работа.

— Гледай да не те чуят от профсъюза.

— Знаеш ли какво мисля за профсъюза? — Поклатих глава. Той ми каза. Сетне свали поглед надолу и почти ме погледна. — Не съм ли те виждал вече?

— Та какво каза за домоуправителя? — меко настоях аз.

— Преди година си строши очилата. — За малко да се изхилия. Почти му се изхилих.

— Да. Къде да го намеря по това време?

Той ме погледна почти в очите.

— А, домоуправителя ли? Трябва да си е в къщи.

— Сигурно. Вероятно. Или е отишъл на кино. А къде е това къщи? Как се казва?

— Трябва ли ти за нещо?

— Да. — Стиснах юмрук в джоба си и се опитах да се сдържа да не започна да крещя. — Трябва ми адресът на един от наемателите. Няма го в телефонния указател — имам предвид домашния му адрес. Там, където живее, когато не е на работа. Нали разбираш — дома му.

Извадих ръце от джобовете и започнах бавно да изписвам с пръсти във въздуха: у д-о-м-а.

— Кой наемател? — попита старчето.

Въпросът беше тъй конкретен, че ме стъписа.

— Мистър Морнингстар.

— Той не си е у дома. Още е в кабинета си.

— Сигурен ли си?

— Сигурен съм, разбира се. Аз много-много не забелязвам хората, но и той е стар като мен и него винаги го забелязвам. Още не е слизал тази вечер.

Влязох в кабината и рекох:

— Осми.

Старецът се пребори, с вратите и ние заскрибуцахме нагоре. Повече не ме погледна. Когато кабината спря и аз слязох, той не ми проговори, нито ме погледна. Остана да си седи с невиждащи очи, прегърбен върху сукното на дървената табуретка. Когато завивах в чупката на коридора, той все тъй седеше. На лицето му отново се бе върнало завеяното изражение.

В дъното на коридора светеха две остъклени врати. Виждаха се само те двете. Поспях отвън, за да запала цигара и да се послушам, но не долових звук от никаква дейност. Отворих вратата, на която пишеше „Вход“, и влязох в тясната стаичка с малкото секретарско бюро. Дървената врата бе все така открената. Запътих се към нея, почуках на дървото и рекох:

— Мистър Морнингстар.

Никакъв отговор. Тишина. Не се чуваше дори дишане. Космите на тила ми настръгнаха. Прекрачих прага. Лампата осветяваше ярко стъкления похлупак на бижутерските везни, старото, излъскано дърво около покритата с кожа повърхност на бюрото, страничните полирани плоскости, четвъртитото бомбе на черна обувка и белия памучен чорап над нея. Обувката беше наклонена под неестествен ъгъл и сочеше тавана. Останалата част от крака беше зад ъгъла на големия сейф. Влязох в стаята, сякаш газя през тресавище.

Той лежеше сгърчен, по гръб. Много сам, много умрял.

Вратата на сейфа зееше широко разтворена, а в ключалката на вътрешното отделение висеше връзка ключове. Металното чекмедже бе издърпано навън. Беше празно. А може да е имало пари.

Като че ли нищо друго в стаята не бе променено.

Джобовете на стареца бяха издърпани навън, но аз не го докоснах, освен дето се наведох и опрях опакото на дланта си до синьоморавото му лице. Като че докоснах корема на жаба. От едното слепоочие, там, където беше ударен, се процеждаше ивица кръв. Но този път във въздуха не се носеше мирис на барут и моравият цвят на лицето подсказваше, че е умрял от разрив на сърцето, вероятно предизвикан от шок и уплаха. Което пак си го правеше убийство.

Оставих лампите да светят, избърсах бравите и слязох по аварийните стълби до шестия етаж. Мимоходом четях имената по вратите — и аз не знам защо. Х. Р. Тийгър, зъботехник. Л. Придвю, експерт-счетоводител, Долтън и Рийз, машинописни услуги, Е. Д. Бласкоуиц, а отдолу, по-ситно: лекар хиропрактик.

Асансьорът изръмжа нагоре, а старецът не ме погледна. Лицето му беше празно като моя мозък.

От ъгъла се обадох в най-близката болница, без да си кажа името.

Белите и червени кокалени фигури бяха строени върху шахматната дъска, готови за старт, с онзи напрегнат, компетентен и затруднен вид, който винаги имат в началото на партията. Беше десет часът вечерта, аз си бях у дома, с лула в устата, чаша уиски до ръката и нищо в главата освен две убийства и загадката как мисис Елизабет Брайт Мърдок си е възвърнала Брашървия дублон, докато той е бил в джоба ми.

Разтворих отпечатаната в Лайпциг брошура с партии, разигравани на шахматни турнири, избрах един бляскав дамски гамбит, преместих бялата пионка на Д4 и на вратата се позвъни.

Заобиколих масичката, взех пистолета от сваленото крило на дъбовия секретер и тръгнах към вратата, като го държах ниско до дясното си бедро.

— Кой е?

— Брийз.

Върнах се при секретера, за да оставя пистолета, преди да отворя. Брийз стоеше все тъй едър и раздърпан, само че малко по-уморен. С него беше Спангльър, младото ченге със свежо лице. Те ме подкараха уж без да искат, обратно към всекидневната и Спангльър затвори вратата. Живите му млади очи шареха наоколо, а Брийз задържа старите си, по-тежки очи по-дълго върху лицето ми, после ме заобиколи и отиде при канапето.

— Огледай наоколо — рече с крайчеца на устните си. Спангльър остави вратата на мира, прекоси стаята, влезе в малката трапезария, надзърна, върна се и изчезна в коридора. Вратата на банята изскърца, стъпките му продължиха по-нататък.

Брийз свали шапка и попи с кърпа полуплешивото си теме. Отдалече се отваряха и затваряха врати. На килери. Спангльър се върна.

— Няма никой.

Брийз кимна и седна, като сложи панамената шапка до себе си. Спангльър видя пистолета върху секретера.

— Може ли да го разгледам?

— Вървете по дяволите и двамата!

Младият отиде при оръжието и тикна дулото под носа си, за да го подуши. Извади пълнителя, изхвърли патрона от цевта и го пъхна обратно в пълнителя. Остави го на бюрото, вдигна пистолета нагоре и през опразнената цев мина светлина. И като го държеше така, затвори едното си око и надникна вътре.

— Има малко прах — рече. — Не много.

— А ти какво очакваше? — попитах. — Рубини?

Той не ми обърна внимание, погледна Брийз и додаде:

— Според мен от този пистолет не е стреляно през последните двадесет и четири часа. Сигурен съм.

Брийз кимна, задъвка устна и заразглежда лицето ми. Спангълър сръчно сглоби отново пистолета, остави го и седна. Пъхна цигара между устните си, запали я и доволно изпусна дим.

— И без това знаем, че не е бил дълъг 38-калибров пищов — каза той. — Това тук ще пробие и стена. Няма начин куршумът да заседне в главата на човек.

— За какво става дума, момчета? — попитах аз.

— За какво може да става дума в нашия занаят? — отвърна Брийз. — За убийства. Седни. Отпусни се. Стори ми се, че чух гласове тук. Трябва да е било от съседния апартамент.

— Трябва — рекох аз.

— Винаги ли държиш пистолета върху бюрото си?

— Освен когато е под възглавницата ми. Или под мишницата ми. Или някъде, където, да ме убиеш, не мога да се сетя, че съм го оставил. Сега доволен ли си?

— Не сме дошли да се заяждаме, Марлоу.

— Това е добре. И затова шарите из апартамента ми и пипате вещите ми, без да поискате разрешение. Какво ще направите тогава, като се заядете? Ще ме съборите на земята и ще ме ритате в лицето?

— О, я стига — рече Брийз и се ухили. И аз му се ухилих. Всички се ухилихме. Сетне Брийз попита: — Може ли да използвам телефона?

Посочих му го с глава. Той набра и заговори с някой си Морисън:

— Брийз се обажда от... — Погледна към апарата и продиктува моя номер. — Кога да е. Марлоу се казва. Разбира се. Пет или десет

минути е съвсем добре. — Затвори и се върна на канапето. — А на бас, че не се сещаш защо сме тук.

— Винаги очаквам да се отбие някой от събратята ми.

— Убийството не е смешно, Марлоу.

— Че кой твърди обратното?

— А ти не се ли държиш тъй?

— Не съм се усетил.

Брийз погледна към Спангълър и сви рамене. После загледа пода. Сетне бавно вдигна очи, като че му тежаха, и пак ме загледа. Бях седнал до масичката за шах.

— Често ли играеш шах? — попита, като погледна фигурите.

— Не. От време на време се будалкам с някоя партия, докато размишлявам.

— Не се ли играе от двама души?

— Аз разигравам партии от минали турнири, които са записани и отпечатани. За шаха има цяла литература. Понякога решавам и задачи. Те по същество не са истински шах. Защо сме се разприказвали за шаха? Ще пийнете ли?

— Не точно сега — отвърна Брийз. — Говорих с Рандъл за теб. Много добре те помни във връзка с някакъв случай на плажа. — Размърда крака по килима, сякаш бяха много уморени. Тежкото му състарено лице беше набраздено и сиво. — Той каза, че ти не би убил човек. Каза, че си свястно момче, момче на място.

— Много мило от негова страна — рекох.

— Каза, че вариш хубаво кафе, че сутрин ставаш късничко, че имаш склонността да остроумничиш и че трябва да вярваме на всяка твоя дума, стига да могат да я потвърдят петима свидетели.

— Мътните да го вземат — рекох аз.

Брийз кимна, сякаш бях казал точно това, което е искал от мен. Не се усмихваше и не беше груб, просто едър, солиден мъж, който си върши работата. Спангълър бе облегал глава назад и с притворени очи наблюдаваше дима от цигарата си.

— Рандъл каза, че трябва да сме нащрек с теб. Че не си толкова умен, за колкото се имаш, но си от хората, на които все нещо се случва, а такъв човек може да ни навлече много повече бели от някой умник. Нали разбираш — това са негови думи. А на мен ми се виждаш готино

момче. Обичам всичко да е чисто и ясно. Затова ти разправих, каквото знам.

Казах, че е много мило от негова страна.

Телефонът иззвъня. Погледнах към Брийз, но той не помръдна, затова се пресегнах и вдигнах слушалката. Беше момичешки глас. Стори ми се смътно познат, но не можах да се сетя откъде.

— Мистър Филип Марлоу?

— Да.

— Мистър Марлоу, аз съм в опасност, голяма опасност. На всяка цена трябва да се видим. Кога можете?

— Тази вечер ли? — попитах аз. — С кого говоря?

— Казвам се Гладис Крейн. Живея в хотел „Норманди“, на Рампарт. Кога ще можете...

— Искате още тази вечер ли да дойда? — попитах, като все се опитвах да разпозная гласа.

— Аз...

Телефонът прещракна и гласът в слушалката заглъхна. Стоях, стиснал я в ръка, смръщил вежди, с поглед, вперен в Брийз. Лицето му бе изпразнено от всякакъв интерес.

— Някакво момиче каза, че било в опасност — рекох. — Линията прекъсна.

Натиснах вилката и зачаках пак да звънне. Двете ченгета не продумваха и не помръдваха. Прекалено мълчаливи, прекалено неподвижни.

Телефонът пак звънна, аз отпуснах вилката и казах:

— Искате да говорите с Брийз, нали?

— Тъхъ — рече мъжки глас, леко изненадан.

— Хайде, продължете с номерата си — станах от стола и отидох в кухнята. Чух, че Брийз отвърна нещо съвсем кратко и слушалката бе върната върху вилката.

Измъкнах от килера бутилка „Четири рози“ и три чаши. Извадих от хладилника лед и газирана вода, налях от двете в чашите, сложих лед, внесох ги върху поднос и го поставих върху ниската масичка пред канапето, където седеше Брийз. Взех две от чашите, подадох едната на Спангълър, а другата отнесох при моето кресло.

Спангълър държеше чашата неуверено, пощипваше долната си устна с два пръста и гледаше Брийз — да види дали оня ще приеме.

Брийз ме изгледа тежко. После въздъхна. После вдигна чашата, отпи, пак въздъхна и поклати глава полуусмихнат — също като човек, комуто поднасят чашка, за която умира, която е точно по вкуса му, а първата глътка е като надникване в по-чист, по-слънчев и по-светъл свят.

— Май бързо загреваш, мистър Марлоу — рече той, облегна се назад в канапето и съвсем се отпусна. — Сега можем да пристъпим към работата.

— Не и по този начин — казах аз.

— Ъ?

Той свъси вежди. Спангльр се наведе напред и ни загледа умно и внимателно.

— Карате случайни мацки да ми се обаждат и да ми говорят врели-некипели, та после да твърдите, че са ми чували гласа еди-кога си и еди-къде си.

— Момичето наистина се казва Гладис Крейн — заяви Брийз.

— И тя тъй рече. За пръв път я чувам.

— Добре де, добре — показа ми Брийз дланта на луничавата си ръка. — Не се опитваме да ти погодим незаконни номера. И се надяваме и с теб да е така.

— Кое да е така?

— Да не ни погаждаш нещо незаконно. Като например да криеш нещо.

— Че защо да не крия нищо от вас? Да не би вие да ми плащате заплатата?

— Виж какво, Марлоу, дай да не задебеляваме.

— Аз не задебелявам. И през ум не ми минава да задебелявам. Достатъчно добре познавам ченгетата, за да не задебелявам. Хайде, казвайте, каквото имате за казване и без номера като това обаждане.

— Ние разследваме убийство — започна Брийз. — И сме длъжни да правим всичко за целта. Ти откри трупа. Ти си говорил с човека. Поканил те в апартамента си. Дал ти ключ. Твърдиш, че не знаеш за какво е искал да говори с теб. Решихме, че може би, като мина малко време, си поразмислил и си си спомнил.

— С други думи, първия път съм ви излъгал.

Брийз се усмихна уморено.

— Достатъчно си опитен и знаеш, че хората винаги лъжат, когато се отнася до убийство.

— Проблемът е как ще разбереш, че вече не те лъжа?

— Щом думите ти станат смислени, всичко ще е наред.

Погледнах към Спангльър. Той толкова се беше навел напред, че всеки момент щеше да падне от стола. Сякаш мислеше да скочи. Не се сетих защо му е да скача, затова реших, че сигурно е възбуден. Отново погледнах към Брийз. Беше възбуден като дупка в стената. Между дебелиите си пръсти държеше увита в целофан пура и разцепваше обвивката с джобно ножче. Наблюдавах го как обелва целофана, обрязва края на пурата с ножчето и го прибира, като преди това го изтрива о панталоните си. Наблюдавах го как драсва клечка кибрит, внимателно пали пурата, като я върти на пламъка, отдръпва горящата клечка и всмуква дълбоко, докато се увери, че пурата е запалила добре. Сетне изгаси клечката с тръскане и я сложи до смачкания целофан върху стъкления плот на ниската масичка. След това се облегна назад, придърпа нагоре крачола на панталона си и мирно запуши. Всяко движение беше съвършено същото, както когато запали пура в апартамента на Хенч и както всеки път, когато ще пали пура. Такъв си беше и това го правеше опасен. Не опасен като истински умен мъж, но далеч повече от бързо палец се младок като Спангльър.

— Днес за пръв път се запознах с Филипс — рекох. — Не броя думите му, че ме знаел от едно време от Вентура, защото не си го спомням. Срегнахме се точно така, както ти казах.

Той ме следеше и аз го притиснах. Искаше да говори с мен, даде ми ключа си, отидох в апартамента му, отключих си — след като не ми отвори, както той ми бе заръчал. Беше мъртъв. Повикахме полиция и вследствие на редица обстоятелства, които нямат никакво отношение към мен, под възглавницата на Хенч бе намерен пистолет. Пистолет, с който е било стреляно. Казах ви всичко това и то е самата истина.

— След като си открил трупа, си слязъл долу при домоуправителя, някой си Пасмор, и си го убедил да се качи горе с теб, без да му кажеш, че оня е убит. Дал си на Пасмор чужда визитна картичка и си споменал скъпоценности.

Кимнах.

— С хора като Пасмор и общежития като онова си струва да не дрънкаш наляво и надясно. Интересуваше ме Филипс. Помислих си, че

Пасмор ще ми каже нещо, ако не знае, че е мъртъв, и че няма да ми каже нищо, ако знае, че всеки момент полицията ще се нахвърли отгоре му. Това е — друго няма.

Брийз отпи от чашата си, дръпна от пурата и рече:

— Ето какво искам да си изясня: всичко, което току-що ни каза, може да е вярно, а ти пак да не говориш истината. Не знам дали ме разбираш.

— Например? — попитах аз, като много добре го разбирах.

Той потупа коляното си и ме загледа изотдолу. Не с враждебност, не дори с подозрение. Просто като кротък човечец, който си гледа работата.

— Например ти работиш върху някакъв случай. Не знаем какъв. Филипс си е играл на частни ченгета. И той е работел върху някакъв случай. Следял те е. Как да разбере, освен ако ти не ми кажеш, дали вашите два случая не се преплитат някъде? А ако се преплитат, това вече е наша работа. Така ли е?

— И така може да се погледне на въпроса — казах аз. — Но това не е единственият начин и не е моят.

— Не забравяй, че става дума за убийство, Марлоу.

— Не забравям. А ти не забравяй, че доста време вече се мотая из този град, повече от петнайсет години. Достатъчно съм се нагледал на убийства. Някои бяха разкрити, някои не можеха да бъдат разкрити, трети можеха, ама не бяха. А две-три бяха разкрити погрешно. Плащат на някой да поеме вината и твърде е вероятно това да се с знаело или да е имало сериозни подозрения, че е така. И да са си затваряли очите. Но да оставим това. Случва се, но не често. Виж например делото Касиди. Сигурно си го спомняш, а?

Брийз погледна часовника си.

— Уморен съм. Дай да забравим случая Касиди. Да се придържаме към случая Филипс.

Поклатих глава.

— Искам да подчертая нещо важно, затова заговорих. Да разгледаме значи случая Касиди. Много богат човек, мултимиллионер. Имаше голям син. Една нощ полицията бе повикана в дома му и младият Касиди бе намерен по гръб на пода, с окървавено лице и дупка от куршум в слепоочието. Секретарят му лежеше също по гръб в съседната баня, с глава, подпряна на втората врата на банята, от която

се излиза в коридора, с догорял фас между пръстите на лявата ръка — съвсем малка, изгоряла почти до основи угарка, опърлила кожата между пръстите му. До дясната ръка лежеше пистолет. Застрелян в главата, не от упор. Голямо пиене било паднало. От настъпването на смъртта изминали четири часа, а домашният лекар се намирал там през трите часа на това време. Та какво установихте за случая Касиди?

Брийз въздъхна.

— Убийство и самоубийство по време на пиански гуляй. Секретарят откачил и застрелял младия Касиди. Чел съм го май във вестниците. Това ли искаше да чуеш от мен?

— Чел си го във вестниците — повторих аз. — Но не е било така. Нещо повече — и полицията е знаела, че не е било така, и от прокуратурата са знаели, така че криминалните експерти на прокуратурата са били отстранени от разследването за броени часове. Дори нямаше разследване. Затова пък всеки криминален репортер в града и всяко ченге от криминалния отдел знаеше, че Касиди е стрелял, че Касиди е бил откачил от пиене, че секретарят се опитал да го вразуми, не сполучил и в последния момент направил опит да избяга, но не бил достатъчно бърз. В упор е бил застрелян Касиди, а не секретарят. Секретарят бил левак, а в момента на изстрела в лявата му ръка е имало цигара. Но дори и да не си левак, няма да прехвърлиш цигарата си най-небрежно в другата ръка и да застреляш човек. Може да го правят каубои в уестърните, но не и секретарите на богатшите. А какво са вършили роднините и домашният лекар през четирите часа, преди да извикат полиция? Уреждали са разследването — да бъде съвсем-съвсем повърхностно. И защо не са правени проби за барут на ръцете на убитите? Защото не им е трябвала истината. Касиди беше твърде голяма клечка. А си беше убийство от чиста проба, така ли е?

— И двамата са били мъртви — каза Брийз. — Какво значение има, дявол да го вземе, кой кого е застрелял?

— А случайно да си се замислял, че секретарят на Касиди може да е имал майка или сестра, или любима, или и трите заедно? Че тяхната гордост, вяра и любов е била ей това момче, което изведнъж се оказва откачен алкохолик, защото таткото на шефа му имал стотина милиона.

Брийз бавно повдигна чашата си, бавно допи съдържанието ѝ, бавно я постави на масичката и бавно я завъртя върху стъкления плот.

Спангльър седеше скован, с грейнали очи и уста, полуотворена в скована усмивчица.

— Нали искаше да подчертаеш нещо — рече Брийз.

— Докато вие, момчета, не сте господари на своите души, няма да сте господари и на моята. Докато не може да ви се има доверие винаги и във всичко, по всяко време и при всякакви условия да изровите истината и да раздадете възмездие по справедливост — докато не дойде това време, аз имам право да се вслушвам в собствената си съвест и да закрилям клиента си както преценя за най-добре. Докато се уверя, че няма да му причините повече вреда, отколкото ще сторите добро на истината. Или докато не ме завлечете пред някой, който да ме накара да проговоря.

— Говориш като човек, който се опитва да заглуши гласа на съвестта си — заяви Брийз.

— По дяволите. Дайте да си налеем още по чашка. А след това ще ми разкажеш за момичето, дето накарахте да ми се обади.

Той се ухили.

— Това е една мацка, която живее в стаята до Филипс. Една вечер го чула да се разправя с някого пред вратата. През деня работи като разпоредителка в киното. Помислихме си дали не е чула твоя глас. Забрави тая история.

— Какъв е бил гласът?

— Такъв един гадничък. Каза, че хич не й харесал.

— Сигурно затова сте решили, че трябва да съм бил аз. Взех трите чаши и ги отнесох в кухнята.

Докато стигна там, забравих коя чаша чия беше, така че ги изплаках и трите, избърсах ги и тъкмо взех да ги пълня, когато Спангльър разсеяно се появи и застана точно зад рамото ми.

— Спокойно — рекох. — Тази вечер не слагам цианкалий.

— Не се пиши много хитър със стария — тихо произнесе той във врата ми. — Знае повече, отколкото си мислиш.

— Много си мил, че ми го казваш.

— Слушай, знаеш ли, че бих прочел какво пише за този случай Касиди. Стори ми се интересен. Сигурно е било, преди да започна работа.

— Беше преди много време — казах аз. — И никога не се е случвало. Само ви будалках.

Наредих чашите върху подноса, отнесох ги пак в дневната и ги раздадох. Взех си моята и седнах на стола до масичката за шах.

— Пак номер — рекох. — Другарчето ти се промъква след мен в кухнята и ме съветва зад гърба ти колко трябва да внимавам, защото ехее какви неща си знаел, дето хич и не подозирам. И много му отива на физиономията. Дружелюбна, открита, лесно се изчервява.

Спангльър приседна на ръба на стола и се изчерви. Брийз го погледна небрежно, безизразно.

— Какво научихте за Филипс? — попитах.

— А, да — каза Брийз. — Филипс. Та значи Джордж Ансън Филипс е един трогателен случай. Мислел се е за детектив, но все не намирал никой, който да се съгласи с него. Разговарях с шерифа на Вентура. Каза, че Джордж бил добро момче, малко прекалено добро, за да излезе от него добро ченге, дори и да имал достатъчно мозък. Правел, каквото му кажели, и го правел съвсем добре, стига да му кажат с кой крак да тръгне и колко крачки да направи. Но не се развивал достатъчно — нали ме разбираш? Бил от полицаите, които биха спипали някой крадец на кокошка, ако го видят да я задига и онзи се препъне и падне, докато се опитва да избяга, и докато пада, си удари

главата в някой стълб и изгуби съзнание. Иначе играта била склонна да загубее и Джордж се виждал принуден да се върне в участъка за инструкции. Така че след известно време шерифът се поизморил и го пуснал да си ходи. — Брийз отпи, почеса се по брадичката с нокътя на палеца, широк като лопата. — Сетне Джордж работил в един универмаг в Саймай при някой си Сътклиф. Продавали на кредит и всеки клиент имал отделна книжка за сметките, а Джордж много се затруднил с тях. Или ще забрави да запише покупката, или ще я запише в чужда книжка. Някои от клиентите го поправяли, други го оставяли да забравя. Така че Сътклиф си помислил дали няма да го бива повече за друга работа и Джордж пристигнал в Лос Анжелос. Тъкмо бил наследил малко парици — колкото да си извади разрешително, да плати данъка и да си наеме канцеларийка. Ходих там. Работи в една стая с някакво друго момче, което твърди, че продава новогодишни картички. Казва се Марш. Били се разбрали, ако Джордж има клиент, Марш да излезе да се поразходи. Марш не знае къде живее Джордж и не знае да е имал изобщо клиент. Тоест не знае в бюрото да са идвали клиенти. Джордж обаче бил дал обява в един вестник и нищо чудно да си е намерил по този начин някакъв клиент. Допускам, че е станало така, защото преди горе-долу една седмица Марш намерил на бюрото си бележка, че Джордж ще отсъствува от града за няколко дена. Оттогава не е чул нищо от него. А Джордж отива на Корт стрийт, наема апартамент под името Ансън и го пречукват. Това е всичко, което ни е известно засега за Джордж. Тъжно и трогателно.

Изгледа ме с равен, без никакво любопитство поглед и вдигна чашата към устните си.

— А обявата? — попитах аз.

Той остави чашата, извади от портфейла си някаква хартийка и я остави върху масичката. Приближих се, взех я и я прочетох. Ето какво пишеше:

„Защо да се тревожите? Защо да се съмнявате или тормозите? Защо да ви гризе подозрението? Посъветвайте се с хладнокръвен, внимателен, дискретен частен детектив. Джордж Ансън Филипс. Гленвю 9521.“

Пак я оставих върху масичката.

— Не е по-ужасна от много други частни обяви — обади се Брийз. — Изглежда, не се е стремил към богата клиентела.

— Написала му го машинописката на вестника — намеси се Спангльр. — Каза, че едва се сдържала да не прихне, но Джордж останал много доволен. Дал го в редакцията на „Кроникъл“ на булевард Холивуд.

— Много бързо сте проверили — казах.

— Нямаме никакви затруднения със събирането на сведения — рече Брийз. — Освен от теб.

— А Хенч?

— Какво Хенч — нищо. Двамата с момичето си направили гуляйче с много алкохол. Пият, пеят, сдърпат се, слушат радио, от време на време излязат да хапнат нещо, стига да се сетят. Изглежда, че дни наред са я карали така. Добре, че сложихме край. На момичето и двете очи бяха насинени. При следващия тур Хенч като нищо е можел да ѝ строши главата. Светът е пълен с непрокопсаници като него — и момичето му.

— А пистолета, дето не бил негов?

— Да, с него е стреляно. Още не сме получили куршума, но имаме гилзата. Беше под трупа на Джордж и съвпада напълно. Изстреляхме още няколко патрона и сравнихме белезите и резките.

— Според вас някой го е бутнал под възглавницата на Хенч?

— Ами да. Защо му е на Хенч да убива Филипс? Дори не го е познавал.

— Откъде знаеш?

— Знам — рече Брийз и разпери ръце. — Виж какво, някои неща ги знаеш, защото ги има черно на бяло. Други — защото разумът ти ги подсказва и няма начин да бъде другояче. Никой няма да застреля човек, а след това да вдига врява до небесата, за да привлече вниманието към себе си, като през цялото време патлакът е бил под възглавницата. Момичето цял ден не се е отделяло от Хенч. Ако е застрелял някого, тя щеше да знае нещо. А тя нищо не знае. Щеше да пропее, ако знаеше. Какво е Хенч за нея? Някакъв мъж, с когото си убива времето — нищо повече. Забрави Хенч. Оня, дето е стрелял, е чул радиото и е разбрал, че то ще прикрие изстрела. За всеки случай цапардосва Филипс, за да го успи, завлича го в банята и затваря вратата, преди да му тегли куршума. Това не ми прилича на пиян

човек. Вършил си е работата, и то предпазливо. Излиза, затваря вратата на банята, радиото млъква, Хенч и момичето отиват да обядват. Така е била работата.

— Откъде знаеш, че радиото е млъкнало?

— Казаха ми — спокойно каза Брийз. — И други хора живеят в онзи коптор. Да предположим, че радиото млъква и те излизат. Не на пръсти. Убиецът излиза от апартамента, а вратата на Хенч — отворена. Сигурно е била отворена — иначе едва ли би се сетил.

— Хората не си оставят вратите отворени. Особено в такъв квартал.

— Пияните ги оставят. Те са небрежни. Умовете им не са на фокус. Не могат да мислят за две неща едновременно. Вратата е била отворена — може би само откrehната, но все пак отворена. Убиецът влиза, крие пищова под възглавницата и намира там друг. Взема го, колкото да усложни живота на Хенч.

— Можете да проверите как стои въпросът с този пистолет.

— Пистолета на Хенч ли? Ще се опитаме, ама той не знае серийния номер. Ако го открием, може да научим нещо. Макар че се съмнявам. Виж този, който намерихме, ще го проверим, ама знаеш как стават тези работи. Стигаш донякъде и тъкмо си мислиш, че сега вече всичко ще се разплете, и следата вземе, че изчезне. Все едно, че я нямало. Да се сещаш за още нещо, което е известно и което може да ти помогне в работата?

— Поизморих се — отвърнах. — Въображението ми взе да засича.

— Допреди малко работеше отлично. Във връзка със случая Касиди.

Не отговорих. Натъпках си отново лулата, но беше още гореща, за да я запаля. Оставих я на ръба на масичката, да се поохлади.

— Бога ми, направо не знам какво да мисля за теб — отрони бавно Брийз. — Не те виждам преднамерено да прикриваш убийство. Но не ми разправяй също така, че знаеш толкова малко по въпроса, колкото се пишеш.

Отново нищо не казах.

Той се наведе и взе да върти угарката от пурата си в пепелника, докато я изгаси. Допи си чашата, сложи си шапката и стана.

— Колко време смяташ, че ще ти е затворена устата? — попита.

— Не знам.

— Дай да те измъкна от това положение. Давам ти утре до пладне, малко повече от дванайсет часа. И без това тогава няма да имам резултатите от аутопсията. Давам ти срок дотогава да се разбереш с клиента си и да се решиш да изплюеш камъчето.

— А след това?

— След това отивам при капитана и му казвам, че едно частно ченге на име Филип Марлоу крие сведения, които са ми нужни за разследването на едно убийство, или поне съм убеден, че крие. Какво ще кажеш? Според мен ще те изработи с такава скорост, че дъното на гащите ти ще пламне.

— Тъхъ — рекох. — Претърсихте ли бюрото на Филипс?

— Естествено. Много спретнато момче. Нищо нямаше, освен нещо като тефтерче-дневник. Ама и в него нямаше нищо, освен как ходил на плаж или водил някакво момиче на кино, ама тя пак не му бутнала. Или как си седял в канцеларията, а клиенти не идвали. Един път така се ядосал на пералната служба, че изписал цяла страница. Иначе не е писал повече от три-четири реда. Само едно нещо ми направи впечатление — пише с печатни букви.

— Печатни букви ли? — попитах аз.

— Да, печатни, с перо и мастило. Само че не големи главни като хората, които искат да прикрият почерка си. Просто ситнички, добре изписани, като че може да пише така със същата бързина, както и с обикновен почерк.

— Не писа така по визитната картичка, която ми даде — рекох.

Брийз се замисли за миг. Сетне кимна.

— Вярно. Ето каква може да е работата. Отпред на дневника не пишеше име. Може печатните букви да са някаква негова лична игра.

— Като стенографията на Самюъл Пийпс.

— Това пък какво е?

— Един човек писал дневник на измислена от него стенография. Това е било много отдавна.

Брийз погледна към Спангълър, който стоеше прав до стола си и допиваше последните капки от чашата.

— Дай да се омитаме — каза. — Тоз тук се загрева за още един случай Касиди.

Спангльър остави чашата и двамата тръгнаха към вратата. Брийз се помая, погледна ме косо, с ръка върху бравата.

— Познаваш ли високи блондинки?

— Трябва да си помисля — отвърнах. — Надявам се. Колко високи?

— Просто е висока. Не знам колко. Знам само, че се е сторила висока и на един висок мъж. Един италианец на име Пале Палермо е собственик на общежитието на Корт стрийт. Минахме да поговорим с него в погребалното му бюро. И то е негово. Та той каза, че към три и половина от къщата излязла висока блондинка. Домоуправителят Пасмор не се сети за никоя наемателка, която би нарекъл висока и руса. Италианецът твърди, че си я бивало. Вярвам донякъде на думите му, защото и теб много добре те описа. Не я видял да влиза, а само да излиза. Била облечена в панталони и спортен жакет и била увита в широк шал. Но косата ѝ била руса, а под шала също имало какво да се види.

— Нищо не се сещам — казах. — Но си спомних нещо друго. Записах номера на колата на Филипс на гърба на един плик. По него ще можете вероятно да откриете предишния му адрес. Ей сега ще го донеса. — Те останаха в антрето, докато ходих да го взема от сакото ми в спалнята. Подадох плика на Брийз, той прочете написаното и го прибра в портфейла си.

— Значи просто си се сетил да го запишеш?

— Точно така.

— Виж ти — рече. — Виж ти.

Двамата тръгнаха по коридора към асансьора, поклащайки глави. Затворих вратата и се върнах при почти недокоснатата си втора чаша. Беше изветряло. Отнесох го в кухнята и го подсилих от бутилката. Останах така, стиснал чашата и загледан през прозореца в евкалиптовите дървета, които мятаха върховете си на фон, а на тъмното синкаво небе. Вятърът като че пак се бе вдигнал. Почукваше по северния прозорец, а по стената на сградата нещо блъскаше шумно и тежко като дебел кабел.

Отпих една глътка и съжалих, че съм изхабил допълнително уиски. Излях го в умивалника, извадих чиста чаша и си сипах вода с лед.

Дванайсет часа да разнища една ситуация, която изобщо не бях почнал да проумявам. Или трябваше да връча клиентката си на полицията и да оставя полицията да се занимае с нея и цялото ѝ семейство. Наемете Марлоу, за да натъпчете къщата си с полицаи. Защо да се тревожите? Защо да се съмнявате или тормозите? Защо да ви гризе подозрението? Посъветвайте се с откачения, небрежен, недискретен, пропаднал детектив Филип Марлоу. Гленвю 7537. Елате при мен и се запознайте с най-добрите полицаи на града. Защо да се отчайват? Защо да сте самотни? Обадете се на Марлоу и компанията от отбрани ченгета няма да закъснее.

И от това не ми стана по-леко. Върнах се в дневната и поднесох клечка към лулата, която бе изстинала на ръба на масичката за шах. Бавно поех дима, но той още имаше привкус на гореща гума. Оставих я, застанах наред стаята и взех да дърпам долната си устна, а сетне да я пускам с рязко движение да изплющи по зъбите. Телефонът иззвъня.

— Марлоу? — Нисък дрезгав шепот. Нисък дрезгав шепот, който вече бях чувал.

— Хайде — казах. — Изплюй камъчето, който и да си. Кого съм настъпил този път?

— Може да се окажеш умно момче — рече дрезгавият шепот. — Може да си мислиш доброто.

— В какъв размер?

— Да речем, за около пет стотачки.

— Чудесно. И какво трябва да направя за целта?

— Да не си завираш носа на нездравословни места. Искаш ли да говорим за това?

— Къде, кога и с кого?

— В клуб Айдъл Вали. С Морни. Когато дойдеш.

— А ти кой си?

Мътен смях се разнесе по жицата.

— На портала питай за Еди Пру.

Линията замря. Затворих.

Наближаваше единайсет и половина, когато изкарах колата от гаража и потеглих към прохода Кауенга.

На около двадесет мили северно от прохода един широк булевард с потънали в цвят декоративни алеи завиваше към хълмовете. Продължаваше така около пет преки и изчезваше, без нито една къща

по цялото му протежение. Там, където свършваше, започваше криволичещ асфалтиран път, който се гмурваше в хълмовете. Това беше Айдъл Вали.

При завоя на първия хълм, до пътя, имаше ниско бяло здание с керемиден покрив. Порталът беше покрит и осветеният от прожектор надпис гласеше: „Айдъл Вали. Патрул.“ Портата беше отворена, а крилата ѝ прибрани назад към банкетата; по средата на пътя имаше подпрян бял квадратен надпис „СТОП“, чиито букви бяха поръсени с „котешки очи“. Втори прожектор осветяваше пространството пред надписа.

Спрых. Униформен мъж с полицейска значка, препасан с пистолет в кожен кобур, погледна първо колата, а после някаква табела, окачена на един стълб. Приближи се до мен.

— Добър вечер. Колата ви я няма в моя списък. Това е частен път. На Гости ли идвате?

— Отивам в клуба.

— Кой клуб?

— Айдъл Вали.

— 8777. Така му казваме тук. Имате предвид клуба на мистър Морни, нали?

— Да.

— Струва ми се, че не сте член?

— Не съм.

— Тогава трябва да ви запиша на името на някой член или на някой от Айдъл Вали. Всичко наоколо е частна собственост.

— Тук май не влизат случайни хора?

Той се усмихна.

— Не, не влизат.

— Името ми е Филип Марлоу. Идвам при Еди Пру.

— Пру ли?

— Той е секретар на мистър Морни. Или нещо такова.

— Един момент, ако обичате.

Приближи се до отворената врата на патрулната и каза нещо. Вътре имаше друг униформен полицаи със слушалки на ушите. Зад мен спря кола и ми свирна. От отворената врата на къщата се чу тракането на пишеща машина. Мъжът, който бе разговарял е мен, погледна към колата и ѝ махна да мине. Тя ме заобиколи и се плъзна в

тъмнината — дълга, зелена, открита кола с три мадами на предната седалка, с леко замаян вид, извити вежди, цигари и арогантни изражения на лицата, които сякаш ме пратиха по дяволите. Колата проблесна на завоя и изчезна.

Униформеният мъж се върна при мен и облегна ръка на вратичката.

— Всичко е наред, мистър Марлоу. Ще ви помоля да се обадите на дежурния в клуба. На една миля оттук, вдясно. Има осветен паркинг и номер на стената. 8777. Обадете се, моля, на дежурния.

— Защо да му се обаждам?

Отговори ми много спокойно, много учтиво, много непреклонно.

— Трябва да знаем точно къде отивате. В Айдъл Вали има много неща за охраняване.

— Ами ако не му се обадя?

— Будалките ли ме? — Гласът му се изостри.

— Не, само питам.

— Няколко патрулни коли веднага ще започнат да кръстосват терена, за да ви търсят.

— Колко души сте в охраната?

— Тръгвайте — каза. — На около миля оттук, вдясно.

Хвърлих едно око към пищова, окачен на хълбока му, към специалната значка, забодена на ризата.

— И това ми било демокрация!

Той погледна зад гърба си, сетне плю на земята и сложи ръка на ръба на сваленото стъкло.

— Мнението не е само ваше — рече. — Един мой приятел беше член на клуба „Джон Рийд“. Намираше се на Бойл Хайтс.

— Значи другарче.

— Лошото на радикалните промени е, че не попадат в добри ръце.

— Ние да ги извършим, пък там ще видим.

— От друга страна — продължи той, — едва ли ще се намерят по-кофти ръце от тези на тъпканите с мангизи търбуси, дето живеят тук.

— Един ден може и вие да се заселите тук — рекох му.

— Няма да дойда, ако ще петдесет бона на година да ми плащат и да ме карат да спя с копиринени пижами и перлени огърлици.

— Значи да не ви предлагам такова нещо?

— Защо не — предложете ми го по всяко време на денонощието. Само ми го предложете и ще видите какво ще ви отговоря.

— Хайде, отивам да се обадя на дежурния в клуба.

— Кажете му да си плюе в левия крачол — каза той. — Кажете му, че точно така съм казал.

— Ще му предам.

Зад мен спря нова кола и ми свирна. Аз потеглих. Огромна тъмна лимузина ме издуха с клаксона си в края на платното и прелетя покрай мен с шума на падащи листа.

Вятърът беше утихнал и лунната светлина в тази долина беше тъй ярка, че тъмните сенки сякаш бяха издялани с длето.

На завоя видях цялата долина, простряна пред мен като на длан. Хиляди бели къщи, накацали по склоновете на хълмовете, десетки хиляди осветени прозорци, под които звездите висяха на почтително разстояние, без много да се приближават — явно заради полицията.

Стената на клуба откъм пътя беше бяла и гола, без врата и без прозорци на долния етаж. Номерът беше малък, но ярък, изписан с лилав неон. Нищо друго. Отстрани, под няколко реда лампи в очертаните с бяло върху лъскавия черен асфалт правоъгълници, стояха в стройни редици леки коли. Пазачи в новички, стегнати униформи сновяха под лампите.

Пътят завиваше към гърба на зданието. Голямата тераса от бетон, с навес от стъкло и хром, бе съвсем леко осветена. Слязох и веднага ми връчиха листче с номера на колата, което занесох на униформения човек, седнал зад малко бюро.

— Филип Марлоу — казах. — На посещение.

— Благодаря, мистър Марлоу.

Той записа името ми и номера на колата, върна ми листчето и вдигна слушалката на телефона.

Отвори ми негър в бяла ленена двуредна портиерска униформа със златни еполети и шапка с широка златна лента.

Фойето напомняше пищен оперетен декор. Много светлина и блясък, много бутафория, много костюми, много музика, много звезди, а сюжетът — оригинален и увлекателен като старата ми шапка. Само осветлението беше сполучливо, приглушено, разсеяно и създаваше впечатление, че стените се издигат безкрайно нагоре и се губят в

примигващите като истински звезди осветителни тела. Стъпките ми потъваха в дебелия килим. В дъното имаше просторна вита стълба, която лъщеше от хром и бял лак, с широки, ниски стъпала, покрити с дебела пътека. На входа към ресторанта нехайно беше застанал топчест оберкелнер с петсантиметрова сатенена ивица на панталоните и куп позлатени менюта под мишница. Лицето му беше от онези, дето, без да помръдват нито един мускул, сменят учтивата изкуствена усмивка с хладна ярост.

Отляво се намираще входът към бара, потънал в полумрак и тишина. Барманът сновеше насам-натам като молец на фона на слабия блясък на подредените стъклени чаши. Висока хубава блондинка, облечена сякаш не в рокля, а в морска вода, поръсена със златен прах, излезе от дамската тоалетна, оправи червилото си и тананикайки, се запъти към стълбата. Оттам се носеха звуците на румба, тя закима със златната си глава в такт с музиката и се усмихна. Нисък, дебел, червендалест мъж с лъснали очи я чакаше с праметната на ръка бяла пелерина. Той впи дебелия си пръст в голата ѝ ръка и похотливо вдигна поглед към лицето ѝ.

Млада гардеробиерка в костюм от китайска коприна с цвят на праскова се приближи към мен, пое шапката ми и огледа неодобрително костюма ми. Очите ѝ загатваха за екзотични грехове. По стълбата слезе продавачка на цигари. В косата си беше забучила бяло перо от чапла, облеклото ѝ бе крайно оскъдно и пестеливо; единият от красивите ѝ дълги голи крака беше сребърен, другият златен. На лицето ѝ бе изписана гордата надменност на дама, която урежда любовните си срещи по телефона.

Влязох в бара и потънах във високото, меко като пух кожено кресло. Чашите звънтяха приятно, светлините грееха меко, тихи гласове шепнеха за любов или дивиденди, или за каквото се шепне на такива места.

Висок хубав мъж със сив костюм, скроен от виртуоз, внезапно стана от една малка масичка до стената, приближи се до бара и започна да ругае един от барманите. Руга го дълго с висок ясен глас и го нарече с може би девет прилагателни, които обикновено не се произнасят от високи хубави мъже в добре скроени сиви костюми. Всички разговори секнаха и всички очи се извърнаха мълчаливо към него. Гласът му режеше мелодията на румбата, както лопатата хрущящия сняг.

Барманът стоеше неподвижен и гледаше мъжа. Косата му беше къдрава, кожата чиста и топла, очите раздалечени, внимателни. Той не се помръдна, нито проговори. Високият мъж млъкна и излезе от бара с горделива стъпка. Всички освен бармана го проследиха с поглед.

Барманът бавно тръгна към мен от другата страна на бара с лице, което беше само побледняло. После ме погледна и каза:

— Да, сър?

— Искам да говоря с един човек, казва се Еди Пру.

— Е, и?

— Работи тук.

— Като какъв? — Гласът му беше съвършено равен и сух като скърцащ пясък.

— Доколкото разбрах, той е този, който следва шефа като сянка. Разбирате какво имам предвид, нали?

— А, Еди Пру.

Той прехапа устни и започна да чертае малки кръгчета върху бара с кърпата за бърсане.

— Името ви?

— Марлоу.

— Значи Марлоу. Ще пиете ли нещо, докато чакате?

— Може, едно сухо мартини.

— Едно мартини. Сухо, мноооого, мноооого сухо.

— Точно така.

— С лъжица ли ще го ядете, или с нож и вилица?

— Нарезете го на хапки — казах аз. — Ще го ям с пръсти.

— По пътя за училище. Да ви завия ли маслинката отделно?

— Замерете ме с нея по носа — отговорих. — Ако смятате, че това ще ви накара да се почувствувате по-добре.

— Благодаря ви, сър. Едно сухо мартини.

Той се отдалечи на три крачки, после се върна, надвеси се над бара и каза:

— Бях сбъркал едно питие. Господинът ми направи забележка.

— Чух го.

— Направи ми забележка като истински джентълмен. Като важен директор, който ти посочва малките грешки, които си допуснал. Нали го чухте.

— Да, да — отговорих, като се питах колко време ще продължи този разговор.

— Направи го така, че всички да разберат, като джентълмен. А аз дойдох и ви оскърбих.

— Разбрах това.

Той загледа замислено един от пръстите си.

— Дойдох и ви оскърбих. Вас, един съвършено непознат човек.

— Това е заради големите ми кафяви очи. И благия ми поглед.

— Благодаря ти, приятелю — каза той и безшумно се отдалечи.

Проследих го с поглед, докато говореше по телефона в другия край на бара. После взе шейкър. Като се върна при мен с питието, вече се беше съвзел.

Взех чашата си и я занесох на една малка масичка до стената, седнах и запалих цигара. Минаха пет минути. Музиката беше сменила ритъма, без в бъркотията да забележа това. Сега пееше някакво момиче. Гласът ѝ беше плътен, нисък алт, много приятен за слуха. Пееше „Черни очи“ и оркестърът, който ѝ акомпанираше, като че ли задремваше. Когато свърши, чуха се силни ръкопляскания и няколко одобрителни подсвирквания.

Мъжът на съседната маса каза на момичето до него:

— Линда Конкуест се върнала към оркестъра. Чух, че се омъжила за някакъв богаташ от Пасадина, но нищо не излязло от това.

— Хубав глас — каза момичето, — ако си падаш по лигавото женско пеене.

Тъкмо се надигах да стана, когато върху масата падна сянка и до мен се изправи някакъв мъж. Дълъг като телеграфен стълб мъж, с опустошено лице и измъчено, неподвижно дясно око с безформен ирис и сляп, замръзнал поглед. Беше толкова висок, че трябваше да се наведе, за да сложи ръка върху облегалката на стола до съседната маса. Преценяваше ме с поглед, без да каже дума, а аз седях и си пиех питието и слушах алтовия глас, който сега пееше друга песен. Изглежда, посетителите на това заведение обичаха сантименталната музика. Може би бяха уморени от надпреварата с времето там, където работеха.

— Аз съм Пру — каза мъжът с дрезгав шепот.

— Така си и помислих. Вие искате да говорите с мен, а пък аз искам да поговоря с вас, както и с момичето, което току-що пях.

— Елате.

В дъното на бара имаше заключена врата. Пру я отвори с ключ и я придържа, за да мина; изкачихме се по покритите с килим стълби вляво. Излязохме в дълъг, прав коридор с няколко затворени врати. В края на коридора имаше ярка звезда, омотана в мрежата на някакъв

параван. Пру почука на вратата близо до паравана, отвори я и се отдръпна, за да мина. Влязох в уютен кабинет; не много голям. До френския прозорец имаше вградено ъглово канапе; мъж в бял смокинг стоеше с гръб и гледаше навън. Косата му беше прошарена. В стаята имаше голяма черна хромирана каса, няколко шкафа за документи, голям глобус на поставка, малък вграден бар и обичайното голямо, тежко, делово писалище с обичайния тапициран с кожа стол с висока облегалка.

Загледах се в предметите върху писалището. Всичко в стандартен стил и всичко от мед. Медна лампа, меден комплект писалки и медна поставка за моливи, пепелник от стъкло и мед със слонче от мед на ръба, медно ножче за отваряне на писма, меден термос на меден поднос, медна дръжка на попивателната преса. Стръкчетата медни полски цветя, натопени в медна ваза.

Всичко от мед.

Мъжът до прозореца се обърна и аз видях, че приближава петдесетте, че има мека, пепелносива, много гъста коса, красиво тежко лице, без особени белези освен малкия извит белег на лявата буза, който изглеждаше почти като дълбока трапчинка. Спомних си трапчинката. Човека бях забравил. Но сега изведнъж се сетих, че го бях виждал на екрана много отдавна, преди най-малко десет години. Не помнех филмите, нито за какво се разказваше в тях, нито какви бяха неговите роли, но си спомних мургавото, тежко, хубаво лице и извития белег. Тогава косата му беше черна.

Той отиде до бюрото си, седна, взе ножа за отваряне на писма и поглади с палец острието. Погледна без никакво изражение и попита:

— Вие ли сте Марлоу?

Кимнах.

— Седнете.

Седнах. Еди Пру седна до стената, облегна се назад и балансира стола на задните му крака.

— Не обичам, когато си пъхат носа в моите работи — каза Морни. — Свих рамене. — Не обичам такива хора по много причини — продължи той. — Направо не ги понасям. Не обичам, когато безпокоят приятелите ми. Не обичам, когато додъват на жена ми. — Не отговорих. — Не обичам, когато разпитват шофьора ми или се държат

грубо с гостите ми. — И този път нищо не казах. — С две думи — просто не ги обичам.

— Започвам да разбирам какво искате да кажете — казах аз.

Той почервеня и в очите му светнаха огънчета.

— Но, от друга страна — каза той, — точно сега можете да ми свършите една работа. За вас може да се окаже полезно да ми сътрудничите. Може да ви бъде от полза да не си пъхате носа, където не ви е работата.

— Каква ще бъде по-точно ползата? — попитах аз.

— Може да е полезно за времето и здравето ви.

— Чувал съм тази песен. Само не си спомням как се казваше.

Той остави ножа за отваряне на писма и извади от бюрото си гарафа от шлифован кристал. Наля си от нея в една чаша, изпи я и върна гарафата обратно в бюрото.

— В моята работа — каза — гангстери колкото искаш. А полугангстери с лопата да ги ринеш. Така че вие си гледайте вашата работа, аз ще си гледам моята и няма да имаме неприятности.

Запали цигара. Ръката му леко трепереше. Погледнах към дългия мъж в другия край, подпрял се на стената на задните крака на стола си като безделник в провинциална кръчма. Седеше, без да помръдне, дългите му ръце провесени надолу, а лицето му — набраздено, посивяло, безизразно.

— Някой спомена нещо за пари — обърнах се към Морни. — За какво ще бъдат платени? А тирадите ви дотук са ми ясни. Опитвайте се да ми внушите, че можете да ме сплашите.

— Ако продължавате в този стил — каза Морни, — само ще си спечелите оловни копчета за сакото.

— Представете си — казах, — горкият стар Марлоу с оловни копчета на сакото.

От гърлото на Еди Пру излетя сух звук, който можеше да мине и за хихикане.

— А що се отнася до това да си гледам моята работа, а не вашата — продължих, — може да стане така, че моята и вашата работа да се поомесят. Не по моя вина.

— По-добре да не се омесват — рече Морни. — И по кой начин мислите, че може да стане това?

Той вдигна бързо очи и пак ги сведе.

— Например вашият човек тук ми се обади по телефона и се опита да ме изплаши до смърт. А по-късно вечерта пак ми позвъни и спомена нещо за пет стотарки и колко добре щяло да бъде за мен да дойда тук и да поговоря с вас. Също така например вашият човек или някой, който изглежда досущ като него (а то е почти непостижимо), ме следеше по петите, след като един мой колега беше застрелян днес следобед на Корт стрийт в Бънкър Хил.

Морни извади цигарата от устата си и погледна върха ѝ с присвити очи. Всяко движение, всеки жест бяха като изписани от каталог.

— Кого са застреляли?

— Някой се Филипс — младо русо момче. На вас не би ви допаднал. Беше от хората, дето си пъхат носа в чужди работи.

Описах му Филипс.

— Никога не съм чувал за такъв човек — каза Морни.

— И още нещо, например: висока блондинка, която не живее там, е била видяна да излиза от общежитието скоро след като младежът бил убит — добавих аз.

— Каква висока блондинка? — Гласът му леко се промени. Вече не беше настойчив.

— Това не зная. Видели са я и човекът, който я видял, може да я познае, ако я види отново. Разбира се, не е задължително тя да има нещо общо с Филипс.

— Този Филипс частно ченге ли беше?

Кимнах:

— Казах ви го вече два пъти.

— Защо и как е бил убит?

— Бил е ударен по главата и застрелян в апартамента си. Не знаем защо е бил убит. Ако знаехме, щяхме по всяка вероятност да знаем и кой е убиецът. Това е положението.

— А кои сте тези „вие“?

— Полицията и аз. Аз открих трупа. Затова трябваше да остана там.

Много бавно Пру спусна краката на стола върху килима и ме погледна. Здравото му око имаше заспал израз, който хич не ми харесваше.

Морни попита:

— Какво казахте на полицията?

— Много малко — отговорих. — Още от първите думи, с които се обърнахте към мен, ми стана ясно — знаете, че търся Линда Конкуест. Или мисис Лесли Мърдок. Аз я открих. Тя пее тук. Не виждам защо трябва да има толкова тайнственост около този факт. Струва ми се, че жена ви или мистър Ваниър можеха да ми го кажат. А не го направиха.

— Това, което жена ми има да каже на едно частно ченге, е толкова малко, че не заслужава и да се споменава — каза Морни.

— Без съмнение тя си има причини за това — казах аз, — но в момента това не е тъй важно. Впрочем и срещата ми с мис Конкуест не е вече от голямо значение. И все пак бих искал да поговоря с нея. Ако нямате нищо против.

— Ами ако имам нещо против? — попита Морни.

— Пак ще настоявам да говоря с нея. — Извадих от джоба си цигара, потъркалях я между пръстите си и загледах с интерес плътните му и все още тъмни вежди. Имаха красива форма, елегантна извивка.

Пру се изкикоти. Морни го погледна, намръщи се и пак погледна към мен, все така намръщен.

— Попитах ви какво сте казали на полицията — повтори той.

— Колкото можах по-малко. Този Филипс ме беше помолил да се срещна с него. Намекна ми, че е затънал много надълбоко в някаква работа, която не му харесвала, и че имал нужда от помощ. Когато отидох при него, беше вече мъртъв. Това е, което казах на полицията. Те решиха, че премълчавам нещо. Вероятно са прави. Дадох ми срок до утре на обяд да попълня празнините в разказа си. Именно това се опитвам да правя сега.

— В такъв случай само сте си загубили времето, като сте дошли тук — каза Морни.

— Аз пък останах с впечатлението, че ме поканиха.

— Можете да вървите по дяволите всеки миг, щом пожелаете. Или пък да ми свършите една малка работа, за пет стотарки. Но и в двата случая трябва да ни изключите с Еди от всякакви разговори, които занапред ще водите с полицията.

— Какво е естеството на задачата?

— Били сте у дома ми тази сутрин. Значи имате представа.

— Не се занимавам с разводи.

Лицето му побеля.

— Аз обичам жена си. Женени сме само от осем месеца. Не искам никакъв развод. Тя е чудесно момиче и обикновено знае какво върши. Но имам чувството, че в момента бърка с човека.

— В какъв смисъл бърка?

— Не зная. Именно това искам да разбера.

— Нека сме наясно — казах. — За какво ме наемате — да ви свърша някаква работа, или да не върша работата, за която вече съм нает?

Пру отново се изхили. Морни си наля още бренди и бързо го гаврътна. Лицето му си възвърна нормалния цвят. Не ми отговори.

— И нека сме наясно по още един въпрос — продължих аз. — Значи, вие нямате нищо против жена ви да се развлича, но не желаете да се развлича с лицето Ваниър. Така ли е?

— Имам вяра в сърцето ѝ — изрече той бавно, — но не се доверявам на преценките ѝ за хората. Може тъй да го формулираме.

— И желаете да науча някои работи за този Ваниър?

— Искам да разбера какво си е наумил.

— О, нима си е наумил нещо?

— Така смятам. Но не знам какво.

— Наистина ли мислите, че си е наумил нещо, или ви се ще да мислите така?

Загледа ме втренчено и тежко, после издърпа средното чекмедже на бюрото, бръкна вътре и ми подхвърли едно сгънато листче. Взех го и го разгънах. Беше втори екземпляр на сива бланка. „Компания Кал-Уестърн за доставка на зъболекарски материали“ и адресът на компанията. На сметката пишеше: 30 фунта кристоболит — 15,75 долара, и 25 фунта албастон — 7,75 долара, плюс данъци. Беше издадена на името на Х. Р. Тийгър, Уил Кол и беше подпечатана с „Платено“. В ъгъла пишеше: Л. Г. Ваниър. Поставих листчето на бюрото.

— Падна една вечер, когато беше тук, от джоба му — каза Морни. — Преди десетина дена. Еди сложи големия си крак върху листчето и Ваниър не забеляза, че го е изтървал.

Погледнах към Пру, после към Морни, после към палеца си.

— Това трябва ли да ми говори нещо? — попитах аз.

— Мислех ви за умно ченге. Предположих, че ще можете да разберете какво значи.

Погледнах отново листчето, сгънах го и го прибрах в джоба си.

— Предполагам, че нямаше да ми го дадете, ако не значеше нищо.

Морни отиде до черната хромирана каса до стената и я отвори. Върна се с няколко хартийки, които държеше в ръката си като карти за покер. Изглади им краищата, разбърка ги леко и ги плъзна по бюрото към мен.

— Ето ви петте стотарки. Разкарайте Ваниър от жена ми и ще получите още толкова. Не ме интересува и не искам да зная как ще го направите. Само го направете.

Поразрових шумолящите нови банкноти с алчен пръст, после ги отблъснах.

— Ще ми платите когато и ако се справя със задачата. Възнаграждението ми днес ще бъде кратката среща с мис Конкуест.

Морни не се докосна до парите. Вдигна квадратното шише и си наля още една чаша. Но този път наля и на мен и плъзна чашата по бюрото.

— Що се отнася до убийството на Филипс — продължих аз, — Еди го следеше. Ще ми кажете ли защо?

— Не.

— Лошото в такива случаи е, че информацията може да излезе и от друг човек. А докопат ли се вестниците до едно убийство, никога не се знае какво ще изскочи наяве. Ако нещо се появи, вие ще обвините мен.

Той ме погледна право в очите и каза:

— Не мисля. Бях малко груб с вас в началото, но вие се представяте добре. Ще поема риска.

— Благодаря — казах. — А ще ми кажете ли защо накарахте Еди да ме извика тук и да ме сплаши?

Той свали поглед и забарабани с пръсти по бюрото.

— Линда е мой стар приятел. Младият Мърдок беше тук днес следобед да я види. Той й каза, че работите за старата Мърдок. Това го знам от Линда. Не ми е известно каква ви е задачата. Щом не се занимавате с разводи, значи старата дама не ви е наела, за да уредите този въпрос.

Докато произнасяше последните думи, той вдигна поглед и ме погледна втренчено. Устоях на погледа му и зачаках да чуя по-нататък.

— Аз съм просто човек, който държи на приятелите си — продължи той. — И не искам да ги безпокоят разни ченгета.

— Мърдок ви дължи пари, нали? Той се намръщи.

— Не обсъждам такива въпроси. Довърши питието си, кимна с глава и стана.

— Ще ви изпратя Линда да си поговорите. Приберете парите. Той излезе. Еди Пру разгъна дългото си тяло, изправи се, отпрати ми неясна, сива усмивка, която нищо не казваше, и последва Морни.

Запалих още една цигара и пак разгледах сметката на компанията за доставка на зъболекарски материали. Нещо смътно се размърда в паметта ми. Приблжих се до прозореца и се загледах към долината. По един от хълмовете, към голяма къща с осветена отвътре кула от тухли и стъкло, се изкачваше кола. Фаровете озариха къщата и завиха към гаража, после угаснаха и долината като че стана по-тъмна. Беше много тихо и прохладно. Звуците на оркестъра долитаха някъде изпод краката ми. Музиката беше приглушена и не можех да доловя мелодията.

Линда Конкуест влезе през отворената врата зад гърба ми, затвори я и застана, вперила в мен студени, бляскави очи.

[1] Така е и в оригинала — глава 17 липсва. Бел.Mandor. ↑

Приличаше на снимката си, но и не приличаше. Имаше широки студени устни, къс нос, големи безстрастни очи, тъмна коса с широк бял път по средата. Над роклята си бе метнала бяло палто с вдигната яка. Ръцете ѝ бяха пъхнати в джобовете на палтото, в устата ѝ имаше цигара. Изглеждаше по-възрастна, погледът ѝ беше по-твърд, устните ѝ като че ли бяха забравили да се усмихват. Те, изглежда, се усмихваха само когато пееше, изкуствено, неестествено. Но отпуснати в естествено състояние, бяха тънки, стиснати и сърдити.

Тя се приближи до бюрото и се загледа надолу, като че броеше медните украшения. Видя кристалната гарафа, извади запушалката, сипа си една чаша и я гаврътна с рязко движение на ръката.

— Вие ли сте Марлоу? — попита, като ме гледаше.

Опря се на ръба на бюрото и кръстоса глезени.

Отвърнах, че аз съм Марлоу.

— Общо взето — каза тя, — сигурна съм, че никак няма да ми харесате. Тъй че казвайте, каквото имате да казвате, и изчезвайте.

— Това място ми харесва най-вече с точното придържане към шаблона: полицията на вратата, врявата във фоайето, гардеробиерката и продавачката на цигари, дебелият, мазен сладострастник и пищната отегчена бар-дама, добре облеченият, пьян и отвратително груб директор, който наруга бармана, тихият, силен мъж с пистолета, собственикът на заведението с меката сива коса и маниери, заимствувани от второкласен филм, а сега и вие — високата тъмнокоса певица на любовни романи с надменна, подигравателна усмивка, дрезгав глас и циничен речник.

— Нима? — попита тя, пъхна цигарата между устните си и бавно смукна. — А какво ще кажете за остроумното ченге с предразполагащата усмивка, което пробутва номера от времето на баба ми?

— Как мислите, защо изобщо разговарям с вас?

— Ето нещо, което не ми е известно. Защо?

— Тя си я иска обратно. Веднага. Иначе ще имате неприятности.

— Аз пък помислих... — започна тя и млъкна.

Наблюдавах я как прогони от лицето си внезапно появилия се интерес, наведе глава и взе да си играе с цигарата.

— Какво си иска тя обратно, мистър Марлоу?

— Брашъровата монета.

Вдигна очи към мен и кимна; спомни си и ме остави да видя, че си е спомнила.

— А, Брашъровата монета.

— Ловя се на бас, че съвсем бяхте забравили за нея.

— Е, не. Виждала съм я няколко пъти. Значи си я искала обратно. Да не би да намекувате, че според нея аз съм я взела?

— Именно.

— Мръсна дърта лъжкиня! — извика Линда Конкуест.

— Това, че мисли така, не означава непременно, че е лъжкиня; може просто да греши. Значи тя не е права?

— За какво ми е да вземам глупавата й стара монета?

— Струва много пари. Тя смята, че може би имате нужда от пари. Доколкото разбрах, свекърва ви не е била особено щедра.

Тя се засмя — звънък, презрителен смях.

— Не — каза. — Не можем да кажем, че мисис Елизабет Брайт Мърдок е щедра.

— А може би трябва да ви зашлевя един шамар! Тя загаси цигарата си в медния аквариум за рибки, проби разсеяно фасата с ножа за писма и го хвърли в кошчето за отпадъци.

— А сега да преминем към по-важни въпроси — казах аз. — Ще му дадете ли развод?

— Срещу двадесет и пет хиляди — отговори тя, без да ме погледне. — С най-голямо удоволствие.

— Значи, не сте влюбена в него?

— Не ме разсмивайте, Марлоу.

— Той ви обича — казах аз. — В края на краищата нали сте се омъжила за него?

Тя ме погледна отегчено.

— Смятам, че достатъчно съм платила за тази своя грешка, господине. Пък и не винаги нещата са толкова прости, колкото изглеждат. Понякога едно момиче може да сгреши, да се омъжи за

неподходящ човек или да влезе в неподходящо семейство, защото е търсила нещо, което там го няма. Например сигурност.

— И за да постигне целта си, няма защо да умира от любов.

— Не искам да бъда цинична, Марлоу, но ако знаете само колко момичета се омъжват, за да се сдобият с дом, особено момичета, изморени до смърт да се борят с оптимисти като посетителите на лъскави заведения от рода на това.

— А вие сте имали дом и сте го оставили.

— Цената се оказа прекалено висока. Онази воняща на алкохол стара симулантка направи сделката неизгодна. Как я намирате като клиент?

— Имал съм и по-тежки случаи.

Тя отмахна късче тютюн от устните си.

— Забелязахте ли как се държи с онова момиче?

— Мърл ли? Забелязах, че я малтретира.

— Не само това. Момичето е изживяло някакъв шок и това жестоко чудовище използва този факт, за да се разпорежда с нея, както му скимне. Пред хората я ругае, а насаме я гали по главата и ѝ говори мили неща. И малката ѝ трепери.

— До такива подробности не съм проникнал.

— Малката е влюбена в Лесли, но не го съзнава. В емоционално отношение тя е едва десетгодишна. Нещо ще се случи в това семейство в близко време. Радвам се, че няма да съм там тогава.

— Вие сте умно момиче, Линда. Решителна и разумна. Предполагам, че когато сте се омъжили за него, сте мислили, че ще сложите ръка на доста неща.

Тя сви устни.

— Мислех, че поне ще си почина. Но дори това не стана. Тя е коварна, зла жена, Марлоу. За каквото и да ви е наела, има съвсем друго предвид. Наумила си е нещо. Внимавайте.

— В състояние ли е да убие двама души?

Линда се засмя.

— Не се шегувам — казах. — Двама са убити и поне единият от тях има нещо общо с ценни монети.

— Не разбирам. — Погледът ѝ беше искрен. — Искате да кажете — наистина убити?

Кимнах.

— Казахте ли всичко това на Морни?

— Само за единия.

— А на полицията казахте ли?

— Пак само за единия. За същия.

Тя бавно измери с очи лицето ми. Гледахме се втренчено. Беше малко бледа или може би просто уморена. Стори ми се, че изглежда по-бледа, отколкото в началото.

— Измисляте — процеди през зъби.

Аз се усмихнах и кимнах с глава. Това като че я поуспокои.

— Та значи не сте вземали Брашървата монета. Добре. А по въпроса за развода какво ще кажете?

— Това не е ваша работа.

— Съгласен съм. Е, благодаря ви, че се поразговорихте с мен. Познавате ли някой си Ваниър?

— Да. — Лицето ѝ този път замръзна. — Но слабо. Той е приятел на Лоуис.

— Много близък приятел.

— Той също може в най-близко време да ни даде повод за скромно погребение.

— Долових вече подобни намеци — казах аз. — Има нещо особено, свързано с този човек. Всеки път, щом името му се спомене, разговорите секват.

Тя ме изгледа продължително, но нищо не каза. Стори ми се, че дълбоко в очите ѝ съзрях да пробягва някаква мисъл, но тя я премълча и вместо това рече:

— Морни неминуемо ще го пречука, ако той не остави Лоуис на мира.

— И аз мисля така. Лоуис е готова да отвърне с нежност дори на подсвирване. Това всеки го вижда.

— Изглежда, че само Алекс прави изключение.

— Все едно, Ваниър няма нищо общо с моята работа. Не е свързан със семейство Мърдок.

Тя изви презрително устни и попита:

— Нима? Ще ви кажа нещо. Не защото съм длъжна. Просто имам добро сърце. Ваниър познава Елизабет Брайт Мърдок, и то доста добре. Докато живеех там, той само веднъж дойде в къщата, но твърде

често се обаждаше по телефона. Няколко пъти се случи тъй, че се обаждах първо аз и той всеки път искаше да говори с Мърл.

— Хм, странно. С Мърл значи.

Тя се наведе, за да загаси цигарата си, пак прободете фасата с ножа и го хвърли в кошчето.

— Много съм уморена — каза ненадейно. — Моля ви, вървете си.

Помаях се за миг, гледах я и се чудех. После казах:

— Лека нощ и благодаря. Желая ви всичко хубаво.

Излязох от стаята и я оставих да стои там с ръце в джобовете на бялото палто, с наведена глава, загледана в пода.

Беше два часа, когато се завърнах в Холивуд, прибрах колата и се качих в апартамента си. Вятърът беше спрял, но още се усещаше във въздуха хрускавата сухота, като в пустиня. Във всекидневната ми беше душно и угарката от пурата на Брийз още повече влошаваше застоялия въздух. Разтворих всички прозорци, за да проветря, и взех да се събличам и да изпразвам джобовете на костюма си. Заедно с другите неща оттам изпадна и сметката от компанията за доставка на зъболекарски материали. Издадена бе на името на някой си Х. Р. Тийгър за 30 фунта кристоболит и 25 фунта албастон.

Извадих телефонния указател върху бюрото във всекидневната и потърсих номера на Тийгър. Изведнъж обърканите ми мисли се проясниха. Адресът му беше Девета западна улица, 422. Адресът на Белфънт билдинг също беше Девета западна улица, 422. „Зъботехническа лаборатория Х. Р. Тийгър“ — гласеше една от табелките на вратите на шестия етаж, които прочетох, докато се измъквах по задните стълби от кабинета на Илайша Морнингстар.

Но дори Пинкертоновци имат нужда от почивка, а Марлоу се нуждае от много повече сън, отколкото един Пинкертон. И така, аз си легнах.

В Пасадина беше горещо както предишния ден, а голямата къща от червени тухли на авеню Дрезден изглеждаше все тъй прохладна и оцветеното негърче до портата — все тъй тъжно. Същата пеперуда кацна на същия храст — поне ми заприлича на същата. И същият тежък мирис на лято тегнеше в утрото, и същата кисела лелка на средна възраст с груб глас ми отвори, когато позвъних.

Тя ме прекара през същите коридори и влязохме в същата невидяла слънце стая. Мисиз Елизабет Брайт Мърдок седеше в Същия плетен шезлонг и в момента, в който влязох в стаята, си сипваше порто на пръв поглед от същото шише, но беше много по-вероятно да е неговият внук.

Прислужничката затвори вратата, аз седнах и сложих шапката си на пода както вчера, а мисис Мърдок ме изгледа пак втренчено и безизразно и каза:

— Е?

— Нещата са зле — заявих аз. — Полицията е по петите ми.

Дори окото ѝ не мигна.

— Нима? Имах ви за по-ловък.

Направих се, че не съм чул.

— Когато излязох от дома ви вчера сутринта, за мен се лепна някакъв мъж в двуместна кола. Не знам какво е правил тук, нито пък как е стигнал дотук. Може да ме е проследил, но се съмнявам в това. Отървах се от него, а после той се появи в коридора пред моята канцелария. Пак тръгна подире ми, така че го помолих да ми даде обяснение; и той ми каза, че знаел кой съм и се надявал да му помогна и ме покани да отида в апартамента му на Бънкър Хил, за да си поговорим. Отидох след срещата си с мистър Морнингстар и го намерих застрелян на пода в банята.

Мисиз Мърдок отпи от чашата си. Ръката ѝ може и да е трепнала, но светлината в стаята беше прекалено мъждива, за да го забележа. Тя се изкашля.

— Продължавайте.

— Името му е Джордж Ансън Филипс. Младо русо момче, твърде глуповато. Смяташе се за частен детектив.

— За първи път чувам това име — каза мисис Мърдок студено. — Не си спомням да съм го срещала и не знам нищо за него. Да не би да си мислите, че съм го наела да ви следи?

— Не знаех какво да мисля. Каза ми, че трябвало да обединим силите си и ми намекна, че работел за член от вашето семейство. Не го каза направо, но се подразбра.

— Не е вярно. Можете да бъдете сигурен в това — отсече тя с острия си като бръснач баритонов глас.

— Струва ми се, мисис Мърдок, че не знаете за вашето семейство толкова, колкото си мислите, че знаете.

— Известно ми е, че сте разпитвал сина ми, въпреки изричната ми заповед — каза тя студено.

— Не аз, а той ме разпита или по-скоро — опита се.

— За това ще говорим по-късно — отрязва тя грубо. — Какво стана с този човек, когото сте намерили убит? Заради него ли се забъркахте с полицията?

— Естествено. Искат да знаят защо ме е следял, върху какъв случай работя в момента, защо ме е заговорил, защо ме е поканил у дома си и защо аз съм отишъл там. Но това е само едната част.

Тя допи чашата и си наля още една.

— Как сте с астмата? — попитах аз.

— Зле — отговори тя. — Продължавайте.

— Видях се с Морнингстар, както ви казах по телефона. Той излъга, че Брашървата монета не е в него, но призна, че му предлагали да я купи и каза, че можел да я получи срещу известно възнаграждение. Както вече ви казах. Но щом са ви я върнали, няма какво повече да говорим по този въпрос.

Замълчах, като си мислех, че тя ще ми разкаже как ѝ е била върната монетата, но тя само ме гледаше вторачено с мътен поглед над чашата с порто.

— Затова почти се уговорих с мистър Морнингстар да му платя хиляда долара за монетата...

— Не съм ви давала такива пълномощия — излая тя.

Кимнах в знак на съгласие.

— Аз в известен смисъл го послъгах — казах. — А сега знам, че съм лъгал и себе си. Във всеки случай, след като говорих с вас по телефона, опитах отново да се свържа с него и да му съобщя, че сделката няма да стане. В указателя фигурира само номерът на служебния му телефон. Отидох в бюрото му. Беше вече доста късно. Човекът, който обслужва асансьора, каза, че Морнингстар бил все още горе. Намерих го проснат по гръб на пода, мъртъв. Беше ударен по главата и по всяка вероятност ударът е бил смъртоносен. Обадих се в болницата, но не си казах името.

— Хубаво сте направили — одобри тя.

— Така ли, смятате? Добре съобразих, но не бих казал, че постъпката ми е много хубава. Разберете ме правилно, мисис Мърдок. Две убийства в разстояние на някакви си часове, и двата пъти — аз пръв откривам жертвите. И двамата убити са свързани, по един или друг начин, с вашата Брашърова монета.

— Нищо не разбирам. Този младият и той ли има нещо общо с тази работа?

— Да, не ви ли казах по телефона? Мислех, че съм ви казал.

Смръщих чело в усилие да си спомня. Бях сигурен, че ѝ казах.

Тя отвърна спокойно:

— Възможно е. Не обърнах голямо внимание на думите ви. Монетата вече ми беше върната, пък и вие ми се сторихте пиян.

— Не бях пиян. По-скоро потресен от цялата история, но не пиян. Вие приемате всичко много спокойно.

— А какво искате да направя?

Поех дълбоко въздух.

— Вече съм свързан с едно убийство, тъй като открих трупа и съобщих за това. А скоро може да се забъркам и във второ, защото съм открил трупа, но не съм съобщил. Което е много по-сериозно. Независимо докъде ще стигнат работите, имам срок до днес на обяд да разкрия името на клиента си.

— Това — произнесе тя със спокойствие, което хич не ми хареса — би било нарушение на професионалната етика и задължения. Сигурна съм, че няма да го направите.

— Не можете ли поне за момент да оставите този проклет алкохол и да направите някакво усилие да вникнете в положението ми? — троснах се аз.

Тя ме погледна леко изненадана и остави чашата си настрана — на една педя разстояние.

— Този Филипс — казах аз — е имал разрешително да работи като частен детектив. Как стана така, че аз открих трупа му? Той ме следеше, аз го заговорих и той ме покани да отида при него, в стаята му. А когато стигнах там, той вече беше мъртъв. Всичко това е известно на полицията. И те дори може да вярват, че е било наистина така. Но не допускат, че връзката между мен и Филипс не е нищо повече от стечение на обстоятелствата. Убедени са, че тази връзка е по-дълбока и настояват да знаят с какво се занимавам в момента, за кого работя. Става ли ви ясно?

— Ще намерите начин да се измъкнете от тази каша. Естествено, предполагам, че ще ми струва пари.

Усетих спазми по лицето си. Устата ми пресъхна. Задушавях се. Поех още веднъж дълбоко въздух и се опитах пак да атакувам бъчвата свинска мас, която седеше насреща ми в плетения стол, непреклонна като банков директор, който отказва заем.

— Аз работя за вас — казах. — В момента, днес, тази седмица. Но след това ще работя за някой друг. А за да мога да си върша работата, трябва да съм поне в умерено добри отношения с полицията. Не е нужно да ме обичат, но трябва да са сигурни, че не ги мамя. Да предположим, че Филипс не е знаел нищо за Брашървата монета. Да предположим дори, че е знаел, но че смъртта му няма нищо общо с това. Аз пак трябва да кажа на полицията какво зная за него. И те трябва да разпитат всеки, когото пожелаят. Не можете ли да разберете?

— Законът не ви ли дава право да защитите клиента си? — отрязва тя. — И ако не, какъв е тогава смисълът човек да наема... частен детектив?

Станах, направих един кръг около стола си и пак седнах. Наведох се напред, хванах коленете си и ги стиснах, докато кокалчетата на ръцете ми побеляха.

— Законът, какъвто и да е той, е въпрос на тълкуване, мисис Мърдок. Както и повечето неща. Дори да имах правото да запазя пълна тайна, да откажа категорично да говоря, направя ли го само един-единствен път, ще означава край на кариерата ми на частен детектив. Ще остана белязан и те ще намерят начин да ме смажат. Аз държа на

работата си, мисис Мърдок, но не дотам, че да се жертвувам заради вас и да издъхна на скута ви.

Тя се пресегна, вдигна чашата и я изпразни на един дъх.

— Каква попара сте забъркали! Не открихте нито снаха ми, нито Брашъровата монета. Но затова пък намерихте два трупа, които нямат нищо общо с мен, и сте се постарали тъй да подредите работите, че да трябва да разказвам на полицията всичките си лични тайни, за да ви защитя от собствената ви некадърност. Така виждам аз нещата. Ако греша някъде, моля да ме поправите.

Наля си още порто, гаврътна го прекалено бързо и се задави в страшна кашлица. С трепереща ръка блъсна чашата на масата и разля останалото в нея. Наведе се напред и лицето ѝ стана мораво. Аз скочих към нея и така я фраснах по тлъстия гръб, че щях да съборя къщата. Тя нададе задавен дълъг рев, пое измъчено въздух и спря да кашля. Натиснах едно от копчетата на диктофона, а когато ми отговори звънтящ висок глас, наредих:

— Бързо чаша вода за мисис Мърдок — и изключих копчето.

Седнах пак на стола и я наблюдавах как идва на себе си. Когато започна да диша равно и без усилие, казах:

— Не сте силна и неуязвима, а само се мислите за такава. Прекалено дълго време сте живели с хора, които се страхуват от вас. Ще разберете това, когато се сблъскате един ден с полицията. Там момчетата са професионалисти. Вие сте просто една разглезена аматьорка.

Вратата се отвори и една прислужничка внесе кана вода с лед и чаша. Остави ги върху масата и излезе.

Налях на мисис Мърдок чаша вода и я сложих в ръката ѝ.

— Пийте на глътки, не наведнъж. На вкус няма да ви хареса, но не е вредна.

Тя отпи една глътка, после наведнъж изгълта половината чаша, сложи я върху масата и изтри устни.

— Като си помисля само — изхърка тя, — че от всички ченгета, които можех да наема, съм избрала онова, което ще ме тормози в собствения ми дом.

— Така доникъде няма да стигнем. Нямаме време. Какво ще кажем на полицията?

— Не искам да знам за полицията. Не искам да чувам. И ако само споменете името ми, ще смятам, че сте нарушили по най-долен начин професионалната етика.

Това отново ни върна там, откъдето бяхме тръгнали.

— Едно убийство променя изцяло нещата, мисис Мърдок. Когато е налице убийство, не може да се мълчи. Ще се наложи да им кажем защо сте ме наели и с каква цел. Те няма да го публикуват във вестниците. Тоест няма да го публикуват, ако повярват. А едва ли ще повярват, че сте ме наели да проуча Илайша Морнингстар само защото ви се бил обадил и поискал да купи монетата. Може и да не разберат, че нямате право да продадете монетата дори и да искате, защото може да не се сетят за тази страна на въпроса. Но в никакъв случай няма да повярват, че сте наели частен детектив само за да проучи един евентуален купувач. Така ли е?

— Това си е моя работа, нали?

— Не, по този начин няма да се отървете от полицията. Трябва да ги накарате да ви повярват, че сте искрена и пряма и нямате нищо за криене. Докато си мислят, че криете нещо от тях, няма да ви оставят на мира. Разкажете им една приемлива и правдоподобна история и те ще си отидат доволни. А най-приемливата и правдоподобна история е винаги истината. Имате ли нещо против да им я откриете?

— Абсолютно всичко. Но, изглежда, вече е все едно. Трябва ли да им кажете, че съм подозирала снаха си в кражба на скъпоценна монета и че съм сгрешила?

— Би било добре.

— И че монетата ми е била върната и начина, по който бе сторено?

— Би било добре.

— Това ужасно ще ме унизи.

Свих рамене.

— Коровосърдечен тип! Вие сте безчувствен пън! Не мога да ви понасям. Съжалявам, че изобщо ви срещнах.

— Чувствата ни са взаимни — казах аз.

Тя натисна с дебелия си пръст едно копче и изляз в диктофона:

— Мърл, кажи на сина ми незабавно да дойде тук. И ти ела с него.

Освободи копчето, скръсти дебелите си пръсти и тежко отпусна ръце на скута си. Вдигна мътните си очи към тавана. Гласът ѝ беше тих и унил, когато издума:

— Синът ми бил взел монетата, мистър Марлоу. Синът ми. Собственият ми син.

Не отговорих. Седяхме и се гледахме кръвнишки. След малко двамата влязоха в стаята и тя им изляя да седнат.

Лесли Мърдок беше със зеленикав костюм и косата му изглеждаше влажна, сякаш току-що бе излязъл от банята. Седна леко приведен напред, загледа се в белите си обувки от скъпа, кожа и взе да върти пръстена на ръката си. Този път не носеше дългото си черно цигаре и без него видът му беше по-неуверен. Дори мустаците му като че ли бяха по-кљумнали от вчера, когато ме посети в бюрото ми.

Мърл Дейвис беше същата, както и предишния ден. Вероятно винаги изглеждаше една и съща. Косата ѝ с цвят на светла мед беше все тъй силно опъната назад, очилата с кокалените рамки — все тъй големи и празни, а очите зад тях — все тъй безизразни. Дори беше облякла същата ленена рокля с къси ръкави и не носеше никакво украшение, дори и обици.

Имах странното чувство, че наново преживявам нещо, което вече ми се е случвало.

Мисиз Мърдок отпи от чашата си и каза тихо:

— Хайде, синко, разкажи на мистър Марлоу за монетата. Боя се, че трябва да му кажем всичко.

Мърдок ме погледна и отново сведе очи. Устната му леко играеше. Когато проговори, гласът му прозвуча глухо, изморено, като на човек, решил да направи пълни признания след изтощителна борба със съвестта си.

— Както ви казах вчера във вашия кабинет, дължа на Морни много пари. Дванадесет хиляди долара. После го отрекох, но е истина. Дължа му тези пари. Не исках майка ми да разбере. А той доста ме притискаше да му ги върна. Давах си, разбира се, ясна сметка, че рано или късно ще трябва да ѝ кажа, но проявих слабост и все отлагах този момент. Взех монетата един ден, като използвах ключа на майка ми, докато тя спеше, а Мърл беше излязла. Дадох я на Морни и той се съгласи да я пази като залог, защото му обясних, че никога няма да може да я продаде за дванадесет хиляди долара, ако не е в състояние да представи биографията ѝ и да докаже, че я притежава законно.

Той млъкна и ме погледна, като че искаше да провери как приемам разказа му. Мисиз Мърдок буквално беше впила очи в мен. Момичето гледаше Мърдок с полуразтворени устни и страдалчески израз на лицето. Мърдок продължи:

— Морни ми даде разписка, с която удостоверяваше, че е съгласен да пази монетата като гаранция и да не я продава без предупреждение. Нещо такова. Не знам доколко е валидна юридически такава разписка. Когато този Морнингстар се обади и попита за монетата, аз веднага заподозрях, че Морни или се опитва да я продаде, или мисли да го стори и проверява цената ѝ при специалист. Много се изплаших.

Той вдигна поглед и направи гримаса. Може би беше гримасата на много изплашен човек. После извади носна кърпа, избърса челото си и задържа кърпата в ръка.

— Когато Мърл ми каза, че мама е наела детектив (Мърл не трябваше да ми казва, но майка ми обеща да не ѝ се кара за това)... — Той погледна към мисис Мърдок. Старата стисна челюсти и се смръщи свирепо. Момичето продължаваше да гледа героя и, изглежда, не се притесняваше много дали ще ѝ се карат, а той продължи:

— ...Тогавя разбрах, че тя е открила изчезването на монетата и затова те е наела. Дори не допуснах, че те е наела, за да намериш Линда. Аз през цялото време знаех къде е тя. Дойдох при тебе, за да се опитам да науча нещо, но не сполучих. Вчера следобед отидох при Морни и му разказах всичко. Отначало той ми се изсмя в лицето, но когато му казах, че дори майка ми не може да продаде монетата, без да наруши условията в завещанието на Джаспър Мърдок, и че със сигурност ще го обади в полицията, ако ѝ каже къде е монетата, отстъпи, извади я от сейфа и ми я даде, без да каже нито дума. Върнах му разписката и той я скъса. После донесох монетата в къщи и разказах всичко на майка.

Млъкна и отново изтри лицето си. Очите на момичето следяха движенията на ръката му. Аз наруших тишината:

— Морни заплашваше ли те?

Той поклати отрицателно глава:

— Каза, че си иска парите, че му трябвали, и настояваше да се размърдам, за да ги намеря отнякъде. Но не ме е заплашвал. Държеше

се съвсем прилично, доколкото е възможно при подобни обстоятелства.

— Къде стана това?

— В клуба в Айдъл Вали, в неговия кабинет.

— А Еди Пру беше ли там?

Момичето откъсна очи от неговото лице и обърна поглед към мен. Мисиз Мърдок попита с пресипнал глас:

— Кой е Еди Пру?

— Телохраниителят на Морни — отвърнах. — Не съм си изгубил цялото време вчера, мисис Мърдок.

Погледнах очаквателно към сина й. Той ми отговори:

— Не, не го видях. Познавам го само по външен вид, разбира се. Достатъчно е човек да го види веднъж, за да го запомни. Но вчера го нямаше.

— Това ли е всичко? — попитах.

Той погледна към майка си. Тя запита рязко:

— Не е ли достатъчно?

— Може и да е — отговорих. — Къде е монетата сега?

— Къде може да бъде? — отсече тя.

Без малко да й кажа, за да я видя как ще подскочи. Но успях да се сдържа и вместо това заключих:

— Значи, всичко е наред.

Мисиз Мърдок отрони тежко:

— Целуни майка си, сине, и си върви.

Той стана покорно, приближи се до нея и я целуна по челото. Тя го потупа по ръката. Той излезе от стаята с наведена глава и тихо затвори вратата. Казах на Мърл:

— Мисля, че най-добре ще е да ви продиктува да запишете всичко, както го разказа току-що, и да го подпише.

Тя се изненада. А старата се озъби:

— Нищо такова няма да прави! Върни се да работиш, Мърл. Исках да чуеш всичко. И ако само още веднъж те хвана, че злоупотребяваш с доверието ми, знаеш какво ще последва.

Момичето стана и й се усмихна с грейнали очи:

— Разбира се, мисис Мърдок, няма вече. Никога. Можете да ми вярвате.

— Надявам се — изръмжа старият дракон. — Върви си. Мърл тихо си отиде.

Две големи сълзи набъбнаха в очите на мисис Мърдок и бавно си проправиха път по слонската кожа на бузите ѝ, стигнаха ъглите на месестия ѝ нос и се плъзнаха надолу към устните ѝ. Тя взе да тършува за носната си кърпа, изтри сълзите, а после и очите си. Прибра кърпата, посегна към чашата си и каза кротко:

— Много обичам сина си, мистър Марлоу. И всичко това дълбоко ме огорчава. Мислите ли, че ще се наложи да разкаже тази история на полицията?

— Надявам се, че не — отговорих. — Много трудно ще ги накара да му повярват.

Тя зяпна рязко и зъбите ѝ блеснаха насреща ми в полумрака. После стисна силно устни и привела глава, взе да ме фиксира злобно.

— Какво искате да кажете с това? — изежи се тя.

— Каквото казах. Историята не е правдоподобна. Личи, че е скроена и прекалено опростена. Той сам ли я скалъпи, или вие я съчинихте и го накарахте да я заучи?

— Мистър Марлоу — започна тя с убийствен тон, — внимавайте какво говорите!

Аз махнах с ръка.

— Всички трябва да внимаваме. Добре — да предположим, че историята ви е вярна. Морни ще отрече всичко и ние пак се връщаме там, откъдето тръгнахме. Морни не може да не отрече, тъй като в противен случай ще се види замесен в две убийства.

— Кое е тъй невероятното в разказа на сина ми? — изрева тя.

— Откъде накъде Морни, човек със солидна гърбина, протекции и известно влияние, ще се обвързва с две убийства, за да избегне обвинението в невинно прегрешение, като продажбата на заложен предмет. Няма никаква логика.

Тя ме гледаше и мълчеше. Аз ѝ се ухилих, защото за първи път щеше да хареса казаното от мен.

— Открих снаха ви, мисис Мърдок. Вижда ми се странно, че синът ви, когото вие иначе отлично контролирате, не ви е казал къде е.

— Не съм го питала — отговори старата с необичайно тих за нея глас.

— Тя се е завърнала там, откъдето е дошла, при оркестъра в клуба Айڈъл Вали. Разговарях с нея. В някои отношения е твърде опърничаво момиче. Не изпитва нежни чувства към вас. Не изключвам вероятността действително да е взела монетата от злоба. Не изключвам и друга вероятност — Лесли да е знаел това или да го е научил впоследствие и да е скалпил тази история, за да я прикрие. Той твърди, че много я обича.

Тя се усмихна. Не беше красива усмивка, тъй като лицето ѝ беше противно. Но все пак беше усмивка.

— Да — каза меко тя, — да. Горкият Лесли. Той точно тъй би постъпил. И в такъв случай — тя млькна и усмивката ѝ стана поширока, почти възторжена, — в такъв случай моята скъпа снахичка може би се е забъркала в убийство.

Наблюдавах я няколко мига как се наслаждава на тази мисъл.

— Много би ви харесало това — подхвърлих.

Тя кимна, все така усмихната, като първо възприе само думите и чак след това — грубостта в гласа ми. Лицето ѝ замръзна, стисна силно устни и процеди през зъби:

— Не ми харесва тона ви. Никак не ми харесва тона ви.

— И не ви коря за това. Самият аз не го харесвам. Нищо не харесвам тук. Не харесвам този дом, нито вас, нито тиранията, която властвува тук, нито унизеното изражение на секретарката ви, нито този нехранимайко, сина ви, нито издирването, с което ме натоварихте, нито факта, че от мен се крие истината, а ми се разказват лъжи, нито...

Тя нададе вик; от освирепялото лице, по което избиха петна, а очите сякаш щяха да изскочат от орбитите си от ярост, гласът излиташе пронизващ от омраза.

— Вън! Вън от тази къща, незабавно! Нито минута повече тук! Вън!

Станах, вдигнах шапката си от земята и казах:

— С удоволствие.

Отправих и уморено-злобна усмивка, отворих вратата и излязох. Затворих я тихо, като едва чуто щракнах бравата. Без да зная защо.

Чух, че тича след мен и че ме вика по име, но продължих да вървя чак до средата на всекидневната. Тогава спрях, обърнах се и й позволих да ме настигне, задъхана, очите й сякаш щяха да изскочат от очилата, лъскавата й медноруса коса отразяваше слънчевите лъчи, проникнали през високите прозорци.

— Мистър Марлоу, моля ви! Моля ви, не си отивайте! Тя иска да останете! Наистина!

— Гледай ти! Тази сутрин си с по-силно начервени устни. И много ти отива.

Тя ме хвана за ръкава.

— Моля ви!

— Да върви по дяволите! Кажи й да скочи в езерото! И Марлоу има нерви! Кажи й да скочи в две езера, ако едно не я побере! Може да не е най-умното предложение, но то е първото, за което се сещам.

Погледнах към ръката, която ме държеше за ръкава, и я потупах. Тя бързо я отдръпна и по погледа й личеше, че е слисана.

— Моля ви, мистър Марлоу! Тя има неприятности. Има нужда от вас.

— И аз имам неприятности — изръмжах. — Потънал съм до ушите в неприятности. Ти пък защо се тревожиш?

— О, аз всъщност много я обичам. Зная, че е груба и властна, но сърцето й е златно.

— По дяволите и сърцето й! Не очаквам да се сближа с нея дотолкова, че това да има значение за мен. Тя е една дебела лъжкиня. Не желая вече да имам нищо общо с нея. И аз мисля, че неприятностите й са големи, но няма да си помръдна пръста за нея. Щом крият от мен истината...

— О, сигурна съм, че ако сте малко по-търпелив... Прегърнах я през раменете, без да се замислям.

Тя скочи цял метър встрани и в очите й припламна паника. Стояхме и се гледахме задъхани и двамата — аз, както обикновено,

зяпнал, а тя със силно стиснати устни и потръпващи бледи ноздри. Лицето ѝ стана съвсем бяло, сякаш бе зле гримирано.

— Виж какво — отроних бавно, — да си имала някакво неприятно изживяване, когато си била малка?

Тя кимна много бързо.

— Някой мъж да те е изплашил или нещо такова?

Тя кимна отново и прехапа със ситните си бели зъби долната си устна.

— И оттогава все така ли си?

Тя само стоеше и мълчеше тебеширенобяла.

— Виж какво — продължих, — заявявам ти, че никога няма да направя нещо, което да те изплаши. Никога.

Очите ѝ плувнаха в сълзи.

— Ако съм се докоснал до тебе, все едно, че съм пипнал стол или врата. Никакъв умисъл не съм вложил в това. Ясно ли е?

— Да.

Най-после проговори. В дълбочините, на очите ѝ, зад сълзите, все още се спотайваше паника.

— Да — повтори тя.

— Що се отнася до мен, това е. Няма повече да го обсъждаме. А сега да поговорим за Лесли. Неговото съзнание е насочено другаде. Но в смисъла, който ти влагаш в думите, той е почтен мъж, така ли?

— О, да, разбира се!

Лесли беше бог. За нея естествено. За мен той беше шепа курешки.

— А сега за старата бъчва. Тя е груба и примитивна и смята, че може да постигне всичко, което пожелае, и да се държи безобразно с теб, но всъщност е добра към тебе, така ли?

— Така е, мистър Марлоу, тъкмо това исках да ви кажа...

— Добре. Сега защо не се опиташ да забравиш случилото се или онзи тип, който те е изплашил, се върти някъде наблизо?

Тя вдигна ръка към устните си и прехапа основата на палеца, като ме гледаше над нея, сякаш от балкон.

— Той умря — каза. — Падна от... от един прозорец.

Аз я спрях с жест.

— А, той ли е? Чух за него. Забрави, не можеш ли?

— Не — поклати тя замислено глава. — Не мога. Изглежда, че изобщо не мога да забравям. Мисиз Мърдок постоянно ми казва да забравя. Често ми говори за това. Но аз не мога.

— Щеше да е далеч по-добре, ако по-често си държеше голямата уста, затворена. Само ти пречи да забравиш.

Мърл се изненада и дори се докачи от думите ми.

— О, това не е всичко. Аз бях негова секретарка. Тя беше негова жена. Става дума за първия ѝ мъж. Естествено, че тя също не може да забрави, как да забрави?

Почесах се по ухото. Този жест поне нищо не значеше. Сега лицето ѝ беше почти безизразно, ако не се брои, че очевидно бе забравила за моето присъствие. Аз бях глас от пространството — безличен, безплътен, — който тя чуваше в главата си. В този миг ме осени едно от моите странни и внезапни предчувствия.

— Чувай — казах аз, — да не би да има някой, с когото се виждаш и който ти действа по същия начин? Да ти е по-скъп от останалите?

Тя се огледа, а заедно с нея и аз. Под стола никой не се беше скрил, никой не надничаше през вратата или прозорците.

— Защо трябва да ви отговарям? — въздъхна тя.

— Не трябва. Само ако имаш желание.

— Обещавате ли да не казвате никому, нито дори на мисис Мърдок?

— Най-малко на нея. Обещавам.

Тя отвори уста и на лицето ѝ се появи свенлива, доверителна усмивка, но нищо не последва. Гърлото ѝ се скова. Оттам излезе само дрезгав звук. Зъбите ѝ буквално затракаха.

Щеше ми се да я прегърна здраво, но се страхувах да я докосна. Стояхме така един срещу друг. Нищо не се случваше. Стояхме. Нищо не можех да направя.

После тя се обърна и побягна. Слушах стъпките ѝ да отекват в коридора. Чух затварянето на врата.

Тръгнах след нея и стигнах вратата. Тя хлипаше отвътре. Стоях и слушах нейния плач. Не можех да направя нищо. И се запитах дали изобщо някой може да стори нещо.

Върнах се при остъклената врата, почуках, отворих и подадох глава. Мисиз Мърдок седеше, както я бях оставил. Като че изобщо не

беше помръднала.

— Кой е наплашил до смърт това момиче?

— Махайте се от къщата ми — процеди тя през зъби.

Аз не помръднах. Тогава тя се изсмя прегракнало.

— Смятате ли се за умен мъж, мистър Марлоу?

— Е, не преливам от ум.

— А защо не проверите?

— За ваша сметка ли?

Тя повдигна тежките си рамене.

— Вероятно. Зависи. Кой знае?

— Вие не сте си направили никакви изводи от нашия разговор — казах аз. — Все така ми предстои да говоря с полицията.

— Изводи няма да си правя и единственото, за което съм платила, е намирането на монетата. Съгласна съм да я приема срещу парите, които вече ви дадох. А сега си вървете. Досаждате ми. Неимоверно.

Затворих вратата. Плач и хълцане не се носеха иззад тази врата. Беше тихо. Тръгнах си.

Отворих си сам входната врата. Постоях навън, заслушан как слънцето гори тревата. Някъде отзад се запали мотор и сив „Форд Меркури“ се зададе бавно по страничната алея. Караше го мистър Лесли Мърдок. Като ме видя, спря, слезе от колата и бързо се приближи до мен. Отново елегантен: този път в кремаво габардинено пардесю; всичко на него трептеше — панталоните, белите обувки с лъскавите черни бомбета, спортното сако на ситно черно-бели карета, черно-бялата носна кърпа, кремавата риза без връзка. Беше сложил зелени слънчеви очила. Дойде съвсем близо до мен и каза с нисък, притеснен глас:

— Предполагам, че ме смяташ за ужасен глупак.

— Заради историята, която ми разказа за монетата ли?

— Да.

— Това не промени ни най-малко мнението ми за теб.

— Е...

— Какво очакваш да ти кажа?

Той повдигна умолително елегантните си рамене. Глупавите му червеникави мустаци блеснаха на слънцето.

— Предполагам, че ми е приятно, когато ме харесват — каза той.

— Съжалявам, Мърдок. Харесва ми, че си до такава степен предан на жена си. Ако това може да те удовлетвори.

— О, нима не повярва онова, което разказах? Искам да кажа, нима си помисли, че разprávям цялата история само за да я защитя?

— Има такава вероятност.

— Ясно.

Той пъкна цигара в дългото черно цигаре, което извади иззад красивата носна кърпа от горния си джоб.

— Е, изглежда, ще трябва да се примиря с факта, че не ме харесваш.

Зад зелените стъкла като риби в дълбоко езеро се виждаха смътно очите му.

— Това е глупава тема — казах. — При това без никакво значение и за двама ни.

Той поднесе запалена клечка към цигарата и пое дълбоко.

— Ясно — въздъхна той. — Извинявай, че бях толкова невъзпитан да я засегна.

Завъртя се на пети, върна се при колата и влезе вътре. Изчаках го да се отдалечи и чак тогава се размърдах. После, преди да си тръгна, погладих боядисаното негърче по главата.

— Братче — казах му, — ти си единственото нормално същество в тази къща.

Високоговорителят на стената в полицейския участък изпраця и някакъв глас каза: „Едно, две, три, проба“. Нещо вътре прещракна и микрофонът замлъкна. Лейтенант Джеси Брийз се протегна, като вдигна високо ръце, прозя се и рече:

— Закъсня с няколко часа.

— Да, но се обадох да ти предадат, че ще закъснея. Трябваше да отида на зъболекар.

— Седни.

Писалището му в единия ъгъл на стаята беше малко и отрупано с книжа. Той седеше зад него, от лявата му страна имаше висок прозорец без завеси, а отдясно — стена, на която бе окачен календар. Отминалите дни бяха внимателно задраскани с мек черен молив, така че щом погледнеш календара, Брийз знаеше точно коя дата е.

Спангълър седеше по диагонал зад по-малко и много по-подредено бюро, върху което имаше зелена попивателна преса, комплект мастилница и писалки от оникс, малък меден календар и морски охлюв, натъпкан с пепел, кибритени клечки и фасове. Спангълър замеряше с писци една плъстена възглавница като същински мексиканец, който забива ножове в мишена. Но нищо не излизаше от заниманието му. Перата не искаха да се забиват.

Вътре се носеше онзи специфичен, бездушен, нито много мръсен, нито много чист и твърде нечовешки дъх, който винаги се носи в такива стаи. Дайте на полицията чисто, ново здание и след три месеца всичките му стаи ще миришат така. Сигурно има нещо символично в този факт.

Един нюйоркски криминален репортер писа веднъж, че влезеш ли в полицейски участък, напускаш изцяло този свят и преминаваш в едно място извън досега на закона.

Седнах. Брийз извади увита в целофан пура и започна познатата ми процедура. Наблюдавах движенията му — непроменени, точни. Той

пое дима, изгаси клечката, пусна я внимателно в черния стъклен пепелник и каза:

— Ей, Спангълър!

Спангълър обърна глава, и Брийз обърна глава. Ухилиха се един на друг. Брийз ме посочи с пурата:

— Наблюдавай го как ще се поти.

Спангълър трябваше да премести краката си, за да може да се обърне достатъчно, та да види как ще се потя. Ако съм се потял, поне не го знаех.

— Вие сте страшно интелигентни момчета — казах. — Просто ви се чудя как го правите.

— Спести си остроумията — отрязва Брийз. — Много работа ли имаше тази сутрин?

— Доста.

Той все още беше захилен. И Спангълър все още беше захилен. Най-накрая Брийз се изкашля, смъкна усмивката от голямото си луничаво лице, обърна глава така, че да не ме гледа, но да ме вижда и каза с неопределен, безизразен глас:

— Хенч си призна.

Спангълър се извърна целият, за да ме вижда. Наведе се силно напред и на устните му се изписа възторжена, почти неприлична полуусмивка.

— Какви средства използвахте, за да го накарате да признае? Може би кирка?

— Не.

И двамата мълчаха и ме гледаха.

— Италианец — поясни Брийз.

— Какво?

— Слушай, момче, не се ли радваш? — попита Брийз.

— Ще ми кажете или ще седите самодоволни й разплути и ще ме наблюдавате как се радвам?

— Обичаме да гледаме, когато хората се радват — каза Брийз. — Не ни се случва често.

Пъхнах цигара в уста и я задъвках.

— Използувахме един италианец — каза Брийз. — Казва се Палермо.

— Ох, знаете ли какво?

— Какво? — попита Брийз.

— Тъкмо си мислех какво е характерно за полицейския разговор.

— Какво?

— Въобразявате си, че всяка дума трябва да има ефекта на бомба.

— Всеки ефект, който е ефектен, е добър — каза Брийз спокойно.

— Искаш ли да научиш нещо, или предпочиташ да упражняваш остроумието си?

— Искам да науча.

— Значи ето каква била работата. Хенч бил пиян. Не пийнал, а дълбоко пиян. Мъртвопиян. Пиел систематично от седмици. На практика бил престанал да се храни и да спи. Само алкохол. Стигнал дотам, че вече не се опивал, а, напротив — из-трезнявал от пиенето. Алкохолът бил последното нещо, което му останало на този свят. Когато човек достигне подобно състояние и ти му отнемеш пиенето, без да му дадеш нещо в замяна за успокоение, той е загубен, ще откачи.

Замълчах. Спангльр все още се хилеше неприлично. Брийз чукна пурата в ръба на пепелника, но от нея не падна никаква пепел, той отново я лапна и продължи:

— Той е психически разстроен, но ние не искаме да си имаме работа с психопати. В това отношение сме категорични. Трябва ни човек без досие на психически болен.

— Мислех, че сте уверени в невинността на Хенч.

Брийз кимна разсеяно.

— Бяхме, снощи. Или може малко да съм преувеличил. Както и да е, през нощта, не щеш ли, Хенч откачи. Закараха го в лазарета и му биха голяма доза наркотик. Лекарят на затвора му направи инжекцията. Но това да си остане между нас. Официално няма никакъв наркотик. Ясно ли е?

— Даже прекалено.

— Ха тъй. — Отговорът ми го изпълни със смъртно подозрение, но беше толкова увлечен от разказа си, че не искаше да си губи времето с мен. — Както и да е, тази сутрин беше добре. Наркотикът все още действуваше, той беше блед, но миролюбив. Посетихме го. Как си, синко? Имаш ли нужда от нещо? С удоволствие ще ти

услужим. Добре ли се отнасят тук с тебе? И тъй нататък в този дух. Позната ти е песничката.

— Да — казах аз. — Позната ми е.

Спангълър отблъскващо облиза устни.

— След малко, значи, той си отваря устата, колкото едва да се чуе „Палермо“. Палермо се казва италианецът, който живее отсреща на същата улица и е собственик на погребално бюро, на общежитието и на още много неща. Спомняш ли си го? Разбира се, че си го спомняш. Нали той ни съобщи за високата блондинка. Нищо такова няма, естествено. Всички италианци са побъркани на тема високи блондинки. Привиждат им се на дузини. Но този Палермо ни свърши добра работа. Поразпитах наоколо. Всички в квартала са за него. Не можеш да си позволиш да излезеш срещу него. Викам на Хенч: „Този Палермо приятел ли ти е?“, а той: „Доведете Палермо“. Върнахме се тук в участъка, обадохме се на Палермо и той каза, че веднага ще дойде. След малко ето го пристига. Викаме му: „Хенч иска да ви види, мистър Палермо“. — „Защо ли? — пита Палермо. — Нещастник е той. Но инак е добър. И е човек на място. Щом иска да ме види, добре. Ще отида при него. Ще го видя насаме. Без полицаи.“ — „Добре“ — казвам, — „мистър Палермо.“ Отиваме в болницата и Палермо разговаря с Хенч насаме. След малко излиза и вика: „Всичко е наред. Призна. Аз може би ще платя за адвокат. Симпатичен ми е, горкият.“ Това беше. После си отиде.

Не казах нищо. Настъпи мълчание. Високоговорителят на стената започна за предава вести. Брийз наклони глава, изслуша няколко думи и повече не му обърна внимание.

— Влязохме после със стенографа при Хенч и той ни разправи, че Филипс задирял момичето му. Това станало онзи ден в коридора. Хенч си бил в стаята и видял, но Филипс се прибрал в апартамента си и затворил вратата, преди Хенч да успее да излезе. А Хенч побеснял. Цапардосал мадамата по окото, но това не го успокоило. Налегнали го черни мисли, като всеки пиян. Викал си: откъде накъде този тип ще закача моето момиче. Ще му дам да се разбере. И започнал да го дебне. Вчера следобед видял, че Филипс се прибира. Казал на момичето да отиде да се разходи.) Тя не искала да се разхожда и Хенч посинил и другото ѝ око: след което тя излязла. Почукал на вратата на Филипс и онзи му отворил. Хенч малко се изненадал, но аз му обясних, че

Филипс е чакал тебе. Както и да е, отворил вратата, Хенч влязъл и казал на Филипс какво мисли по въпроса и как смята да действа, а Филипс се изплашил и извадил пистолет. Хенч го хласнал по главата. Филипс тупнал на земята, но на Хенч не му стигало. Нищо не е да халосаш някого и да го проснеш на пода! Никакво удовлетворение, никакво отмъщение. Хенч вдигнал пистолета от пода, все тъй пиян и неудовлетворен, а Филипс посегнал да го хване за крака. Хенч не знае защо го направил. В главата му било страшно объркано. Замъкнал Филипс в банята и го пречукал със собствения му пистолет. Как ти харесва?

— Много ми харесва — казах. — Но какво удовлетворение е получил Хенч от всичко това?

— Знаеш ги пияниците. Ей тъй, пречукал го. Пистолетът не е на Хенч, но въпреки това не искал да изглежда като самоубийство. Нямало да е удовлетворен, защото ще липсва отмъщението. Затова сложил пистолета под възглавницата си, а махнал оттам собствения си пистолет и го изхвърлил. Не ще да каже къде. Най-вероятно го е дал на някой бандит от квартала. После намерил момичето и отишли да хапнат.

— Много хитро го измислил — казах аз. — Да сложи пистолета под собствената си възглавница! Никога не бих се сетил за това.

Брийз се облегна назад и се загледа в тавана. Спангльър, за когото по-голямата част от забавлението беше приключила, се завъртя в стола си, взе няколко писеца и замери възглавницата.

— Да погледнем така на нещата — каза Брийз. — Какъв е ефектът от този номер? Хенч добре го изигра. Главата му работеше, нищо, че беше пиян. Сам открива пистолета под възглавницата и го показва, преди да се разбере, че Филипс е убит. Най-напред научаваме, че под възглавницата на Хенч има пистолет, с който е убит човек или по-скоро от който е стреляно, и чак след това откриваме трупа. Ние веднага повярвахме на Хенч. Разказът му изглеждаше напълно правдоподобен. Можехме ли да допуснем, че някой може да е такъв идиот, че да постъпи като Хенч? Просто няма логика. И затова повярвахме, че друг е сложил пистолета под възглавницата му, взел е неговия и го отнесъл. А пък ако Хенч беше изхвърлил пистолета, с който е убил Филипс, вместо собствения си, щеше ли това да му помогне? При стеклите се обстоятелства ние щяхме да го заподозрем.

А по този начин той отклони вниманието от себе си. Накара ни да го помислим за безобиден алкохолик, който на излизане забравил отворена вратата на стаята си, а чужд човек влязъл и му пробутал пистолета.

Той зачака с леко разтворена уста, пред която държеше пура с грубата си лунччава ръка, а в очите му напираше смътно задоволство.

— Е — казах аз, — при положение, че, тъй или иначе, е щял да си признае, не виждам каква е разликата. Ще подаде ли молба за помилване?

— Разбира се. Така мисля. Предполагам, че Палермо ще може да го измъкне с присъда за непреднамерено убийство. Естествено, не съм уверен.

— Защо пък Палермо ще иска да го измъква?

— Хенч му е симпатичен. А Палермо е човек, с когото трябва да се съобразяваме.

— Разбирам — казах аз и се изправих. Спангльр ме погледна косо с блеснали очи. — А момичето?

— Дума не отронва. Умна е. Нищо не можем да й сторим. Всичко е шито-покрито. А ти няма да риташ, нали? Твоята работа си остава твоя. Нали разбираш какво искам да кажа?

— При това момичето е висока блондинка — казах аз. — Може би не от най-свежите, но все пак висока блондинка. И единствената. Може би на Палермо му е все едно.

— Ей, за това хич не се сетих! — рече Брийз. Замисли се, но отхвърли идеята. — Не, не е тя. Липсва й фасон.

— Като се поизмие и поизтрее, нищо не се знае. Фасонът е нещо, което много бързо се разтваря в алкохола. Имаш ли още нещо за мен?

— Нямам. — Той наклони пурата си и я насочи към очите ми. — Макар че с удоволствие бих чул твоята история. Но ми се струва, че при тези обстоятелства нямам право да настоявам.

— Много мило от твоя страна, Брийз. И от твоя, Спангльр. Желая ви всичко най-хубаво.

И двамата ме проследиха с очи, и двамата зяпнали. Минах през просторния мраморен вестибюл, излязох и изкарах колата си от служебния паркинг.

Стаята, в която седеше мистър Пиетро Палермо, изглеждаше досущ като викториански салон, ако не се смятаха махагоновото бюро с капак-ролетка, религиозният триптих в позлатени рамки и разпятието от абанос и слонова кост. В нея имаше подковообразно канапе и столове с махагонова дърворезба и покривчици от фина дантела върху облегалките. Над камината, върху полицата от сивозелен мрамор, се мъдреха позлатен часовник, в ъгъла мързеливо тиктакеше друг, старинен, а на овалната мраморна масичка с елегантни вити крачета, под стъклен похлупак, бяха поставени восъчни цветя. Дебел килим на нежни пастелни букети. Салонният бюфет бе отрупан с най-невъобразими предмети, като чашки от фин порцелан, стъклени фигурки, миниатюри от слонова кост и розово дърво, изрисувани чинийки, солница и пиперница във формата на лебеди и какво ли не.

На прозорците бяха окачени дълги дантелени завеси, но стаята беше южна и имаше много светлина. През улицата отсреща се виждаха прозорците на апартамента, където бе убит Джордж Ансън Филипс. Улицата беше слънчева и тиха. Високият италианец с тъмната кожа, красивото лице и металносивата коса прочете визитната ми картичка и каза:

— Имам важна работа след дванадесет минути. Какво желаете, мистър Марлоу?

— Аз съм човекът, който откри убития отсреща. Беше мой приятел.

Студените му черни очи ме фиксираха мълчаливо.

— На Люк друго сте казали.

— На Люк ли?

— Управителят на моята къща отсреща.

— Аз не говоря много с непознати, мистър Палермо.

— Това е добре. А с мен говорите, а?

— Вие сте човек с положение, видна личност. С вас мога да говоря. Вие ме видяхте вчера. Описали сте ме на полицията. Както ми

казаха, много точно.

— Аз съм наблюдателен — каза той равнодушно.

— Видели сте вчера оттам да излиза висока блондинка.

Той ме изгледа изпитателно.

— Не вчера. Беше преди два-три дни. На полицаите казах, че е било вчера. — Той щракна с дългите си мургави пръсти. — Полицаите, пфу!

— А забелязахте ли вчера някой непознат, мистър Палермо?

— Отзад също има вход, — каза той. — И от втория етаж има стълбище.

Погледна часовника на ръката си.

— Значи не сте — казах. — Тази сутрин вие сте разговаряли с Хенч.

Той вдигна очи и лениво ги разходи по лицето ми.

— Полицаите ли ви казаха?

— Казаха, че сте склонили Хенч да си признае. Казаха, че ви е приятел. Колко добър приятел, това, естествено, не знаеха.

— Значи Хенч си е признал, а? — Той се усмихна с внезапна, широка усмивка.

— Само че Хенч не е убиецът — отрязах аз.

— Не е ли?

— Не.

— Това е интересно. Продължавайте, мистър Марлоу.

— Неговото признание е празна работа. Накарали сте го да признае от някакви ваши съображения.

Той стана, отиде до вратата и извика:

— Тони!

После седна отново. В стаята влезе нисък набит италианец с вид на престъпник, погледна ме и седна на един стол с права облегалка до стената.

— Тони, този човек е мистър Марлоу. Ето, вземи визитната му картичка.

Тони отиде да вземе картичката и пак седна.

— Огледай го много добре. Няма да го забравиш, нали?

— Оставете това на мен, мистър Палермо — отговори Тони.

— Значи ви беше приятел, а? Добър приятел, а? — обърна се към мен Палермо.

— Да.

— Това е лошо. Да. Лошо. Ще ви кажа нещо. Приятелят си е приятел. Аз ви го казвам това. Но вие не го казвайте на никого. И на проклетите ченгета, нали?

— Няма.

— Значи, обещавате, мистър Марлоу? Не забравяйте, че обещахте. Няма да забравите, а?

— Няма да забравя.

— Тони също няма да ви забрави. Разбирате какво искам да кажа.

— Дадох ви дума. Каквото ми кажете, ще си остане между нас.

— Това е добре. Значи така. Моето семейство е много голямо. Много сестри и братя. Единият брат много лош. Почти колкото Тони.

Тони се ухили.

— Този брат живее много кротко. Отсреща. Трябва да изчезне. Добре, но полицаите оградиха всичко. Лошо. Задават много въпроси. Лошо за бизнеса, лошо за този лош брат. Разбирате, нали?

— Да, разбирам.

— Значи този Хенч нехранимайко, нещастник, пияница, без работа. Не плаща наем, но аз имам много пари. И му казвам: „Виж какво, Хенч, признай. Ти си болен човек, ще боледуваш две-три седмици. После за съда аз ще намеря добър адвокат. Ще отречеш признанието. Ще кажеш, че си бил пиян. Че проклетите полицаи са те притиснали. Съдията ще те освободи, ти ще се върнеш при мен и аз ще се погрижа за теб. Съгласен?“ Хенч казва съгласен, ще признае. Това е.

— А след две-три седмици лошият брат ще е далеч оттук — казах аз, — следите ще са заличени и полицията най-вероятно ще картотекира убийството на Филипс като неразгадано. Така ли е? — попитах аз.

— Да — усмихна се той отново. Широка, топла усмивка, като целувката на смъртта.

— Това обяснява случая Хенч, мистър Палермо, но не хвърля светлина върху убийството на моя приятел.

Той поклати глава и отново погледна часовника си. Аз станах. Тони също се надигна. Нямаше защо, но по-добре да е изправен, за всеки случай. По-бързо може да действа.

— Бедата с такива като вас е, че от нищо правите тайна — казах аз. — Преди да отхапете от хляба, казвате паролата. Ако отида в полицията и им разправа какво сте ми казали, ще ми се изсмеят в лицето. Пък и аз ще се смея заедно с тях.

— Тони не се смее много — каза Палермо.

— Светът е пълен с хора, които не се смеят много, мистър Палермо. Вие поне го знаете. Защото имате не малки заслуги за това.

— Такава ми е работата — каза той и сви рамене.

— Ще сдържа обещанието си, но в случай, че започнете да се съмнявате в това, не се опитвайте да ме пречукате. Защото съм доста добър в професията си и ако аз пречукам Тони, ще бъде изцяло за сметка на вашето погребално бюро. Без печалба.

Палермо се засмя.

— Това беше хубаво — развесели се той. — Едно погребение за сметка на бюро. О'кей.

Той стана и ми протегна ръка — хубава, силна, топла ръка.

Във фоайето на Белфънт билдинг, в единствения осветен асансьор, върху нагънатото сукно, седеше неподвижно същата реликва с воднистите очи и разиграваше ролята на забравения човек. Влязох в кабината и изкомандувах: „Шести“.

Асансьорът се разтресе и задумка нагоре. На шестия спря, аз слязох, старецът се подаде навън от кабината, за да плюе, и попита вяло:

— Кво става?

Извърнах се с цялото тяло като въртяща се кукла-манекен и го зяпнах. Той каза:

— Днес сте със сив костюм.

— Така е — казах, — вярно.

— Хубав е. И синият, с който бяхте вчера, ми харесва.

— Продължавай — подканих го. — Изплюй камъчето.

— Качихте се на осмия етаж. Два пъти. Втория път беше доста късно. Върнахте се от шестия. Малко след това нахлуха момчетата със сините униформи.

— Има ли от тях сега горе?

Той поклати глава. Лицето му беше като празен паркинг.

— Не съм им казал нищо. А сега е много късно вече. Ще ме изядат с парцалите.

— Защо? — попитах аз.

— Защо не им казах ли? Да вървят по дяволите. Вие разговаряхте с мен като с човек. Много малко хора правят това. Пък и знам, че нямате нищо общо с убийството.

— Не постъпих почтено с вас — казах. — Никак.

Извадих визитната картичка и му я подадох. Той порови и измъкна от джоба си чифт очила в метални рамки, закачи ги на носа си и намести картичката на около тридесет сантиметра от него. Бавно я прочете, като движеше устни, изгледа ме над очилата и ми я върна.

— По-добре си я задръжете. Да не би да я изпусна от разсеяност. Сигурно животът ви е страшно интересен.

— И да, и не. Как ви беше името?

— Гранди. Може да ми викате просто „татко“. Кой е убиецът?

— Не зная. Не забелязахте ли някой да се качва, или да слиза, някой, който няма нищо общо с тази къща или ви се е видял особен?

— Аз не съм много наблюдателен. Вас случайно ви забелязах.

— Висока блондинка например или висок слаб мъж с бакенбарди, на около тридесет и пет години?

— Не.

— Всеки ли, който се качва и слиза, се вози във вашия асансьор?

Той кимна с вехтата си глава.

— Освен ако не използват резервното пожарно стълбище. То излиза на задната улица, вратата е с резе. Инак могат да влязат само отгук, но отстрани на асансьора има стълби до втория етаж. А оттам лесно се стига до пожарната стълба. Това е положението.

Аз кимнах.

— Мистър Гранди, ще приемете ли пет долара, не като подкуп, а като знак на уважение от искрен приятел?

— Синко, ти ми дай петте долара и гледай с каква скорост ще изчезне Абрахам Линкън.

Подадох му ги, но преди това им хвърлих едно око. Действително на банкнотата беше изобразен Линкън.

Той я сгъна няколко пъти и я скъта дълбоко в джоба си.

— Много мило от ваша страна. Надявам се, че не мислите, че си я изпросих.

Поклатих отрицателно глава и тръгнах към коридора, като четях пак табелките по вратите: Доктор Е. Д. Бласкоуиц, лекар-хиропрактик; Долтън и Рийз, машинописни услуги; Л. Придвю, експерт-счетоводител; четири врати без табели; куриерска служба „Мое“; още две врати без табели; Х. Р. Тийгър, зъботехник. Намираше се два етажа под кабинета на Морнингстар, но стаите бяха различно разположени: Тийгър имаше само една входна врата и разстоянието между неговата и съседната беше по-голямо.

Дръжката не поддаде. Почуках. Никой не отвори. Почуках по-силно, но със същия резултат. Върнах се при асансьора. Беше все още

на шестия етаж. Татко Гранди ме гледаше как се приближавам, сякаш ме виждаше за пръв път.

— Знаеш ли нещо за Х. Р. Тийгър? — попитах го аз. Той се замисли.

— Тромав, възрастен, размъкнати дрехи, мръсни нокти като моите. Виж, сега, като стана дума, се сецам — днес не съм го виждал.

— Мислиш ли, че управителят ще ме пусне да вляза в стаите му, за да поогледам наоколо?

— Управителят е любопитен. Не бих ви препоръчал.

Той много бавно извърна глава и погледна към стената на асансьора. Над главата му, на голям металически пръстен, висеше ключ. По-точно шперц. Татко Гранди обърна пак главата си в нормално положение, стана от табуретката и каза:

— А сега трябва да отида до едно място.

И отиде. Когато вратата след него се затвори, аз взех ключа, върнах се пред вратата на Х. Р. Тийгър, отключих я и влязох.

Попаднах в малко тъмно антре, обзаведено крайно пестеливо. Два стола, висок пепелник, купен от магазин за намалени стоки, лампион от най-евтините, ниска боядисана дървена маса с нахвърляна стари списания. Вратата зад мен се затвори и в антрето стана съвсем тъмно, ако не се смята малкото светлина, която проникваше през матовото стъкло на вратата. Запалих — лампата и отидох до вътрешната врата, разположена в средата на стената, която разделяше стаята на две помещения. На нея пишеше: „Х. Р. Тийгър. Вход забранен.“ Не беше заключена.

Влязох в квадратен кабинет с два прозореца, гледащи на изток, без завеси и с много прашни первази. Имаше въртящ се стол, два стола с прави облегалки — и двата от обикновено боядисано дърво — и едно почти квадратно писалище. Върху него нямаше нищо, ако не се броят старата попивателна преса, евтиният комплект за писане и кръгъл стъклен пепелник, в който имаше пепел от пура. Чекмеджетата бяха пълни с прашни хартии, кламери, ластиси, огризки от моливи, използвани попивателни, четири неунищожени марки от два цента, няколко бланки с адреса му, пликове и формуляри.

Теленото кошче за отпадъци беше пълно с боклуци. Изгубих почти десет минути, докато ги прегледам внимателно. Това, което научих, го знаех почти със сигурност и преди това: че Х. Р. Тийгър

нямаше голяма клиентела, че изпълняваше поръчките на няколко дребни зъболекари от небогатите квартали на града, зъболекари с бедни кабинети над някой магазин, които не притежават умения и уреди, за да вършат сами зъботехничната си работа, и затова предпочитат да изпращат поръчките си при себеподобни занаятчии вместо в големите, модерни лаборатории, които не биха им отпуснали кредит.

Но все пак намерих нещо. Домашният адрес на Тийгър на улица „Тобърмън“ 1354Б, написан на квитанцията за газта.

Изправих се, натъпках боклука обратно в кошчето и опитах дървената врата, на която пишеше „Лаборатория“. Бравата беше нова, макар „Йейл“, и шперцът не ставаше за нея. Нямаше какво повече да правя тук. Изгасих лампата в антрето и излязох.

Асансьорът пак беше долу. Извиках го със звънеца, а когато дойде, промъкнах се зад татко Гранди, като скришом закачих ключа над главата му. Ключът се удари и издрънча. Той се ухили.

— Изчезнал е — казах. — Сигурно снощи. Трябва да е носел доста неща със себе си. Бюрото му е изпразнено.

Татко Гранди кимна.

— Носеше два куфара. Макар че случайно забелязах това. Често ходи с куфар. Предполагам, че сам разнася поръчките си.

— Какви поръчки? — попитах аз, колкото да се намирам на приказки, докато асансьорът поеме надолу с ръмжене.

— Ами нескопосани ченета за стари нещастници като мен — отвърна татко Гранди.

— Едва ли би забелязал — казах аз, докато вратите се отваряха с мъка. — С твоето зрение много работи изпускаш.

Той се ухили:

— Какво е направил?

— Ще отида в дома му да разбере това. Мисля, че най-вероятно е предприел пътешествие в неизвестно направление.

— Нямам нищо против да се сменим — каза татко Гранди — дори и да е стигнал само до Сан Франциско и там да са го спипали, пак бих си сменил мястото с неговото.

Улица „Тобърмън“ беше широка и прашна, къщата — облицована в жълто и бяло, апартамент 13545 беше на най-горния етаж и гледаше на юг. Входната врата излизаше на покрита веранда, до нея, на друга, пишеше 1352Б. Вратите на долните апартаменти бяха разположени под прав ъгъл от двете страни на верандата. Натисках продължително звънеца дори след като ми стана ясно, че никой няма да ми отвори. В квартал като този винаги ще се намери опитно око, което да наднича през някой прозорец, за да види кой звъни в съседите.

И ето че вратата на 1354А се откряна и оттам ме погледна дребна жена с блеснал поглед. Тъмната ѝ коса беше измита, навита на ролки, и представляваше сложна конструкция от стърчащи фиби.

— Мисиз Тийгър ли търсите? — попита с креслив глас.

— Мистър или мисис.

— Заминаха снощи на почивка. Натовариха багажа и заминаха късно през нощта. Помолиха ме да се погрижа да спрат доставката на мляко и вестници. Нямаха време за нищо. Доста внезапно заминаха.

— Благодаря. Каква им е колата?

Сърцераздирателният диалог на любовна радиопиеса излетя от стаята зад гърба ѝ и ме хласна в лицето като мокър парцал. Жената с блесналия поглед попита:

— Вие приятел ли сте им?

Подозрението в очите ѝ беше явно, като лошата игра на актьорите по радиото.

— Няма значение — казах грубо. — Ние само си искаме парите. Има много начини да разберем каква е колата им.

Жената наклони глава, вслушвайки се в радиото.

— Това е Бюла Мей. Не иска да отиде на танци с доктор Майърс. Боях се, че така ще стане.

— О, по дяволите! — казах, върнах се при колата и я подкарах към Холивуд, към къщи.

Бюрото ми беше празно. Отключих вътрешната стая, разтворих прозорците и седнах.

Още един ден приближаваше към края си, въздухът беше тежък и морен, от булеварда се носеше шумният грохот на забързаните към домовете си коли, а Марлоу седеше в кабинета си, отпиваше от питието и сортиреше пощата. Четири реклами, две сметки за плащане, красива цветна картичка от хотел в Санта Роуза, където миналата година бях отседнал за четири дни, докато работех върху един случай, дълго, зле напечатано на машина писмо от някой си Пийбоди от Сосълито, чийто общ мъгляв смисъл беше, че образец от почерка на заподозрян индивид, ако бъде подложен на задълбочения анализ на Пийбоди, ще разкрие дълбоката душевна характеристика на въпросната личност, класифицирана едновременно по системите на Фройд и на Юнг.

Вътре имаше празен плик с адреса и марка. Докато се опитвах да сваля марката от плика и да хвърля писмото в кошчето, си представих автора му като трогателен стар нещастник с мазна кожа, черна филцова шапка и черна папионка, как се полюшва на стола на скрибуцаща веранда пред облепен с вестници прозорец, а от вратата зад него се носи миризма на кокали от шунка, готвени със зеле.

Въздъгнах, извадих обратно плика от кошчето, написах името и адреса на нов плик, завих в лист хартия банкнота от един долар и написах на листа: „Това е наистина последно“; подписах се, запечатах плика, залепих му марка и си налях още една чашка.

Напълних лулата, запалих я, седях и пуших. Никой не дойде, никой не се обади, нищо не се случи, никой не се интересуваше жив ли съм, умрял ли съм.

Грохотът на движението постепенно замря. Небето изгуби ослепителния си блясък. На запад сигурно беше вече поаленяло. Далеч през покривите на квартала светна подранил неонов надпис. Вентилаторът на кафенето долу в уличката бръмчеше приглушено. Някакъв камион зареди с гориво, обърна на заден ход и с ръмжене излезе на булеварда. Най-после телефонът иззвъня. Обадох се и гласът каза:

— Мистър Марлоу? Тук е мистър Шо, от апартаментите Бристъл.

— Да, мистър Шо, как сте?

— Много добре, благодаря, мистър Марлоу. Надявам се, че и вие сте добре. Тук има една млада дама, която желае да влезе в апартамента ви. Не зная защо.

— И аз не знам, мистър Шо. Не съм заръчвал подобно нещо. Каза ли си името?

— О, да. Казва се Дейвис. Мис Мърл Дейвис. Тя е, как да се изразя, на границата на хистерията.

— Пуснете я да влезе — казах бързо. — Ще дойда след десет минути. Тя е секретарка на мой клиент. Работата е изцяло служебна.

— Разбира се, разбира се. Аз, ъ-ъ-ъ, да остана ли с нея?

— Както намерите за добре — казах аз и затворих телефона.

Като минавах покрай отворената врата на тоалетната, зърнах в огледалото едно сковано, възбудено лице.

Докато отключи и отвори вратата, Шо вече се надигаше от канапето. Той беше едър мъж с очила и високо изпъкнало плешиво чело, което правеше ушите му да изглеждат, като че ли са се подхлъзнали надолу. На лицето му грееше усмивка на учтива глупост. Момичето седеше в креслото зад малката масичка. Не правеше нищо, просто седеше.

— А, ето го и мистър Марлоу — изчурулика Шо. — Да. Именно. Ние с мис Дейвис разговаряхме много приятно. Тъкмо й разправях, че прадедите ми са дошли от Англия. Тя, ъ-ъ-ъ, не ми каза откъде са дошли нейните.

Докато изговори всичко това, той измина половината разстояние до вратата.

— Много любезно от ваша страна, мистър Шо — казах аз.

— Моля ви, моля ви — изчурулика той. — А сега ще бягам. Вечерята ми сигурно...

— Много мило от ваша страна — повторих. — Благодаря ви. Той кимна и изчезна. Неестествената веселост на усмивката му като че остана да виси във въздуха, дори след като вратата щракна зад гърба му, като усмивката на Чешърската котка от „Алиса в страната на чудесата“.

— Здравей — казах й аз.

— Здравейте — отвърна тя.

Гласът ѝ беше съвсем спокоен, съвсем сериозен. Беше облечена в кафеникав летен костюм, с широкопола, ниско нахлупена сламена шапка с кафява кадифена панделка в съвсем същия цвят като обувките и кожените ивици по ръбовете на ленената ѝ чанта плик. Шапката беше нахлупена под твърде екстравагантен за нея ъгъл. Не беше сложила очилата си.

Ако не бе лицето ѝ, щеше да изглежда съвсем нормално. Преди всичко погледът ѝ беше налудничав. Облещени, очите ѝ бяха приковани в една точка. Речеше ли да ги отмести, движението им бе

тъй затруднено, че чувах скърцане. Устата ѝ беше здраво стисната в ъглите, но средата на горната ѝ устна постоянно бягаше нагоре и настрани, оголвайки зъбите, сякаш я дърпаха тънки невидими нишки. На моменти устната ѝ отскачаше тъй силно нагоре, че изглеждаше чак невероятно, и тогава цялата долна част на лицето ѝ се изкривяваше в спазми, а когато отминаваха, устните ѝ се затваряха плътно, а после всичко започваше отново. Освен това нещо ставаше и с врата ѝ, защото главата ѝ много бавно се извърташе наляво под ъгъл от около четиридесет и пет градуса. Там спираше, разтърсваше я тик и главата бавно се връщаше в нормалното си положение.

Комбинацията от тези две движения заедно с вдървеността на тялото, стиснатите в скута ръце и облещеният поглед можеха да нанесат тежък удар на нервите на всеки човек.

На бюрото ми имаше тенекиена кутия с тютюн за лула, а между бюрото и нейния стол се намираше масичката за шах и кутията с фигурите. Извадих лулата от джоба си и отидох да я напълня с тютюн от кутията. По този начин застанах от другата страна на масичката, точно срещу нея. Чантата ѝ лежеше на ръба на масичката, малко встрани от нея. Тя подскочи, като се приближих до бюрото, но после отново изпадна в първоначалното си състояние. Дори направи усилие да се усмихне.

Натъпках лулата, драснах клечка кибрит, запалих я и останах така с клечката в ръка, след като вече я бях духнал.

— Не си си сложила очилата — казах.

Тя проговори. Гласът ѝ беше спокоен, сдържан.

— О, аз ги нося само из къщи и когато чета. Те са в чантата ми.

— Сега си в къщи. Трябва да си ги сложиш. Протегнах неспринудено ръка към чантата. Тя не помръдна.

Изобщо не погледна към ръцете ми. Очите ѝ бяха впити в лицето ми. Извърнах се леко, докато отварях чантата ѝ. Напипах калъфката с очилата и я плъзнах по масичката към нея.

— Сложи ги — казах.

— Ах, да, ще ги сложа. И май трябва да си сваля шапката...

— Да, свали я.

Тя сне шапката от главата си и я сложи на коленете си. После си спомни за очилата и забрави шапката. Тя падна на пода, когато посегна

да вземе очилата. Сложи ги. Това според мен значително оправи външния ѝ вид.

Докато вършеше това, аз извадих пистолета от чантата ѝ и го пъгнах в задния си джоб. Не мисля, че ме видя. Приличаше ми досущ на автоматичния 25-калибров колт с дръжка от орехово дърво, който бях видял предишния ден в чекмеджето на бюрото ѝ.

Седнах на канапето и казах:

— Тъй, сега какво ще правим? Гладна ли си?

— Бях в къщата на мистър Ваниър — каза тя.

— О!

— Той живее в Шърман Оукс. В края на Ескамило драйв. В самия край.

— Сигурно — казах, без да имам нищо предвид, и се опитах да пусна колелце дим, но не успях. Някакъв нерв на бузата ми се опитваше да се изпъне като струна. Това не ми хареса.

— Да — отрони тя със спокойния си глас, а горната ѝ устна отскачаше и се прибираше и главата ѝ се извърташе наляво и рязко се връщаше в нормалното си положение. — Там е много тихо. Мистър Ваниър живее в тази къща от три години. Преди това е живял на Холивудските хълмове, на улица „Дайъмънд“. Живеел с някакъв друг човек, но не се спогаждали много, така каза мистър Ваниър.

— Напълно го разбирам — казах аз. — От колко време познаваш мистър Ваниър?

— От осем години. Но не го познавам добре. От време на време му носех разни... пакети. Той обичаше аз да му ги нося.

Пак се опитах да духна колелце. Не стана.

— Разбира се — продължи тя, — никога не съм го харесвала. Страхувах се, че може... че може да опита...

— Но нали не се е опитал?

За първи път на лицето ѝ се изписа нормално човешко изражение на изненада.

— Не — отвърна. — Не се опита. Но беше по пижама.

— Живее си човекът живота. Въргаля се цял ден по пижама. Върви им на някои хора, а?

— Когато знаеш някои работи, хората ти плащат пари, за да ги забравиш — каза тя сериозно. — Мисиз Мърдок е толкова добра към мен, нали?

— Разбира се. Колко пари му занесе днес?

— Само петстотин долара. Мисиз Мърдок каза, че само толкова може да даде, а всъщност тя и толкова не може да си позволи. Каза, че трябва да се сложи край на това. Не може да продължава повече. Мистър Ваниър все обещава да престане, но не го прави.

— Такива са си.

— Така че само едно нещо можеше да се направи. Знаех го от години всъщност. За всичко съм виновна аз, а мисис Мърдок е тъй добра към мен. А нещата не можеха да станат по-лоши за мен, отколкото са, така ли е?

Вдигнах ръка и хубаво разтърках бузата си, за да успокоя нерва. Тя забрави, че не съм ѝ отговорил на въпроса, и продължи:

— И го направих. Той беше там, по пижама, до него — чашата му. Усмиваше ми се цинично. Дори не стана да ми отвори. Но на външната брава имаше ключ. Някой си беше забравил там ключа. Беше... беше... — гласът ѝ заседна в гърлото.

— Беше ключ на вратата — помогнах ѝ аз. — И значи си могла да влезеш.

— Да. — Тя кимна и почти се усмихна. — Всъщност никак не беше трудно. Дори не си спомням дали чух гърмежа. Но трябва да е имало гърмеж, разбира се, и то доста силен.

— Сигурно — казах аз.

— Отидох съвсем близо до него, за да съм сигурна, че ще го улуча.

— А мистър Ваниър какво направи?

— Нищо. Само дето ми се усмихваше цинично. Е, това е всичко. Не исках да се върна при мисис Мърдок и да ѝ създавам неприятности. Нито на Лесли.

Гласът ѝ премина в шепот, като произнесе името му, а през тялото ѝ премина тръпка.

— Затова дойдох тук — продължи тя. — И като не отговорихте на звънеца, намерих стаята на управителя и го помолих да ме пусне тук, да ви почакам. Уверена бях, че ще знаете какво трябва да се направи.

— А докосна ли нещо, докато беше в къщата на Ваниър? — попитах. — Можеш ли да си спомниш? Имам предвид — освен

външната врата. Може би просто си влязла през вратата и си излязла, без да се докоснеш до нещо?

Тя се замисли и главата ѝ престана да се върти.

— Да, спомням си. Загасих лампата, преди да си тръгна. Една такава лампа, дето свети нагоре, с големи крушки. Загасих я.

Аз кимнах и ѝ се усмихнах. Марлоу, целият една жизнерадостна усмивка.

— Кога стана това? Преди колко време?

— Точно преди да дойда тук. Дойдох с колата. Колата на мисис Мърдок, за която питахте вчера. Забравих да ви кажа, че тя не я взе, когато си отиде. Или може би ви казах? Да, сега си спомням, че ви казах.

— Значи така. Оттам дотук е най-малко половин час път. Тук си вече близо час. Значи трябва да е било около пет и половина, когато си излязла от къщата на Ваниър. И си загасила лампата.

— Точно така. — Тя кимна отново, много бодро. Доволна, че си спомня. — Загасих я.

— Искаш ли да пиеш нещо?

— Не — разтърси тя енергично глава. — Аз никога не пия.

— Имаш ли нещо против, ако аз си наляя една чаша?

— Не, естествено, защо да имам нещо против?

Станах и я изгледах изпитателно. Устната ѝ все така се повдигаше, главата ѝ още се въртеше, но ми се стори, че вече не тъй силно. Ритъмът замираще.

Не знаех докога да продължавам в този дух. Може би колкото повече говори, толкова по-добре. Никой не знае колко време е необходимо, за да се преодолее един шок.

— Къде живееш? — попитах аз.

— Ами че аз живея при мисис Мърдок, в Пасадина.

— Искам да кажа, откъде си, къде са родителите ти?

— Родителите ми живеят в Уичита. Но аз никога не ходя там. От време на време им пиша, но от години не съм ги виждала.

— С какво се занимава баща ти?

— Има лечебница за кучета и котки. Той е ветеринарен лекар. Надявам се, че няма да научат за това. Миналия път не разбраха, мисис Мърдок скри от всички.

— Може да не стане нужда да разбират — казах аз. — Ще отида да си наля една чаша.

Заобиколих стола ѝ, отидох в кухнята и си налях от силно, по-силно. Изпих го на един дъх, извадих пистолета от задния си джоб и проверих дали е спуснат предпазителя. Помирисах дулото и извадих пълнителя. В цевта имаше патрон, но пистолетът беше от онези, дето не стрелят, ако пълнителят е изваден. Надникнах в цевта. Гилзата вътре беше друг размер и се беше заклинила. Приличаше ми на тридесет и втори калибър. Гилзите в пълнителя бяха от калибъра на пистолета, по-малки. Сглобих отново пистолета и се върнах във всекидневната.

Не бях чул никакъв звук. Тя просто се бе свлякла на пода и лежеше пред стола, върху хубавата си шапка. Беше хладна като скумрия.

Изпънах я, свалих очилата и проверих да не си е глътнала езика. После пъгнах сгънатата носна кърпа в устата ѝ, за да не си прехапе езика, като дойде на себе си. Отидох до телефона и се обадох на Карл Мое.

— Тук е Фил Марлоу, докторе. Имате ли още пациенти, или вече свършихте?

— Свърших. Тъкмо излизах. Какво има?

— Обаждам се от къщи. Живея в апартаментите Бристъл, номер четиристотин и осем, ако сте забравили. Тук едно момиче припадна. Не ме е страх от припадъка, но се боя да не се побърка, като дойде на себе си.

— Не ѝ давайте алкохол — каза той. — Тръгвам веднага. Затворих телефона и коленичих до нея. Започнах да разтърквам слепоочията ѝ. Тя отвори очи. Устната ѝ започна да играе. Издърпах носната кърпа от устата ѝ. Тя ме погледна и каза:

— Ходих в къщата на мистър Ваниър. Той живее на Шърман Оукс. Аз...

— Ще имаш ли нещо против, ако те вдигна и те сложа да легнеш на канапето? Спомни ли си кой съм — Марлоу, големият глупак, който задава неприятни въпроси.

— Здравей — каза тя.

Аз я вдигнах. Тя се вдърви в ръцете ми, но не каза нищо. Положих я на канапето, оправих ѝ полата, пъгнах възглавница под

главата ѝ и вдигнах шапката ѝ от пода. Беше се сплескала като мекица. Оправих я колкото можах и я сложих върху бюрото.

Тя ме следеше с очи през цялото време.

— Извика ли полиция? — попита тихо.

— Не още — казах. — Бях много зает.

Тя се изненада. Не съм сигурен, но ми се стори, че и малко се засегна.

Отворих чантата ѝ и се обърнах с гръб към нея, за да пусна обратно пистолета. Докато правех това, хвърлих едно око и на останалото съдържание. Обикновените дреболии, една-две носни кърпи, червило, пудриера от сребро и червен емайл, няколко книжни кърпички, портмоне с монети и няколко банкноти, никакви цигари, никакъв кибрит, никакви билети за театър.

Отворих ципа на вътрешното отделение. Вътре беше шофьорската ѝ книжка и пачка пари, десет банкноти от петдесет долара. Разгледах ги. Нито една от банкнотите не беше чисто нова. Вътре в ластичето, което ги държеше, имаше пъхната бележка. Извадих я, разтворих я и я прочетох. Беше чисто написана на машина, с днешна дата. Най-обикновена разписка, която, ако бе подписана, щеше да удостоверява, че някой е получил 500 долара в брой.

Но, изглежда, никога вече нямаше да бъде подписана. Пъхнах парите и разписката в джоба си. Затворих чантата и хвърлих поглед към канапето. Тя гледаше в тавана и отново спазми кривяха лицето ѝ. Влязох в спалнята и извадих одеяло, за да я завия. После отидох в кухнята и си налях още една чашка.

Доктор Карл Мос беше едър, плещест мъж с къси мустачки, изпъкнали очи и със спокойствието на ледник. Сложи шапката и чантата си на един стол, отиде до момичето на канапето и го погледна хладнокръвно.

— Аз съм доктор Мое. Как се чувствувате?

Тя попита:

— Не сте ли от полицията?

Той се наведе, напипа пулса ѝ и започна да следи дишането ѝ.

— Къде ви боли, мис...

— Дейвис — каза аз. — Мърл Дейвис.

— Мис Дейвис.

— Никъде не ме боли — каза тя, като го гледаше втренчено. — Аз... аз даже не знам защо лежа тук. Мислех, че сте от полицията. Виждате ли, аз убих един човек.

— Нормален човешки инстинкт — каза той. — Аз съм убил десетки.

Той не се усмихна.

В този момент по лицето ѝ заиграха тикове.

— Няма защо да правите това — каза той меко. — Вярно, усещате тук-там леки нервни спазми, но само ги засилвате, като драматизирате нещата. Ако пожелаете, можете да ги контролирате.

— Мога ли? — прошепна тя.

— Ако поискате. Не е наложително. За мен това е без значение. Значи нищо не ви боли?

— Не — поклати глава тя.

Той я потупа по рамото и отиде в кухнята. Аз тръгнах подире му. Той се облегна на умивалника и ме изгледа спокойно.

— Каква е работата?

— Тя е секретарка на моя клиентка. Мисиз Мърдок от Пасадина. Клиентката ми е ужасна грубиянка. Преди около осем години някакъв мъж посегнал на Мърл. Не знам докъде са стигнали нещата. След това

— не искам да кажа веднага, но приблизително по същото време, същият мъж паднал от някакъв прозорец или е скочил. Оттогава момичето не може да понася мъж да се докосне до нея, дори и най-случайно.

— Аха.

Изпъкналите му очи продължиха да изучават лицето ми.

— Тя да не би да си мисли, че той е скочил от прозореца заради нея?

— Не зная. Мисиз Мърдок е вдовицата на този мъж. После тя се омъжила отново и вторият ѝ мъж също умрял. Мърл останала да живее при нея. Старата я държи изкъсо, както строгият родител — палавото си дете.

— Ясно. Регресия.

— Какво е това?

— Психически шок и несъзнателен опит да се върне обратно в детството. Ако мисис Мърдок ѝ се кара често, но не прекалено, това засилва тенденцията. Отъждествяване на детското подчинение със закрилата от детските години.

— Нужно ли е да навлизаме тъй надълбоко? — изръмжах аз.

Той ми се усмихна спокойно.

— Виж какво, приятелю, момичето очевидно е неврастеничка. Отчасти поради обстоятелствата, отчасти преднамерено. Искам да кажа, че на нея тази роля всъщност ѝ доставя удоволствие. Дори и да не го осъзнава. Впрочем това сега няма значение. Какви са тези приказки, че е убила човек?

— Някой си Ваниър, който живее на Шърман Оукс. Изглежда, че е професионален изнудвач. Мърл му е носила парите от време на време. Страхувала се е от него. Аз съм го виждал. Неприятен тип. Била е при него днес следобед и твърди, че го е застреляла.

— Защо?

— Казва, че не ѝ харесал циничният начин, по който я гледал.

— С какво го е застреляла?

— Имаше пистолет в чантата ѝ. Не ме питай защо го е носила. Не зная. Но ако го е застреляла, не е било с него. Куршумите в пистолета са друг калибър. В състоянието, в което е, с този пистолет не може да се стреля. Пък и изобщо не е стреляно с него.

— Това е прекалено сложно за мен. Аз съм един прост лекар. Какво да я правя?

— Освен това — продължих, без да обръщам внимание на въпроса му, — тя твърди, че лампата светела, а това е станало в пет и половина часа на един слънчев летен следобед. Той пък бил по пижама; от външната страна на ключалката на входната врата имало ключ и той не станал да и отвори. Просто седял и я гледал цинично.

Той кимна и възкликна:

— О! — пхна цигара в плътните си устни и запали. — Ако очакваш да дам отговор на въпроса дали тя действително мисли, че го е застреляла, не мога да направя това. От твоите думи разбирам, че човекът е бил застрелян. Така ли е?

— Братче, та аз не съм бил там. Но по всичко личи, че е така.

— Ако тя си мисли, че го е застреляла, и не разиграва театър (а пък ако знаеш само какви представления изнасят неврастениците!), това говори, че идеята не е нова за нея. Казваш, че носела пистолет. Значи и друг път е мислила за това. Може да има комплекс за вина. Може би подсъзнателно иска да бъде наказана, да изкупи някакво действително или въображаемо престъпление. Пак те питам — какво искаш да правя с нея? Не е болна и не е луда.

— Тя няма да се върне в Пасадина.

— О! — В погледа му светна любопитство. — Има ли семейство!

— Живеят в Уичита. Баща ѝ е ветеринарен лекар. Аз ще му се обадя, но тя ще трябва да остане тук тази нощ.

— Не знам. Има ли ти достатъчно доверие, за да остане през нощта?

— Дойде по собствено желание, а не просто на гости. Затова предполагам, че ми има доверие.

Той сви рамене и подръпна края на гъстия си черен мустак.

— Добре, ще ѝ дам нембутал и ще я сложим да си легне. А ти ще имаш възможността да се разхождаш из апартамента и да се бориш със съвестта си.

— Аз трябва да изляза — казах. — Трябва да отида там и да видя каква е работата. А тя не може да остане сама. И никакъв мъж, дори лекар, не ще може да я сложи да си легне. Намери ми по-добре медицинска сестра. Аз ще спя другаде.

— Фил Марлоу, старомодният рицар. Добре. Ще остана, докато дойде сестрата.

Той се върна във всекидневната и се обади да изпратят медицинска сестра. После позвъни на жена си. Докато говореше по телефона, Мърл седна на дивана и свенливо скръсти ръце в скута си.

— Не разбирам защо светеше лампата — продума тя. — В къщата никак не беше тъмно. Не беше за лампа.

— Как е първото име на баща ти? — попитах аз.

— Доктор Уилбър Дейвис. Защо?

— Искаш ли да хапнеш нещо?

Карл Мос, все още на телефона, каза, като ме гледаше:

— Утре ще се оправи. Тя вече се успокоява.

Той свърши разговора, затвори телефона, отиде при чантата си и се върна с две жълти капсулки в ръка, върху късче памук. Наля чаша вода, подаде ѝ капсулките и каза:

— Гълтни ги.

— Нали не съм болна? — попита тя, като вдигна поглед към него.

— Гълтай, детето ми, гълтай.

Тя ги взе, сложи ги в устата си, пое чашата с водата и ги изпи.

Нахлупих шапката си и излязох.

Вече слизах с асансьора, когато се сетих, че в чантата ѝ нямаше никакви ключове, затова излязох през партера и входа към авеню Бристъл. Не беше трудно да открия колата. Беше паркирана накриво, на около половин метър от тротоара. Сив „Форд Меркури“ с гюрук и номер 2X1111. Спомних си, че това беше номерът на колата на Линда Мърдок.

На таблото висяха ключовете. Влязох, запалих мотора, видях, че има много бензин и потеглих. Беше хубава, бърза малка кола. Полетях като птица по прохода Кауенга.

По „Ескамило драйв“ на разстояние само от четири преки имаше три големи завоя, кой знае защо. Беше много тясна улица, от една пресечка до друга имаше средно по пет къщи, а отстрани беше прихлупена от обрасли кафяви хълмове, по които в това време на годината не вирееше нищо друго освен градински чай и диви ябълки. При петата и последна пряка пътят правеше хубаво леко завойче наляво, захапваше основата на хълма и умираше без вопъл. В разстоянието между четвъртата и петата пресечка се бяха сместили три къщи — двете една срещу друга в началото на завоя, а третата в задънения му край. Именно тя беше къщата на Ваниър. В светлината на фаровете видях, че ключът бе все още в ключалката.

Беше тясна къща от английски тип, с висок покрив, оловни рамки на фасадните прозорци, гараж отстрани, пред който бе паркирано ремарке. Рано изгрялата луна меко светеше над полянката. Голям дъб растеше досами верандата. Сега в къщата нямаше светлини или поне не се виждаха от улицата.

Като се има предвид теренът, паленето на лампи във всекидневната през деня не беше неоправдано. Къщата сигурно беше доста мрачна, освен може би сутрин. Като закътано любовно гнездо тя имаше положителни черти, но като главна квартира на професионален изнудвач не бих ѝ поставил висока оценка. Внезапната смърт може да стигне човека навсякъде, но Ваниър прекалено бе улеснил пътя ѝ.

Завих в алеята за коли към къщата на Ваниър, дадох заден ход, за да се насоча с гръб към задънения край, после закарах колата до ъгъла и там паркирах. Върнах се по платното, защото нямаше тротоар. Входната врата беше от обковани с желязо дъбови летви, скосени в точките, където се съединяваха. Бравата беше обикновена, а не топка. От нея стърчеше плосък ключ. Натиснах звънеца и отекна далечен звън — като в празна къща посред нощ. Заобиколих дъба и насочих светлината на фенерчето към вратите на гаража. Вътре имаше кола. Върнах се, заобиколих къщата и погледнах към малкия двор без цветя,

ограден с ниска каменна стена. Имаше още три дъба, под единия се мъдреха маса и два железни стола. В дъното имаше приспособление за горене на боклук. Преди да се върна пред къщата, осветих с фенерчето вътрешността на ремаркетото. Вътре като че нямаше никой. Вратата му беше затворена.

Отворих входната врата, като оставих ключа в ключалката. Нямах намерение да правя никакви експерименти. Искях само да проверя каква е работата. Опипах за ключа на лампата, намерих го и го натиснах. Слаби лампи, две по две наредени по цялата дължина на стените, светнаха и тогава видях голямата лампа, за която говореше Мърл. Запалих я, после се върнах и загасих стенните светлини. Лампата представляваше порцеланов абажур с голяма крушка. Имаше три регулатора за силата на светлината. Превъртах копчето, докато я наместих на най-силното.

Стаята заемаше цялото пространство от фасадата до задната стена, където имаше врата, а вдясно — сводеста ниша. Малка трапезария заемаше част от помещението. Завесите, отделящи нишата, бяха дръпнати наполовина — зелени завеси от брокат, съвсем не нови. Камината се намираще в средата на лявата стена, а от двете ѝ страни се виждаха библиотечни рафтове. Два дивана бяха поставени под ъгъл в единия край на стаята и имаше още: едно позлатено, едно розово, едно кафяво и едно златистокафяво кресло с табуретка за крака.

На табуретката лежах жълти крачоли на пижама, голи глезени и крака, обути в тъмнозелени кожени чехли. Вдигнах поглед от краката — бавно, внимателно. Тъмнозелен халат на едри фигури, препасан с колан с пискюли. Под разтворения от колана нагоре халат се виждаше монограма върху джобчето на пижамата. В него — грижливо сгъната носна кърпа; подаваше се и крайче бельо. Жълт врат, главата извита встрани към огледалото на стената. Заобиколих и погледнах в огледалото. Изражението му действително беше цинично.

Лявата ръка лежеше между коляното и страничната облегалка на креслото, дясната висеше навън, краищата на пръстите докосваха килима. Докосваха се и до малък пистолет, около тридесет и два калибров, почти без дуло. Дясната страна на лицето бе подпряна на облегалката на стола, дясното рамо беше тъмнокафяво от кръвта, на десния ръкав също имаше кръв. Също и на стола. Много.

Не мисля, че главата се беше обърнала така по естествен начин. Някоя чувствителна душа не е могла да понесе гледката на дясната ѝ страна.

Повдигнах крак и леко бутнах табуретката няколко сантиметра встрани. Петите на чехлите се плъзнаха неохотно по жакардовата повърхност, а не се поместиха с нея. Човекът беше вцепенен като дърво. Затова посегнах да докосна глезена му. Ледът не е бил толкова студен.

На масичката до десния му лакът стоеше полуизпита чаша с изветряло питие, пепелник, пълен с фасове и пепел. Върху три от фасовете имаше следи от червило. Яркочервено червило. Каквото слагат блондинките. До друго кресло имаше втори пепелник, а в него — кибритени клечки и много пепел, но без фасове.

Във въздуха тежък парфюм безуспешно се бореше с миризмата на смърт. Но макар и победен, все още беше там.

Огледах останалата част на къщата, като палех и гасях лампите. Две спални, едната мебелирана в светло дърво, другата в червен клен. Светлата, изглежда, не се използваше. Хубава баня, облицована в бежови и тъмnochервени плочки, и кабинка за душ със стъклена преграда. Кухнята беше малка. Мивката — задръстена с бутилки. Много бутилки, много чаши, много отпечатъци от пръсти, много улики. Или пък никакви в зависимост от случая.

Върнах се във всекидневната и заставах по средата, опитвайки се да дишам с уста, като се чудех какво ще стане, когато съобщя и за този случай. Да съобщя за него и да си призная, че аз съм открил трупа на Морнингстар и съм избягал. Ще бъде лошо, много лошо. Марлоу — три убийства. Марлоу — затънал до колене в трупове. И неспособен да даде никакво разумно, логично, благоприятно за него обяснение. И това няма да е най-лошото. От момента, в който проговоря, преставам да бъда свободен детектив. Приключвам с всякакви задачи и разследвания независимо какви са те.

Карл Мос може донякъде да се съгласи да закриля Мърл под мантията на Ескулап. Но може и да реши, че за нея в крайна сметка ще е по-добре да облекчи душата си от всичко, каквото ѝ да е то.

Върнах се при жакардовия стол, стиснах зъби и хванах кичур коса, за да отместя главата от облегалката. Куршумът беше пробил слепоочието. Можеше да бъде и самоубийство. Но хора като Ваниър не

се самоубиват. Изнудвачът, дори изплашеният изнудвач, изпитва чувство за власт и обича това чувство.

Пуснах главата му и се наведох да избърша ръка о мъха на килима. При навеждането забелязах ъгъла на някаква картина под долната полица на масичката до Ваниър. Заобиколих и я взех с носната си кърпа.

Стъклото беше спукано. Беше паднала от стената. Виждаше се гвоздейчето. Можех да предположа как е паднала. Някой, който е стоял отдясно на Ваниър, който дори се е навеждал към него, човек, познат, на Ваниър, от когото той не се е страхувал, внезапно е извадил пистолет и го е застрелял в дясното слепоочие. А после, изплашен от кръвта или от рипването на оръжието в ръцете му, убиецът отскочил назад към стената и съборил картината. Тя паднала в ъгъла, оттам се плъзнала под масата. А убиецът е бил прекалено предпазлив или уплашен, за да я пипне.

Погледнах я. Малка, неинтересна картина. Мъж в старинен жакет и тесни панталони, с дантели на ръкавите и кръгла кадифена шапка с перо, надвесен през прозорец, явно вика някому долу. Това долу не се виждаше на картината. Беше цветна репродукция на нещо, поначало ненужно.

Огледах по-внимателно стаята. Имаше и други картини, два доста свестни акварела, няколко гравюри — тази година гравюрите не са много на мода или може би греша? Общо шест. Е, може пък човекът да е харесвал тази картина, защо не? Мъж, наведен през висок прозорец. Много отдавна.

Погледнах Ваниър. Той няма да ми помогне ни най-малко.

Досегът на мисълта бе тъй лек, че за малко да я пропусна и да я оставя да отлети. Като докосване на перо, дори по-лек. По-скоро докосване на снежинка. Висок прозорец, мъж, който се навежда, преди много време.

Всичко за миг застана на мястото си. Мисълта внезапно жегна мозъка ми. От висок прозорец преди много време — преди осем години — мъж, който се навежда — още напред, прекалено — полита — към смъртта. Един мъж на име Форас Брайт.

— Мистър Ваниър — промълвих аз донякъде с възхищение, — добре го изиграхте, няма що.

Обърнах картината. На гърба бяха изписани дати и парични суми. Дати от преди почти осем години, суми предимно от по 500 долара, няколко по 750, две по 1000. Имаше направен сбор с дребни цифри: 11 000. Ваниър не бе получил последната вноска. Бил е мъртъв, когато е пристигнала. Не бяха много пари за осем години. Клиентът на мистър Ваниър здравата се е пазарил.

Картоненият гръб беше прикрепен към картината със стоманени игли. Две от тях бяха паднали. Разхлабих го и даже малко го скъсах. Между него и картината имаше бял плик. Запечатан, ненадписан. Вътре намерих две квадратни снимки и един негатив. Снимките бяха едни и същи. Мъж, силно наведен навън през прозорец, с отворена уста, крещящ. Ръцете му, опрени на тухления перваз на прозореца. Зад рамото му се мяркаше лицето на жена. Слабоват, тъмнокос мъж. Лицето му не се виждаше много ясно, нито пък лицето на жената зад него. Надвесен от прозореца, той крещеше или викаше нещо.

Стоях така със снимката в ръка и я разглеждах. Доколкото можех да видя, тя нищо не значеше. А знаех, че трябва да значи нещо. Но не можех да разбера защо. Продължих да я разглеждам. И изведнъж осъзнах, че нещо не беше в ред. Нещо съвсем дребно, но фатално. Разположението на ръцете на мъжа — устремени към ръба на перваза. Ръцете не се държаха за нищо, не се допираха до нищо. Сухожилията на китките докосваха ръба на перваза, но дланите се опираха във въздуха.

Той не надничаше. Той падаше.

Напъхах всичко обратно в плика, сгънах картонения гръб и го мушнах в джоба си. Скрих рамката, стъклото и картината във вградения гардероб под пешкирите.

Всичко това продължи прекалено дълго време. Пред къщата спря кола. Чух стъпки по алеята. Скрих се зад завесата в нишата.

Вратата се отвори и после безшумно се затвори. Последва тишина, която увисна във въздуха сякаш топъл дъх в мразовит ден, а после дрезгав вик, който завърши във вой на отчаяние.

След това мъжки глас, изопнат от ярост, избълва:

— Не беше лошо, но не и достатъчно добре. Опитай пак.

Женският глас изплака:

— Боже мой, това е Луис! Мъртъв!

Мъжкият глас:

— Може би греша, но и този път ми звучи фалшиво.

— Боже мой, той е мъртъв, Алекс! Направи нещо, за бога, направи нещо!

— Да — отрязва твърдо гласът на Алекс Морни, — би трябвало да направя нещо. Би трябвало да те подреда да изглеждаш като него. С кръвта и всичко. Би трябвало да те направя мъртва, студена и отвратителна като него. Или не, не е необходимо. Ти вече си като него. Също тъй отвратителна. От осем месеца сме женени и ме мамиш с подобно жалко и продажно същество. Боже мой! Къде ми е бил умът, та съм се свързал с мръсница като тебе?

Той почти крещеше. Жената отново простена.

— Престани да разиграваш театър — каза Морни горчиво. — За какво мислиш, че съм те довел тук? Никого не можеш да излъжеш. Следя те от седмици. Ти беше снощи тук. И днес си идвала. Видяла си каквото има да се види. Твоето червило е по фасовете, тук е и чашата, от която си пила. Виждам те, седнала на облегалката на стола му, как го галиш по мазната коса и после му теглиш куршума, докато той още мърка. Защо?

— О, Алекс, мили, не говори такива ужасни неща!

— Играеш не по-зле от Лилиан Гиш — каза Морни. — А сега прескочи сцената с агонията, сладурче. Аз трябва да зная как да оправя тази работа. За какво мислиш, съм дошъл тук? Вече не давам и пет пари за теб. Пет пари, чуваш ли, сладурче, чуваш ли, моя малка,

ангелски руса убийце? Но аз държа на себе си, на репутацията си, на бизнеса си. Например избърса ли пистолета?

Тишина. После се чу удар. Жената изпищя. Беше оскърбена, безкрайно оскърбена. Оскърбена до дълбочината на душата си. Доста добре го изигра.

— Виж какво, ангелче — изръмжа Морни. — Не ми ги продавай на мен тези. Играл съм във филми. Познавам отдалеч лошата игра. Затова си я спести. Ще ми кажеш как е станало това, дори ако се наложи да те влача из стаята за косата. Хайде — изтри ли пистолета?

Изведнъж тя се разсмя. Неестествен смях, но ясен и звънък. Сетне смехът ѝ секна също тъй внезапно и тя каза:

— Да.

— А чашата, от която си пила?

— Да. — Този път гласът беше съвсем тих, съвсем студен.

— А сложи ли неговите отпечатъци на пистолета?

— Да.

Той се замисли в настъпилата тишина.

— Вероятно това няма да ги заблуди — произнесе той. — Почти е невъзможно да се поставят по убедителен начин отпечатъците на мъртъв човек върху пистолет. Но както и да е. Какво друго си изтрила?

— Н-нищо. О, Алекс, моля те, не бъди толкова коравосърдечен.

— Стига! Престани! Покажи ми как си го направила, къде си стояла, как си държала пистолета.

Тя не помръдна.

— Не мисли за отпечатъците! — каза Морни. — Аз ще сложа по-добри. Много по-добри.

Тя бавно мина покрай процепа между завесите и аз можах да я зърна. Беше облечена в светлозелен габардинен панталон, бежово яке с много тегели, ален тюрбан със златна змия. Лицето ѝ беше обляно в сълзи.

— Вдигни го! — изкрещя Морни. — Покажи ми!

Тя се наведе зад стола и се появи отново с пистолета в ръка и с оголени зъби. Видях как насочи пистолета към вратата в дъното на стаята. Морни не помръдна, не издаде нито звук. Ръката на блондинката се разтреса и пистолетът изпълни странен танц във въздуха. Устата ѝ започна да трепере и ръката ѝ се отпусна.

— Не мога да го направя — прошепна тя. — Би трябвало да те застрелям, а не мога.

Разтвори ръка и пистолетът тупна на пода.

Морни мина бързо край процепа между завесите, блъсна я настрани и бутна с крак пистолета на мястото му, където беше преди това.

— Не можеш да го направиш, а? — каза с пресипнал глас. — Не можеш да го направиш? А сега гледай!

Той извади с рязко движение една носна кърпа и се наведе да вземе отново пистолета. Дръпна затвора. Бръкна с дясната си ръка в джоба, извади патрон и започна да го върти между пръстите си, опипвайки метала, после пъкна патрона в пълнителя. Повтори движението четири пъти, щракна затвора и завъртя барабана, за да го нагласи на определена точка. Постави пистолета на пода и се изправи.

— Не можеше да ме застреляш — каза подигравателно, — защото в цевта имаше само една празна гилза. Сега е зареден. Един куршум е изстрелян. И твоите отпечатъци са върху пистолета.

Блондинката стоеше неподвижна и го гледаше с измъчен поглед.

— Забравих да ти кажа — продължи той тихо, — че аз избърсах пистолета. Искях да бъда сигурен, че твоите отпечатъци ще бъдат на него. Бях уверен, че са там, но исках да съм напълно сигурен. Разбираш ли ме?

Момичето попита тихо:

— Значи смяташ да ме предадеш на полицията?

Той беше с гръб към мен. Тъмни дрехи. Филцовата шапка — ниско нахлупена. Не можех да видя лицето му, но сякаш видях зловната усмивка, с която каза:

— Да, ангелче, смятам да те предам на полицията.

— Разбирам — каза тя и го погледна право в очите. По изрисуваното ѝ лице внезапно се появи изражение на мрачно достойнство.

— Ще те предам, ангелче — отрони той бавно, като отделяше думите една от друга, сякаш им се наслаждаваше. — Някои ще ме съжалят, други ще ми се смеят. Но това няма да на вреди ни най-малко на бизнеса ми. Ни най-малко. Това е една, от хубавите страни на работата ми. Малко скандал никак няма да ми навреди.

— Значи за тебе аз имам вече само стойността на реклама — каза тя. — Освен, разбира се, опасността, че ти самият можеше да бъдеш заподозрян.

— Точно така — каза той. — Точно така.

— А каква е била подбудата, за да го убия? — попита тя, все още спокойна, все още отпредила към него поглед, изпълнен с такова тежко презрение, че той дори не го усети.

— Не зная — каза той. — Не ме интересува. Вие сте замисляли нещо. Еди те е проследил до центъра на града, където си се срещнала с рус мъж в кафяв костюм. Дала си му нещо. Еди те оставил и проследил мъжа до някакво общежитие наблизо. Опитал се да го следи и след това, но му се сторило, че мъжът го усетил и се наложило да го остави. Не зная каква е била цялата работа. Но зная едно. В същото това общежитие вчера е бил застрелян млад мъж на име Филипс. Да знаеш нещо затова, мила?

— Не, нищо — отговори блондинката. — Не познавам никакъв Филипс и колкото и да ти се вижда странно, не съм застреляла никого ей тъй, заради една прищявка.

— Но си застреляла Ваниър, скъпа — каза Морни почти нежно.

— Ах, да — провлече тя — разбира се. Тъкмо се чудехме каква е била подбудата. Измисли ли някаква?

— Ще имаш възможност да я обсъдиш с полицията — отрязва той. — Да я наречем кавга между любовници. Наречи я както искаш.

— Възможно е — каза тя. — Като се напиеше, приличаше досущ на тебе. Може би това е била причината, за да го убия.

— Аха — промълви той и пое дълбоко въздух.

— Но беше къде по-хубав — продължи тя, — по-млад, с по-малко шкембе. Но със същата гнусна, самодоволна усмивка.

— Аха — отново промълви Морни, не успявайки да прикрие страданието си.

— Как ти се струва, ще мине ли като основателна подбуда за убийство? — запита тя меко.

Той направи крачка напред и замахна с юмрук. Улучи лицето ѝ от едната страна и тя се строполи на пода — с единия дълъг крак изпънат напред, с ръка на бузата и с ясносините очи, вторачени в него.

— Може би не трябваше да правиш това — каза тя. — Може би сега няма да се съглася на всичко.

— Ще се съгласиш и още как. Нямах избор. Ще се отървеш леко. Боже мой, знам, че така ще стане. С твоята външност. Няма как, ангелче, отпечатъците ти са на пистолета.

Тя се изправи бавно, с ръка все още на бузата. После се усмихна.

— Знаех, че е мъртъв — каза тя. — Ключът на бравата е мой. Съгласна съм да отида в полицията и да кажа, че съм го застреляла. Но да не си посмял да ме докосваш пак с гладката си бяла ръчичка, ако искаш да изиграя ролята си. Да, с желание ще отида в полицията. Там ще се чувствавам в по-голяма безопасност, отколкото с теб.

Морни се обърна и аз видях жестоката усмивка на побелялото му лице и потръпването на белега му. Мина край процепа между завесите. После чух да се отваря входната врата. Блондинката постоя неподвижно още един миг, хвърли поглед през рамо към трупа, потръпна леко и излезе от полезрението ми.

Вратата се затвори. Чуха се отдалечаващи се стъпки по алеята. Вратите на колата се отвориха и затвориха. Моторът запали и колата потегли.

31

Мина доста време, преди да изляза от скривалището си и да огледам отново стаята. Отидох до пистолета, вдигнах го, избърсах го много внимателно и пак го сложих на старото му място. Взех от пепелника на масата трите фаса, изцапани с червило, занесох ги в банята, хвърлих ги в тоалетната и пуснах водата. След това се огледах за втората чаша с нейните отпечатьци. Нямаше втора чаша. Занесох в кухнята тази, която беше пълна до половината с изветряло питие, изплакнах я и я изтрих с кърпата за чинии.

После дойде най-неприятната част. Коленичих на килима до неговия стол, вдигнах пистолета и посегнах да взема провесената му, втвърдена като камък ръка. Отпечатьците нямаше да са много качествени, но все пак щяха да бъдат някакви отпечатьци, и то не на Лоуис Морни. Дръжката на пистолета беше покрита с нарязана на квадратчета гума и едно парче се беше отчупило от лявата страна под винта. Там нямаше да останат отпечатьци. Един отпечатък от показалец от дясната страна на дулото, два на предпазителя, един от палеца — на плоската част отляво, зад патронника. Достатъчно.

Огледах за последен път помещението.

Намалих светлината на лампата на най-слабото. Но пак беше прекалено силна за мъртвото, жълто лице. Отворих входната врата, извадих ключа, избърсах го и го вкарах отново в ключалката. Затворих вратата, избърсах дръжката и отидох до колата.

Върнах се в Холивуд, заключих колата и тръгнах по алеята край другите паркирани коли, към входа на Бристъл.

Дрезгав шепот долетя от тъмнината откъм една кола. Шепнеше името ми. Дългото безизразно лице на Еди Пру се мярна зад волана близо до покрива на малкия „Пакард“. Беше сам. Облегнах се на вратата и го погледнах.

— Как са работите, ченге?

Хвърлих клечката кибрит и му духнах дим в лицето.

— Кой беше изтървал сметката за доставка на зъболекарски материали, дето ми я даде снощи? Ваниър или някой друг? — попитах аз.

— Ваниър.

— И какво според тебе трябваше да правя с нея? Да разгада тайните на живота на някой си Тийгър?

— Нямам слабост към глупаците — каза Еди Пру.

— Преди всичко какво е търсела в джоба му, та да я изтърве? — попитах аз. — И ако наистина той я е изпуснал, защо просто не си му я върнал? С други думи, след като виждаш, че съм глупак, защо не ми обясниш как става така, че една сметка за доставка на зъболекарски материали може да обезпокои някого до такава степен, та да потърси помощта на частен детектив? Особено човек като Алекс Морни, който не обича частните детективи?

— Морни е голяма глава — каза хладно Еди Пру.

— Знаем, той е човекът, за когото са измислили фразата „тъп като актьор“.

— Не прекалявай. Знаеш ли за какво се използват тези зъболекарски материали?

— Да, научих. Албастона го използват за изливане на калъпи за зъби и пломби. Той е много твърд, ситнозърнест и по него се отпечатват много ясно и най-дребните детайли. Другият материал, кристоболитът, се използва за изливането на восъка във восъчен калъп. Използува се, защото издържа на високи температури, без да се деформира. Става ли ти ясно за какво говоря?

— Предполагам, че ти е известно и как се правят златни инкрустации — каза Еди Пру. — Известно ти е, нали?

— Днес съм прекарал два часа в изучаването на въпроса. Сега съм, тъй да се каже, специалист. И какво от това?

Той помълча малко, после каза:

— Четеш ли вестници?

— От време на време.

— Тогава сигурно си прочел, че един старец на име Морнингстар е бил пречукан в Белфънт билдинг на Девета улица, само два етажа над кабинета на този Х. Р. Тийгър. Прочел си го, нали?

Не му отговорих. Той ме гледа още миг, после протегна ръка към таблото и натисна стартера. Моторът запали и той даде газ.

— Много глупаво постъпваш — прошепна тихо. — Много глупаво. Е, хайде, лека ти нощ.

Колата се откъсна от бордюра и потегли надолу към Франклин. Аз се усмихвах в пространството след нея, докато се изгуби от погледа ми.

Качих се у дома, отключих вратата и я открях няколко сантиметра, после леко почуках. Усетих движение в стаята. Вратата ми отвори яко момиче в бяла медицинска униформа с черна ивица на шапката.

— Аз съм Марлоу. Живея тук.

— Влезте, мистър Марлоу, доктор Мос ми разправи за вас. Затворих тихо и попитах шепнешком:

— Как е тя?

— Спи. Унасяше се още когато пристигнах. Аз съм мис Лимингтън. Не мога да ви кажа много за нея, освен че температурата ѝ е нормална и пулсът — доста ускорен, но вече се нормализира. Предполагам, че е на нервна основа.

— Намерила е убит човек — казах аз. — И това страшно я разстроило. Здраво ли спи, ще мога ли да си взема някои неща за хотела?

— Да, ако не вдигате шум. Сигурно няма да се събуди. Но дори да се събуди, няма значение.

Оставих малко пари на масата.

— В къщи има кафе, бекон, яйца, хляб, доматиен сок, портокали и алкохолни напитки — казах аз. — За всичко друго ще трябва да се обадите по телефона да ви донесат.

— Вече проучих запасите ви — каза тя с усмивка. — Имаме всичко необходимо за закуска. Тя ще остане ли тук?

— Зависи от доктор Мос. Предполагам, че ще си отиде веднага щом се почувствува добре. Но нейният дом е доста далеч, в Уичита.

— Аз, разбира се, съм само медицинска сестра — каза тя, — но ми се струва, че не страда от нищо, което един хубав сън да не може да излекува.

— Един хубав сън и промяна на средата — казах аз, но това не означаваше нищо за мис Лимингтън.

Прекоших коридора към спалнята и надникнах вътре. Бяха я облекли в една от моите пижами. Лежеше по гръб, а едната ѝ ръка

беше отвита. Ръкавът на пижамата бе навит нагоре. Малката ръка, която се подаваше от него, беше стисната в юмрук. Лицето ѝ изглеждаше измъчено и бледо, но съвсем спокойно. Порових в гардероба, извадих един куфар и го напълних с някои вещи. На излизане хвърлих още един поглед към Мърл. Тя отвори очи и ги впери право в тавана. После ги раздвижи колкото да ме забележи и в ъглите на устните ѝ се появи лека усмивка.

— Здравей.

Гласът ѝ беше слаб и изтощен, глас, който знаеше, че собственикът му е на легло, че над него бди медицинска сестра, и всичко останало.

— Здравей.

Приблжих леглото и ѝ отпратих една от лъскавите си усмивки.

— Аз съм добре — прошепна тя. — Нищо ми няма, нали?

— Разбира се.

— В твоето легло ли съм легнала?

— Няма значение, няма да те ухапе.

— Не ме е страх — каза тя. Ръката ѝ се плъзна към мен и легна с дланта нагоре, в очакване да бъде взета. Взех я. — От тебе не ме е страх. Никоя жена не може да се страхува от теб, нали?

— Като имам предвид кой го казва, предполагам, че трябва да е комплимент.

Очите ѝ се усмигнаха, после пак станаха сериозни.

— Аз те излъгах, не съм застреляла никого.

— Зная. Аз бях там. Забрави за това. Не мисли повече за него.

— Хората винаги ти казват да забравиш неприятните неща. Но те не се забравят. Искам да кажа, че е някак глупаво да ти говорят така.

— Добре — рекох аз и се престорих на засегнат. — Глупав съм. А сега какво ще кажеш за още малко сън?

Тя обърна глава, за да ме погледне право в очите. Седнах на ръба на леглото, като я държах за ръката.

— Полицията ще дойде ли?

— Не. Само не се разочаровай.

Тя се смръщи.

— Сигурно ме мислиш за голяма глупачка.

— Е... само малко.

Две сълзи бликнаха от очите ѝ и се търкулнаха бавно по бузите.

— Мисиз Мърдок знае ли къде съм?

— Още не. Сега отивам при нея и ще ѝ кажа.

— Трябва ли да ѝ кажеш... всичко?

— Да, защо не?

Тя извърна глава.

— Тя ще разбере — промълви тихо. — Тя знае за ужасното нещо, което направих преди осем години. Ужасното, страшното нещо.

— Разбира се. Нали за това е плащала на Ваниър през всичкото време.

— Боже мой — простена тя, извади другата си ръка изпод завивката и издърпа тази, която държах, за да ги вкопчи една в друга. — Не исках да научиш за това. Не исках. Никой не знаеше освен мисис Мърдок. И родителите ми не знаят. Не исках и ти да научаваш.

Влезе сестрата и ме погледна строго.

— Не мисля, че е редно да говори толкова, мистър Марлоу. Мисля, че сега трябва да си отидете.

— Чакайте, мис Лимингтън, аз познавам това момиче от два дни, а вие само от два часа. Този разговор е от полза за нея.

— Може да предизвика друг... ъ-ъ... пристъп — каза тя строго, като избягваше погледа ми.

— Е, ако ще има друг пристъп, не е ли по-добре да го получи сега, докато сте тук, и да приключи. Идете в кухнята и си налейте нещо за пиене.

— Никога не пия, когато съм на работа — отсече тя студено. — Освен това някой може да ме усети.

— Сега работите за мен. Всички мои служители са задължени да се напиват от време на време. А ако вечеряте добре, никой няма да ви усети.

Тя ми се усмихна бързо и излезе от стаята. Мърл слушаше разговора като весела интермедия към сериозна пиеса. По-скоро отегчена.

— Искам да ти разкажа всичко — рече задъхано. — Аз...

Пресегнах се и сложих голямата си ръка върху двете ѝ стиснати ръце.

— Недей. Знам всичко. Марлоу знае всичко — освен как да си изкарва хляба. Който никак не е евтин. Хайде, сега поспи, а утре ще те

закарам в Уичита, да видиш родителите си. Разноските плаща мисис Мърдок.

— Колко мило от нейна страна! — извика тя с ококорени, грейнали очи. — Винаги е била чудесна с мен.

Станах от леглото.

— Тя е чудесна жена — потвърдих, като ѝ се усмигнах. — Чудесна. Сега ще отида при нея и ще си поприказваме мило на чашка чай. А не заспиш ли веднага, няма да ти позволя да си признаеш никакви други убийства.

— Ти си ужасен — каза тя. — Не те обичам.

Обърна глава, пъкна ръце под завивките и затвори очи. Тръгнах към вратата. Преди да изляза, се обърнах рязко и я погледнах. Едното ѝ око беше отворено и ме следеше. Усмигнах ѝ се закачливо и то бързо се затвори.

Върнах се във всекидневната, подарих на мис Лимингтън каквото беше останало от усмивката ми и напуснах квартирата заедно с куфара.

Насочих колата към булевард Санта Моника. Заложната къща беше все още отворена. Старият евреин с черната шапчица се изненада, че съм в състояние толкова бързо да освободя залога си. Обясних му, че в Холивуд тъй стават работите.

Той извади плика от касата, отвори го, взе от мен парите и разписката и пусна в ръката ми лъскавата златна монета.

— Толкова е ценна, че ми е мъчно да се разделя с нея — призна си той. — Изработката, нали разбирате, изработката е превъзходна.

— И златото, от което е направена, сигурно струва поне двадесет долара — добавих аз.

Той сви рамене, усмигна се, аз пуснах монетата в джоба си и му пожелах лека нощ.

Лунната светлина се беше опънала като бял чаршаф върху зелената поляна пред къщата, само под хималайския кедър се бе притаила гъста тъмна сянка от черно кадифе. Светеха два прозореца на долния етаж и един на горния. Прекосих чакълената пътека и позвъних. Този път не погледнах към малкото боядисано негърче. Нито го погладих по главата. Шегата вече се беше изтъркала.

Вратата му отвори белокоса червенолика жена, която не бях виждал преди. Представих ѝ се:

— Аз съм Филип Марлоу. Бих искал да говоря с мисис Мърдок. Мисиз Елизабет Мърдок.

Тя ме погледна недоверчиво.

— Мисля, че си е легнала — каза. — Не мисля, че ще можете да я видите.

— Часът е само девет.

— Мисиз Мърдок си ляга рано.

Тя понечи да затвори вратата. Беше мила старица и никак не ми се искаше да подлагам крак на вратата. Затова само леко се облегнах върху нея.

— Става дума за мис Дейвис — казах аз. — Много е важно. Можете ли да ѝ предадете това?

— Ще проверя.

Отстъпих крачка назад и ѝ позволих да затвори вратата.

От някакво тъмно дърво недалеч долетя песента на присмехулник. Една кола профуча по улицата и гумите ѝ изскърцаха на завоя. Звънки пръски момичешки смях се разпиляха в тъмната улица, сякаш колата ги бе изсипала в бързината си.

След време вратата се отвори и жената каза:

— Можете да влезете.

Последвах я през големия празен вестибюл. Една-единствена лампа хвърляше слаба светлина, която едва достигаше до срещуположната страна. Въздухът в къщата бе твърде застоял, имаше

нужда от проветряване. От дъното на вестибюла се изкачихме по стълби с парапети от дърворезба и колона, която подпираше парапетите. Още един вестибюл на горната площадка и в края — отворена врата.

Жената ме въведе през вратата и я затвори след мен. Озовах се в голяма всекидневна с много драперии, тапети в синьо и сребристо, канапе, син килим и големи френски прозорци, които водеха към тераса. Терасата беше покрита. Мисиз Мърдок седеше в голямо кресло, а пред нея имаше маса за игра на карти. Беше облечена в пеньоар на баклавички и косата ѝ беше леко разрошена. Редеше пасианс. Държеше тестето в лявата ръка и преди да ме погледне, сложи една карта и извади втора. После каза:

— Е?

Приблжих се към масата и погледнах — пасиансът на Канфийлд.

— Мърл е при мен, у дома — казах. — Получи истеричен припадък.

Тя попита, без да вдигне очи:

— А какво по-точно е истеричен припадък, мистър Марлоу?

Премести една карта и после бързо още две.

— По-рано му викаха нервна криза — отговорих аз. — Улавяли ли сте се в хитруване при редене на пасианс?

— Не е интересно да се лъже — каза тя с пресипнал глас. — А още по-безинтересно е, като не се лъже. Какво става с Мърл? Никога не е закъснявала преди. Бях започнала да се безпокоя.

Придърпах една табуретка и седнах от другата страна на масата. Оказах се по-ниско от нея, затова станах, взех си по-добър стол и седнах на него.

— Няма нужда да се безпокоите за нея. Повиках лекар и медицинска сестра. Сега спи. Ходила е при Ваниър.

Тя остави тестето карти, положи големите си сиви ръце на ръба на масата и ме погледна безчувствено.

— Мистър Марлоу, нека си поговорим откровенно. По начало направих грешка, като ви наех. Причината беше, че не исках една малка използвачка като Линда да ме прави на глупачка, както бихте казали вие. Но щеше да е много по-добре, ако изобщо не бях вдигала

шум. Много по-лесно щях да преглътна загубата на монетата, отколкото вас. Дори и никога да не я получех обратно.

— Но нали си я получихте? — запитах аз. Тя кимна. Очите ѝ бяха вперени в мен.

— Да, получих я. Разказах ви по какъв начин.

— Но не повярвах.

— Нито пък аз — рече тя спокойно. — Глупавият ми син просто пое вината на Линда върху себе си. Постъпка, която смятам за детинска.

— Притежавате чудната способност да се ограждате с хора с подобно поведение — отбелязах.

Тя взе отново картите и сложи черна десетка върху червено вале — двете карти, които идваха на ред. После протегна ръка към тежката масичка отстрани, на която стоеше портото ѝ. Отпи, остави чашата и ме погледна спокойно и твърдо.

— Имам чувството, че се каните да бъдете нагъл, мистър Марлоу.

Поклатих глава.

— Не нагъл. Просто искрен. Аз ви свърших доста добра работа, мисис Мърдок. Вие действително си възвърнахте монетата. Предпазих ви от полицията, поне засега. Не съм направил много за развода, но открих Линда — синът ви е знаел през цялото време къде е тя — и не мисля, че ще имате неприятности с нея. Тя осъзнава, че е направила грешка, като се е омъжила за Лесли. Но все пак, ако смятате, че не съм оправдал парите, които...

Тя каза „хм“ и сложи още една карта. Извади асо каро най-отгоре.

— Асото пика е затрупано, дявол да го вземе. Няма да успея да го извадя навреме.

— Можете да го измъкнете скришом, когато не гледате натам — посъветвах я аз.

— Не е ли по-добре да продължите разказа си за Мърл? — каза тя много тихо. — И не злорадствайте прекалено, ако сте открили някоя друга семейна тайна, мистър Марлоу.

— За нищо не злорадствавам. Изпратили сте Мърл при Ваниър днес следобед с петстотин долара.

— И какво от това?

Тя си наля още порто и отпи, като ме фиксираше упорито над чашата.

— Кога поиска той парите?

— Вчера. Но чак днес можех да ги взема от банката. Какво е станало?

— Ваниър ви е изнудвал и е измъквал суми от вас в течение на близо осем години, така ли е? Заради нещо, което се е случило на 26 април 1933 година?

Паника се мярна дълбоко в очите ѝ, но много далече, много смътно, сякаш винаги се е криела там и само за миг надникна към мен.

— Мърл ми разказа някои работи — продължих аз. — Синът ви ми каза как е умрял баща му. Аз прерових днес архивите и вестниците. Злополука. На улицата, точно под кабинета му, станал нещастен случай и много хора надничали от прозорците. Той просто се е надвесил прекалено напред. Носела се мълва, че било самоубийство, защото бил разорен и бил застрахован за петдесет хиляди в полза на семейството си, но следователят бил добър човек и не обърнал внимание на слуховете.

— Е, и? — каза тя. Гласът ѝ беше хладен и остър, нито изкрякване, нито изпъшкване. Студен, твърд, напълно спокоен глас.

— Мърл е била секретарка на Хорас Брайт. Тя е странно момиче в някои отношения — прекалено плаха, неопитна, с манталитета на малко момиченце, обича да драматизира нещата, свързани със самата нея, има много старомодни схващания за мъжете, и така нататък. Предполагам, че един ден съпругът ви е изпаднал в настроение, закачил е момичето и го изплашил до смърт.

— Така ли? — Още един от лаконичните ѝ отговори, който ме ръгна като дулото на пистолет.

— Налегнали я черни мисли и се озлобила вътрешно. После идва удобният случай и тя си отмъщава. Когато той се надвесил от прозореца. Някъде да греша?

— Говорете направо, мистър Марлоу. Разбирам само когато ми се говори направо.

— Боже мой, как по-ясно да ви го кажа? Тя е блъснала шефа си от прозореца. Убила го, с две думи. И ѝ се разминало. С ваша помощ.

Тя погледна надолу към лявата си ръка, стиснала здраво картите. Кимна с глава. Брадичката ѝ помръдна съвсем леко — надолу-нагоре.

— Имал ли е Ваниър някакво доказателство? — попитах аз. — Или просто може би е видял какво е станало и е започнал да ви шантажира, а вие сте му давали от време на време пари, за да избегнете скандала и защото много сте привързана към Мърл?

Тя нареди още една карта, преди да ми отговори. Непоклатима като скала.

— Говореше за някаква снимка — каза тя. — Но не му повярвах. Не е възможно да е направил снимка. Защото, ако имаше такава, щеше да ми я покаже рано или късно.

— Да, и аз мисля така. Би било прекалено голяма случайност, дори ако заради произшествието долу на улицата е имал зареден апарат в ръце. Но разбирам защо не се е осмелил да ви я покаже. Вие сте корава жена в някои отношения. Може да се е страхувал, че ще го предадете там, където трябва. Искам да кажа, че с нечистата си съвест на мошеник сигурно така е разсъждавал. Колко сте му платили?

— Това не е ваша... — започна тя, но спря и сви масивните си рамене. Властна жена, силна, сурова, безмилостна и способна да се справи с всичко. Замисли се.

— Единадесет хиляди и сто долара, без петстотинте, които му изпратих днес следобед.

— Ясно. Това е било голям жест от ваша страна, мисис Мърдок, като се вземат предвид обстоятелствата.

Тя махна с ръка и отново сви рамене.

— Мъжът ми си беше виновен. Беше пияница. Отвратителен човек. Не мисля, че ѝ е сторил нещо, но както казахте, сигурно я е изплашил до смърт. Аз... аз не мога да я виня. Тя достатъчно се наказваше сама през всичките тези години.

— Тя трябваше лично да носи сумите на Ваниър, така ли?

— Това беше нейната представа за изкупление. Странно изкупление.

Кимнах.

— Мисля, че е типично за характера ѝ. По-късно вие сте сключили брак с Джаспър Мърдок, оставили сте Мърл да работи при вас и сте се грижили за нея. Знае ли някой друг за това?

— Никой. Само Ваниър. Той едва ли би казал другиму.

— Да, и аз така смятам. Е, сега вече всичко е свършило. Ваниър го няма.

Тя бавно повдигна очи и ме изгледа дълго и изпитателно. Сивата ѝ глава беше като скала на върха на голям хълм. Най-последно остави картите и силно стисна ръба на масата. Кокалчетата ѝ побеляха.

— Мърл дошла у дома, докато ме нямало — казах аз. — Помолила управителя да я пусне да влезе. Той ми се обади по телефона да ме попита и аз казах да я пусне. Върнах се в къщи веднага. Каза ми, че застреляла Ваниър.

Дъхът ѝ в тишината на стаята беше като тих, припрян шепот.

— В чантата си носеше пистолет, един господ знае защо. Предполагам, за да се защитава от мъжете. Но някой, вероятно Лесли, го е обезвредил, като е напълнил патрон от друг калибър в цевта. Съобщи ми, че е убила Ваниър и припадна. Повиках един познат лекар. Отидох в къщата на Ваниър. На вратата имаше ключ. Той лежеше в един стол, отдавна мъртъв, студен, вкочанен. Мъртъв много отпреди Мърл да отиде при него. Тя не го е застреляла. Просто разиграваше драма, като ми каза, че го е убила. Лекарят го обясни по някакъв начин, но няма да ви досаждам, като ви го преразказвам. Предполагам, че разбирате.

— Да, мисля, че разбирам — каза тя. — И сега какво?

— Тя лежи в моя апартамент. При нея има медицинска сестра. Обадих се по телефона на баща ѝ. Той иска тя да се прибере при родителите си. Нямаме нищо против, нали?

Тя само ме гледаше.

— Той не знае нищо — казах бързо. — Нито за това, нито за предишното. Сигурен съм. Просто иска тя да си се върне при тях. Реших аз да я закарам. Сега май аз отговарям за нея. Ще имам нужда от онези петстотин долара, дето Ваниър не ги получи, за разноските по пътя.

— И още колко? — попита тя грубо.

— Не говорете така. Вие знаете по-добре.

— Кой е убил Ваниър?

— Прилича на самоубийство. До дясната му ръка има пистолет. Раната в слепоочието е от упор. Морни и жена му дойдоха, докато бях там. Аз се скрих. Морни иска да прикачи убийството на жена си. Тя беше любовница на Ваниър. Тя пък сигурно си мисли, че мъжът ѝ го е направил или е накарал да го убият. Но се очертава като самоубийство.

Полицията трябва да е вече там. Не зная какви изводи ще си направят. Ние трябва просто да си седим тихо и да изчакаме да отmine.

— Хора като Ваниър — мрачно каза тя — не се самоубиват.

— Това е все едно да кажете, че момичета като Мърл не блъскат хора през прозорците. Човек никога не знае.

Гледахме се един друг с онази вътрешна враждебност, която се породи у нас от самото начало. След малко бутнах стола назад и отидох до френския прозорец. Дръпнах завесата и излязох на верандата. Нощта ме обгърна, мека и тиха. Бялата лунна светлина светеше хладна и ясна като правдата, за която мечтаем и която никога не откриваме.

Под лунните лъчи дърветата долу хвърляха тежки сенки. В средата на градината имаше нещо като втора градина. Блесна водата на езерце. До него градинска люлка. Някой лежеше в люлката и в момента, в който погледнах натам, светна огънчето на цигарата му.

Върнах се в стаята. Мисиз Мърдок отново редеше пасианса. Приблжих се до масата и погледнах.

— Значи асото пика е излязло — казах аз.

— Изхитрувах — каза тя, без да вдигне поглед.

— Искан да ви попитам нещо. Тази история с монетата е все още много тъмна, защото двете убийства губят смисъла си при положение, че сте я получили обратно. Това, което се питах, е дали Брашървият дублон има някакъв белег, по който експерт като стария Морнингстар например да може веднага да го отличи от другите?

Тя се замисли, неподвижна, без да ме погледне.

— Да. Трябва да има. Инициалите на производителя, Е. Б., са на лявото крило на орела. Казват, че обикновено те са върху дясното. Това е единственото, за което се сещам.

— Мисля, че ще бъде достатъчно. Вие наистина сте получили монетата обратно, нали? Искан да кажа, че не сте си го измислили само за да спра да си пъхам носа тук-там?

Тя ме стрелна нагоре с очи, после отново ги сведе:

— В момента е в касата. Ако намерите сина ми, той ще ви я покаже.

— Е, лека нощ тогава. Моля ви, наредете да опаковат дрехите на Мърл и да ги изпратят утре сутринта на моя адрес.

Главата ѝ рязко се вдигна нагоре, а в очите ѝ пламнаха огънчета.

— Много се разпореждате по този въпрос, млади човече.

— Наредете да ги опаковат — повторих аз. — И ги изпратете. Мърл повече не ви е необходима. Ваниър нали е мъртъв.

Очите ни се вкопчиха и се бориха в продължение на един безкраен миг. Странна скована усмивка раздвижи ъглите на устата ѝ. После тя наведе глава, взе с дясната ръка най-горната карта от тестето, което държеше в лявата, обърна я, погледна и я прибави към купчинката неизползувани карти до наредените, после обърна следващата карта безмълвно, спокойно, с ръка, непоклатима като каменен мост при лек ветрец.

Прекоших стаята и излязох; затворих внимателно вратата, минах през вестибюла, слязох по стълбите, после през долния вестибюл, през остъклената стая, през малката канцеларийка на Мърл и излязох в безрадостната, задушна, необитаема всекидневна, в която, щом влезех, започвах да се чувствавам като балсамиран труп.

Френският прозорец в дъното се отвори, Лесли Мърдок влезе в стаята и спря, вперил в мен очи.

Костюмът му беше измачкан, косата разрошена. Малките му червеникави мустачки обаче бяха все тъй нелепи както и преди. Сенките около очите му бяха като дупки. Дългото черно цигаре, което държеше в ръка, беше празно и той потупваше с него по лявата си длан, недоволен; не искаше да ме види, не искаше да разговаря с мен.

— Добър вечер — каза сковано. — Отиваш ли си?

— Още не. Искам да говоря с теб.

— Не мисля, че има за какво да си говорим. Омръзнало ми е да говоря.

— О, да, има за какво да си говорим. За един човек на име Ваниър.

— Ваниър? Много слабо го познавам. Виждал съм го и доколкото го познавам, не ми харесва.

— Познаваш го много по-добре, отколкото твърдиш.

Той влезе по-навътре в стаята и седна в един от непредразполагащите столове, наведе се напред, подпря брадичка на лявата си ръка и се загледа в пода.

— Е, добре — промълви уморено. — Казвай каквото има. Предчувствувам, че ще е нещо изключително умно. Безмилостен поток от логика и интуиция и други подобни глупости. Също като детективите в книгите.

— Естествено. Ще разгледам доказателствата едно по едно, ще ги свържа в стройна картина, ще вмъкна нещата, които съм открил, ще анализирам подбудите и характерите на хората и ще разкрия, че са съвсем различни от това, за което всички, или поне аз, са ги смятали до този златен миг и накрая съвсем неочаквано ще се нахвърля върху най-малко подозирания.

Той повдигна очи и почти се усмихна.

— Който при думите ти пребледнява като лист хартия, от устата му започва да излиза пяна и измъква пищов от дясното си ухо.

Седнах близо до него и извадих цигара.

— Точно така. Някой ден двамата ще поиграем на тази игра. Имаш ли пистолет?

— Не е в мен. Много добре знаеш, че имам.

— Беше ли в теб снощи, когато отиде при Ваниър? Той сви рамене и се озъби.

— О, няма съм ходил снощи при Ваниър?

— Така мисля. Умозаклучение. Ти пушиш „Бенсън енд Хеджис“. Пепелта на тази марка цигари е твърда и запазва формата си. В един от пепелниците в дома на Ваниър имаше такива сиви цилиндърчета колкото от две цигари. Но фасове нямаше. Защото ти пушиш с цигаре, а фасовете от цигаре са различни. Затова си ги прибрал. Как ти харесва?

— Не ми харесва.

Гласът му беше тих. Отново наведе очи.

— Това е един пример за дедукция. При това лош. Защото може да не е имало никакви фасове, но ако е имало и са били прибрани, това е може би, защото са били изцапани с червило. Определен цвят червило, което би могло да посочи поне каква е косата на пушачката. А жена ти има странния навик да изхвърля фасовете си в кошчетата за боклук.

— Не забърквай Линда — рече той студено.

— Майка ти все още мисли, че Линда е взела монетата и че историята, дето уж си я дал на Алекс Морни, е просто измислица, за да я прикриеш.

— Казах, не замесвай Линда.

Той започна да почуква зъбите си с черното цигаре и звукът беше остър и бърз, като от телеграфен ключ.

— Добре, да я оставим — казах, — само че аз не повярвах на историята поради друга причина. Ето тази.

Извадих монетата и я поднесох пред очите му.

Той я загледа напрегнато, със стиснати челюсти.

— Същата сутрин, докато ти разправяше историята си, тя беше на съхранение в една зложна къща на булевард Санта Моника. Изпрати ми я един начинаещ детектив на име Джордж Филипс. Простодушно момче, което допусна да се забърка в неприятна история, защото зле преценяваше хората и беше прекалено нетърпелив да се залови за някаква работа. Набито русо момче с кафяв костюм, тъмни

очила и доста живописна шапка. Караше „Понтиак“ с пясъчен цвят, почти нов. Може би си го видял да се навърта около бюрото ми вчера следобед. Следеше ме, а преди това може да е следял тебе.

Той изглеждаше искрено изненадан.

— Че за какво му е да ме следи?

Запалих цигара и хвърлих клечката в нефритения пепелник, който като че ли никога не бе използван.

— Казах, че може да те е следил. Не съм сигурен. Може просто да е наблюдавал тази къща. Той се залепи за мен пред вас, а не мисля, че ме е проследил дотук на идване.

Още държах монетата в ръка. Погледнах я, обърнах я с подхвърляне, огледах инициалите Е. Б., отпечатани на лявото крило, и я прибрах.

— Може би е наблюдавал къщата, защото е бил нает да продаде рядка монета на един стар нумизмат на име Морнингстар. А старият нумизмат по някакъв начин заподозрял откъде е, монетата и казал на Филипс или му е намекнал, че монетата е крадена. Впрочем той не е бил прав. Ако вашият Брашъров дублон в момента действително е горе, то тогава монетата, която Филипс е бил нает да продаде, не е била открадната. Тя просто е била фалшива.

Раменете му потрепераха леко, сякаш му стана студено. Иначе не помръдна, не си смени стойката.

— Страхувам се, че в края на краищата историята, която ще ти разправа, ще излезе твърде дълга — казах доста меко. — Съжалявам, но няма как. Историята не е красива, защото в нея има две убийства, а може би и три. На някой си Ваниър и на някой си Тийгър хрумнала идея. Тийгър е зъботехник, има кабинет в Белфънт билдинг, където е и старият Морнингстар. Идея та била да фалшифицират една рядка и ценна златна монета, не дотам уникална, че да не може да се появи на пазара, но достатъчно рядка, за да струва скъпо. Методът, който имали предвид; същият, който се използва от зъботехниците за направата на златни протези. Изисква същите материали, същите инструменти, същото умение. С други думи, да се възпроизведе даден модел от злато, като се използва матрица от твърд, фин, бял цимент, наречен албастон, после се изработва калъп от оригинала, като се излива восък в матрицата, който отпечатва и най-дребните подробности; сетне восъкът се влага, както се казва на професионален език, в друг вид

цимент, наречен кристоболит, който пък притежава свойството да издържа на много високи температури, без да се деформира. Остава се малко отворче от восъка в посока навън и се прикачва стоманена игла, която се издърпва, щом циментът се втвърди. След това отливката от кристоболит се изпича на огън, докато восъкът изтече през отворчето, и се получава кух калъп на оригиналния модел. Този калъп се затяга здраво в центрофуга и в него се влива разтопено злато с помощта на центробежната сила. После кристоболитът, все още горещ, се потапя в студена вода, където се разлага, и остава златната отливка със златната игла, стърчаща от мястото на отворчето. Иглата се маха, отливката се почиства с киселина и се излъсква и ето ти, както в този случай, новичка Брашърова монета, направена от чисто злато и досущ като оригинала. Схващаш ли идеята?

Той кимна и уморено прекара ръка през челото си.

— Необходимото умение в случая — продължих аз — е колкото на един зъботехник. Този процес не може да се използва за редовно отливане на монети, защото материалът и трудът ще струват по-скъпо от монетата. Но за златна монета, която е нумизматична рядкост, е много подходящ. Те точно това искали. Но нямали модел. И тук в играта влизаш ти. Ти наистина си взел монетата, но не си я дал на Морни. Взел си я, за да я дадеш на Ваниър. Така ли е?

Той беше забил очи в пода и мълчеше.

— Хайде де, кажи. Като се имат предвид обстоятелствата, не е чак толкова страшно. Предполагам, че ти е обещал пари, а ти си се нуждаел страшно, тъй като трябвало да изплащаш дълговете си от комар, а майка ти е стисната. Но Ваниър те е държал много по-здраво в ръцете си.

Той бързо вдигна поглед, лицето му силно пребледня, в очите му пробяга ужас.

— Откъде знаеш? — почти прошепна.

— Сам го открих. Една част ми разказаха, друга — сам открих, за останалото се досетих. Но към това ще се върнем по-късно. Значи Ваниър и приятелят му получават монетата и решават да опитат какво ще излезе. Искат да са сигурни, че стоката им ще издържи на щателната проверка на специалист по редките монети. Тогава на Ваниър му идва идеята да наемат някой наивник и да го накарат да се опита да продаде фалшивата монета на стария Морнингстар, при това

достатъчно евтино, та той да си помисли, че е открадната. За жертва си избрали Джордж Ансън Филипс благодарение на едно глупаво обявление, което той поместил във вестника. Мисля, че Лоуис Морни е била връзката на Ваниър с Филипс, поне в началото. Не смятам, че е била замесена във фалшификацията. Видели са я да предава на Филипс някакво малко пакетче. Това пакетче сигурно е съдържало монетата, която Филипс се е опитал да продаде. Но когато я показал на стария Морнингстар, ударил на камък. Старецът като специалист познава колекциите и редките монети. Вероятно е взел монетата за истинска (да се докаже обратното, са необходими лабораторни изследвания), но начинът, по които са отпечатани инициалите на производителя, е малко необичаен и това му подсказало, че монетата може да е от колекцията на семейство Мърдок. Обадил се у вас и се опитал да разузнае каква е работата. Това събудило подозрението на майка ти, тя открила липсата на монетата и заподозряла Линда, която ненавижда;, затова ме наема да върна монетата и да склоня Линда за развод без претенции за издръжка.

— Аз не искам развод — каза Мърдок разгорещено. — И през ум не ми е минавало такова нещо. Тя няма право...

Той млъкна, махна отчаяно с ръка и от гърлото му излезе нещо като хълцане.

— Това ми е известно. Та значи старият Морнингстар подплашил Филипс, който не е мошеник, а просто едно глупаво момче. Успял да измъкне от него телефонния му номер. Аз сам чух стария да му звъни на този номер — подслушах го, когато си мислеше, че съм си отишъл. Тъкмо му бях предложил да откупя обратно монетата за хиляда долара и Морнингстар прие предложението, като смяташе, че ще може да измъкне монетата от Филипс, да спечели малко пари и изобщо всичко най-розово. Междувременно Филипс наблюдавал вашата къща, вероятно за да се увери дали влизат и излизат оттук полицаи. Видял мене, видял колата ми, записал името ми от регистрационния картон и случайно се оказало, че знае кой съм.

Започнал да върви подире ми, защото не можел да се реши да ме помоли за помощ, докато го хванах натясно в един хотел в центъра и той смотолеве, че ме бил познавал от едно дело във Вентура, когато бил там помощник-шериф, и че се бил насадил в една ситуация, която хич не му харесвала, че го следял някакъв висок мъж със странно око.

Това е бил Еди Пру, телохранителят на Морни. Морни е знаел, че жена му е в интимни отношения с Ваниър и наредил да я следят. Пру я видял с Филипс близо до мястото, където той живее, Корт стрийт на Бънкър Хил, и го проследил, но после разбрал, че Джордж го е усетил. Пак Пру или някой от хората на Морни може да ме е видял, като съм отивал в апартамента на Филипс на Корт стрийт. Защото се опитаха да ме сплашат по телефона, а по-късно Пру ме покани да се срещна с Морни.

Хвърлих фаса в нефритения пепелник, погледнах към посърналото, нещастно лице на мъжа срещу мен и продължих. Не беше лесно, а от звука на собствения ми глас започна да ми се повдига.

— А сега да се върнем към теб. Когато Мърл ти каза, че майка ти е наела частен детектив, това пък изплашило тебе. Ти си решил, че е открита липсата на монетата и дойде при мен напушен, като се опитваше да изтръгнеш малко информация. Непринуден и саркастичен отначало, силно загрижен за жена си, но и много разтревожен. Не знаех какво си сметнал, че си научил от мен, но си влязъл във връзка с Ваниър. Налагало се да върнеш бързо монетата на майка си, при това с някакво обяснение. Срещнал си се някъде с Ваниър и той ти дал монетата. Възможно е да ти е пробутал фалшива. Типично би било за него да се опита да задържи оригинала. Ваниър усетил, че има опасност проектът му да пропадне, преди да е започнал да се реализира. Морнингстар се обади на майка ти и ето, че наемат мене. Значи Морнингстар е надушил нещо. Ваниър отишъл в апартамента на Филипс, като се промъкнал през задния вход, и разговарял с него, опитвайки се да разбере как стоят нещата. Филипс не му казал, че вече ми е изпратил фалшивото копие от монетата с адрес, изписан с печатни букви; по-късно в дома му откриха дневник, изписан по същия начин. Вадя това заключение от факта, че Ваниър не направи никакъв опит да си вземе от мен монетата. Не знам, естествено, какво му е казал Филипс, но предполагам да му е заявил, че цялата работа е престъпна фалшификация, че знае откъде произхожда монетата и че ще отиде да съобщи в полицията или на мисис Мърдок. Тогава Ваниър извадил пистолета, ударил го по главата, а после го застрелял. Претърсил и него, и апартамента, но не открил монетата. Сетне отишъл при Морнингстар. Фалшивата монета не била и у него, но Ваниър сигурно е мислил, че той я укрива. Халосал стареца по главата

с дулото на пистолета и претърсил касата, може да е намерил малко пари, може и нищо да не е намерил, но във всеки случай оставил след себе си впечатление за обир. После мистър Ваниър се върнал бързо у дома си, все още ядосан, че не е открил монетата, но доволен, че е свършил добра работа за деня. Две ловки, спретнати убийства. Оставаш само ти.

Мърдок ми хвърли бърз, напрегнат поглед, после очите му се върнаха върху черното цигаре, което още стискаше в ръка. Пъхна го в джобчето на ризата, изправи се внезапно, стисна силно ръце и пак седна. Извади носна кърпа и избърса лицето си.

— Защо пък аз? — попита с надебелял, продран глас.

— Защото знаеш прекалено много. Може да си знаел и за Филипс, а може и да не си, това зависи доколко си бил затънал в тази работа. Но за Морнингстар си знаел, А планът се провалил и Морнингстар е убит. Ваниър не може да седи спокоен и да се надява, че няма да научиш за Морнингстар. Той трябва да ти затвори устата, при това много, много плътно. Но за целта не е необходимо да те убив'а. Дори напротив, ако те убие, ще сбърка. Няма да държи вече майка ти в ръцете си. Тя е студена, безчувствена, алчна жена, но да направи нещо с тебе, би означавало да събуди у нея дивата котка. Тя не би се замислила над последиците.

Мърдок вдигна очи. Опита се да предаде с тях смайването си. Но успя само да изрази тъпота и страх.

— Какво... майка ми?...

— Не се преструвай! — казах аз. — До гуша ми дойде да ме лъжат в това семейство. Мърл дойде при мен тази вечер. И сега е у дома. Ходила е днес в къщата на Ваниър да му занесе пари. Пари за изнудване. Суми, които периодически са му били изплащани в продължение на осем години. Аз зная защо.

Той не помръдна. Ръцете в скута му се бяха схванали от напрежение. Очите му сякаш бяха изчезнали дълбоко в черепа. Бяха очи на обречен.

— Мърл намерила Ваниър мъртъв. Дойде при мен и каза, че тя го е убила. Нека не се задълбочаваме във въпроса защо смята, че трябва да поема върху себе си чужди убийства. Аз ходих там и видях, че е мъртъв от снощи. Беше вкочанен като восъчна кукла. На пода до дясната му ръка имаше пистолет. Пистолет, за който вече бях чувал,

пистолет, който е принадлежал на един човек на име Хенч, живеещ в апартамента срещу Филипс. Някой подменил пистолета, с който бил убит Филипс, и взел този на Хенч. Хенч и момичето му били пияни и вероятно са оставили вратата на апартамента отворена. Още не е доказано, че пистолетът е на Хенч, но ще се докаже. Ако оръжието е негово, а Ваниър се е самоубил, то това свързва Ваниър с убийството на Филипс. Лоуис Морни също го свързва с Филипс, но по друг начин. Ако Ваниър не се е самоубил (а такова е моето мнение), това все още не означава, че не е свързан с Филипс. А може и някой друг да е свързан с убийството на Филипс, някой, който е убил и Ваниър. Само че тази идея никак не ми попада поради ред причини.

Мърдок вдигна глава и попита: „Така ли?“, с внезапно звънък глас. На лицето му се появи нов израз, ясен и сияещ и същевременно глуповат. Израз на слаб човек, който се чувства горд.

— Мисля, че ти си убил Ваниър — казах. Той не помръдна, а ясният, сияещ израз си остана на лицето му. — Отишъл си снощи там — продължих аз. — Той те е повикал. Казал ти е, че се е натопил в неприятна история и че ако полицията се докопа до него, ще се погрижи да накисне и теб. Така ли ти каза?

— Да — промълви тихо Мърдок. — Точно така ми каза. Беше пиян и възбуден и се чувствуваше силен. Направо злорадствуваше. Каза, че ако попадне в газовата камера, аз ще бъда плътно до него. Но не каза само това.

— Не, не само това. Не му се отивало в газовата камера, пък и не виждал защо трябва да попада там, ако ти си държиш устата добре затворена. Затова изиграл най-големия си коз. Първото нещо, с което те е държал в ръцете си, онова, което те е заставило да му дадеш монетата, освен че ти е обещал и пари, е нещо относно Мърл и баща ти. Зная тази история. А майка ти ми разказа онова, за което аз самият не бях успял да се досетя. Това е било първото, с което те е държал, и то доста здраво. Но снощи му е трябвало нещо много по-силно. Казал ти е истината и е добавил, че има доказателства.

Той потрепера, но горделивият израз успя да се задържи на лицето му.

— Тогава извадих пистолета — прекъсна ме той с почти щастлив глас. — В края на краищата тя ми е майка.

— Това поне никой не може да ти отнеме.

Той стана, изправен, висок.

— Отидох до стола, в който седеше, и допрых пистолета до главата му. Той имаше пистолет в джоба на халата си. Опита се да го извади, но не успя. Аз му го отнех. Прибрах моя пистолет в джоба си, допрых другия до слепоочието му и казах, че ще го убия, ако не извади и не ми предаде доказателството си. Той започна да се поти и да пелтечи, че само се шегувал. Аз запънах ударника на пистолета, за да го изплаша още повече.

Лесли млъкна и протегна напред ръката си. Тя леко трепереше, но той я фиксира известно време втренчено и тя се успокои. Отпусна я и ме погледна в очите.

— Пистолетът трябва да е бил изпилен или пък с много лек спусък. Изгърмя. Аз отскочих към стената и съборих някаква картина. Стресна ме звукът от изстрела, но не загубих присъствие на духа. Избърсах пистолета и сложих отпечатъците на Ваниър, после го оставих на пода близо до ръката му. Той умря на място. Почти нямаше кръв, само в първия момент. Беше просто нещастен случай.

— Защо разваляш ефекта? — попитах почти подигравателно. — Защо да не е едно хубаво, чистичко, честно убийство?

— Казах ти как беше. Не мога да го докажа, разбира се. Но мисля, че, така или иначе, щях да го убия. Какво ще правим с полицията?

Станах и вдигнах рамене. Чувствувах се уморен, изчерпан, изтощен, с изсмукани жизнени сокове. Гърлото ми дращеше от продължителното говорене, а мозъкът ме болеше от усилието да подредя мислите си в главата.

— Не знам за полицията — казах аз. — Ние не сме в много дружески отношения, защото те смятат, че крия от тях някои неща. Кое то не е лъжа. Може да се доберат до теб. Ако не са те видели, ако не си оставил отпечатъци от пръсти, а и дори да си оставил, ако нямат други причини да те заподозрат, може изобщо да не се сетят за теб. Но ако разберат за монетата, тогава вече не знам. Ще зависи колко добре ще се представиш пред тях.

— Ако не беше майка ми — издума той, — все ми е едно. Винаги съм си бил без късмет.

— От друга страна — продължих аз, без да обръщам внимание на унижителното му самосъжаление, — ако спусъкът е бил много лек и

си намериш добър адвокат, като разправиш честно как е станало всичко, никой съдебен заседател няма да те осъди. Те не обичат изнудвачите.

— Това е много лошо — каза той, — защото не съм в състояние да се възползувам от подобна защита. Не знам нищо за шантажа. Ваниър ми показва как да спечеля малко пари, а аз страшно се нуждаех в момента.

— Ами! — казах аз. — Ако се наложи, ще използваш и номера с шантажа. Майка ти ще те накара. Когато стане въпрос за твоя живот или нейния, тя всичко ще каже.

— Това е ужасно, ужасно е, че го казваш.

— Имал си късмет с пистолета. Всички, които познавам, си поиграха с него — изтриваха отпечатъци и слагаха нови. Дори и аз сложих едни, за да не изоставам от модата. Когато ръката е вкочанена, е доста сложно. Но трябваше да го направя. Морни беше там и накара жена си да сложи своите отпечатъци. Той мисли, че тя е убила Ваниър, а тя вероятно мисли, че той го е убил.

Той само ме гледаше тъпо. Аз прехапах устната си. Почувствувах я твърда и студена като стъкло.

— Е, аз си тръгвам вече — казах.

— Искаш да кажеш, че няма да ми направиш нищо? — В гласа му отново се промъкнаха нотки на подозрение.

— Няма да те предам, ако това имаш предвид. Повече нищо не мога да ти обещавам. Ако ме замесят и мен, ще трябва да търся изход. Не става въпрос за етична постъпка. Просто не съм нито полицаи, нито доносчик, нито служител в съда. Казваш, че било нещастен случай. Добре, нека бъде нещастен случай. Не съм очевидец. Нямам никакво доказателство нито за едното, нито за другото. Работих за майка ти и ако това ѝ дава някакви права да иска от мен да си затварям устата, ще си я затварям. Тя не ми харесва, ти не ми харесваш, тази къща не ми харесва. И жена ти много не ми харесва. Но Мърл ми харесва. Тя е малко глупава и възприема болезнено нещата, но инак е мила. И знам как са се държали с нея в това проклето семейство през последните осем години. Зная също, че не е блъснала никого от никакъв прозорец. Това обяснява ли нещата?

Той забръщолевя, но нищо членоразделно не излезе от устата му.

— Ще закарам Мърл при родителите ѝ — продължих. — Помолих майка ти да изпрати сутринта дрехите ѝ у дома. Ако тя случайно забрави, записана в реденето на пасианси, ще те помоля ти да се погрижиш за тази работа.

Той кимна безмълвно. После каза със странно тънко гласче:

— Значи си отиваш — ей тъй, просто си отиваш? Аз дори... аз дори не ти благодарих. Един човек, когото едва познавам, поема рискове заради мен... Просто нямам думи.

— Ще си отида така, както винаги си отивам. С безгрижна усмивка и махване с ръка. И с дълбоката надежда, че повече никога няма да се срещнем. Лека нощ.

Обърнах му гръб и излязох през вратата. Затворих я с тихо, но твърдо щракване на ключалката. Хубаво, достойно излизане въпреки всички мръсотии. За последен път отидох и погладих изрисуваното негърче по главата, после прекосих поляната, минах край потъналите в лунна светлина храсти и хималайския кедър, излязох на улицата и оттам при колата.

Върнах се в Холивуд, купих си половинка хубаво уиски, регистрирах се в хотел „Плаца“, седнах на края на леглото, загледах се в краката си и надигнах направо от бутилката.

Като изпаднал алкохолик.

Когато погълнах достатъчно количество, та да ми се замая главата и да престана да мисля, съблякох се, легнах си и след известно време, но не много скоро, заспах.

Беше три часът следобед и до вратата на апартамента ми бяха наредени пет парчета багаж, едно до друго на килима. Там беше моят жълт кожен куфар, здравата одраскан от двете страни от блъскане из багажниците на разни коли. Имаше два елегантни самолетни куфара и двата с инициали Л. М. Имаше един стар куфар, имитация на моржова кожа, с инициалите М. Д. И една чанта от изкуствен материал, каквато може да се купи от всяко магазинче за долар и четиридесет и девет цента.

Доктор Карл Мос тъкмо си беше излязъл, ругаейки ме, защото беше закъснял за следобедната си среща с ипохондриците. Сладникавият мирис на женската му цигара беше отровил въздуха. Прехвърлях в ума си, или по-скоро това, което беше останало от ума ми, отговора му на моя въпрос, за колко време ще се съвземе Мърл.

— Зависи какво имаш предвид под съвземане — отговори той. — Тя винаги ще си бъде с изопнати нерви и заспали физически инстинкти. От нея би излязла чудесна монахиня. Религиозният блян с неговата ограниченост, изострена чувствителност и мрачна чистота би бил за нея едно освобождаване от всичко. Но както вървят нещата от нея най-вероятно ще излезе една от онези кисели девственици, дето седят зад малки бюра в обществени библиотеки и слагат дати по книгите.

— Е, чак пък толкова — казах аз, но той само ми се ухили с мъдрото си лице и излезе. — Пък и откъде знаеш, че са девственици? — подхвърлих на затворената врата, но каква ли полза?

Запалих цигара, отидох до прозореца и след малко тя се появи от вратата на спалнята, застана там и ме загледа с очи, около които тъмнееха кръгове, и с бледо, успокоено лице без грим, само с начервени устни.

— Сложи си малко руж на бузите — казах ѝ аз. — Приличаш на снежен човек.

Тя отиде и си сложи руж. Като се върна пак, погледна към багажа и каза тихо:

— Лесли ми даде назаем два от своите куфара.

Аз измънках: „Ъхъ“ и я огледах. Изглеждаше много добре. Беше обула чифт ръждиви панталони, елегантни обувки, шемизета в кафяво и бяло и бе вързала оранжево шалче. Не бе сложила очилата си. Големите ѝ ясни очи с цвят на кобалт бяха леко замъглени, но по-малко, отколкото очаквах. Беше си опънала още по-силно косата, но не можех да ѝ се бъркам.

— Ужасно ти досадих — каза тя. — Съжалявам много.

— Глупости. Аз говорих по телефона и с майка ти, и с баща ти. Страшно се радват. За осем години са те виждали само два пъти и вече са смятали, че са те изгубили.

— И аз се радвам, че ще ги видя — промълви тя, като гледаше надолу към килима. — Много мило от страна на мисис Мърдок, че ме пуска да си отида. Тя все не можеше да ме пусне за по-дълго.

Започна да движи неловко краката си, като че ли не знаеше къде да ги дene, както са в панталони, макар панталоните да си бяха нейни и сигурно и по-рано да се е изправяла пред същия проблем. Най-сетне стисна колене и сложи ръце върху тях.

— Ако имаме да си кажем нещо — започнах аз — или ако ти искаш да ми кажеш нещо, сега е моментът. Защото нямам намерение да прекосявам половината страна с нервна криза до себе си.

Тя захапа кокалчето на ръката си и ми хвърли един-два бързи погледа.

— Снощи... — започна, млъкна и се изчерви.

— Нека се върнем пак на въпроса — казах аз. — Снощи ти ми каза, че си убила Ваниър, а после, че не си го убивала. Аз зная, че не си. Така че въпросът е приключен.

Тя остави кокалчето си на мира, погледна ме твърдо, спокойно, уравновесено и ръцете върху коленете ѝ не бяха вече напрегнати.

— Ваниър е бил мъртъв много преди да отидеш там. Отишла си да му занесеш пари от мисис Мърдок.

— Не, от мен — каза тя. — Макар че самите пари, разбира се, бяха на мисис Мърдок. Дължа ѝ толкова, че никога не ще мога да ѝ се отплатя. Разбира се, тя ми плаща малка заплата, но това едва ли...

Аз я прекъснах грубо:

— Това, че ти плаща малка заплата, е типично за нея, и че ѝ дължиш повече, отколкото някога ще можеш да изплатиш, е също много вярно. Но това сега не е важно. Ваниър се е самоубил, защото са го хванали в изнудване. Това е известно със сигурност. А поведението ти снощи беше чисто театралничене. Получила си тежък нервен шок, като си видяла присмехулното мъртво лице в огледалото и този шок се е слял с друг един, от преди много време, а ти си драматизирала всичко по свой собствен извратен начин.

Тя ме погледна срамежливо и кимна с меднорусата си глава в знак на съгласие.

— И не си блъснала Хорас Брайт от никакъв прозорец — добавих аз.

Лицето ѝ трепна тогава и силно пребледня.

— Аз, аз...

Ръката ѝ се вдигна към устата и остана там, а ужасените ѝ очи ме гледаха над нея.

— Нямах да говоря за всичко това, ако доктор Мос не ми беше казал, че може и че най-добре още сега да си изясним нещата. Струва ми се, че си си вгълпила, че си убила Хорас Брайт. Имала си повода и удобния случай и за секунда може би и желанието да се възползуваш от тази възможност. Но не е в характера ти. В последния момент нещо би те спряло. Само че в този последен момент не си издържала и си припаднала. Той не е паднал сам, разбира се, но не си ти тази, която го е блъснала.

Замълчах за миг и наблюдавах как ръката ѝ се отпуска при другата и как двете се вплитат и се стискат една друга.

— Внушили са ти, че ти си го блъснала — продължих аз. — Много внимателно, съвсем умишлено и с хладна жестокост, която може да се открие само у някои жени, когато става въпрос за друга жена. На теб не би ти минало през ума да свържеш мисис Мърдок с понятието ревност, като я гледаш каква е сега, но ако търсиш подбуда, това е истинската. Тя е имала и по-добра, разбира се: петдесет хиляди долара застраховка за живот, последните трохи от едно прахосано богатство. Изпитва странна, дива любов към сина си, типична за жени като нея. Тя е студена, озлобена, безскрупулна и те е използвала без милост, без жалост като резерва в случай, че Ваниър някога се раздрънка. Ти си била просто една изкупителна жертва. Ако искаш да

се измъкнеш от този мъртъв, полусъзнателен живот, който водиш, трябва да разбереш и да повярваш онова, което ти казвам. Знам, че не е лесно.

— Това е абсолютно невъзможно — промълви тихо тя, за гледана в носа ми. — Мисиз Мърдок винаги е била чудесна с мен. Вярно, че не си спомням много добре какво се случи тогава, но не бива да разправяш такива ужасни неща за хората.

Извадих белия плик, който бях намерил на гърба на картината на Ваниър. Две фотографии и един негатив. Застанах пред нея и сложих една от фотографиите в скута ѝ.

— Добре, погледни тогава. Снел го е Ваниър от отсрещния тротоар.

Тя погледна.

— Я! Та това е мистър Брайт! Снимката не е много добра. А това е мисис Мърдок — тогава беше мисис Брайт, точно зад него. Мистър Брайт изглежда ядосан.

Тя вдигна поглед към мен с някакво кротко любопитство.

— Ако тук изглежда ядосан — казах аз, — би трябвало да го видиш няколко мига след това, когато е летял надолу.

— Когато какво?

— Виж какво — казах аз, този път вече отчаян, — на снимката се вижда как мисис Елизабет Брайт Мърдок блъска първия си съпруг от прозореца на кабинета му. Той пада. Погледни как са разположени ръцете му. Той крещи от ужас. Тя е зад него и на лицето ѝ е изписана ярост или нещо подобно. Не разбираш ли? Това е именно доказателството, което Ваниър е имал през всичките тези години. Мърдокови никога не са видели снимката и никога всъщност не са вярвали в съществуването ѝ. Но тя съществува. Открих я снощи, по една случайност, не по-малка от случайността, когато е била направена снимката. Което е доста справедливо. Започваш ли да разбираш?

Тя погледна към снимката още веднъж и я остави настрана.

— Мисиз Мърдок винаги е била чудесна към мен — каза.

— Тя е направила от теб една изкупителна жертва — рекох с леко напрегнатия глас на театрален режисьор по време на несполучлива репетиция. — Тя е една умна, безкомпромисна, търпелива жена. Познава добре комплексите си. Тя дори би изхарчила долар, за да запази друг долар, нещо, което малцина биха направили.

За това ѝ свалям шапка. Бих искал да я цапардосам с шапката, след като я сваля, но ми пречи доброто възпитание.

— Да — каза тя. — Значи така.

И видях, че не беше чула и половината от онова, което и казах, а в онова, което беше достигнало до съзнанието ѝ, не беше повярвала.

— Не показвай това на мисис Мърдок. Ужасно ще я разстроиш.

Станах, взех снимката от ръката ѝ, скъсах я на парченца и я хвърлих в кошчето.

— Може би ще съжаляваш някога, че я скъсах — казах, без да споменавам, че имам още една снимка от негатива. — Може би някоя нощ, след три месеца, след три години, ще се събудиш и ще разбереш, че съм говорил истината. И може да ти се прииска да хвърлиш още едно око върху тази снимка. А може и да греша. Може да се разочароваш, че в крайна сметка не си убила никого. Няма значение и в двата случая. А сега ще слезем долу, ще се качим в моята кола и ще отидем в Уичита при родителите ти. Не мисля, че ще се върнеш при мисис Мърдок, а може и тук да греша. Но няма да говорим повече за това.

— Аз нямам никакви пари — каза тя.

— Мисиз Мърдок ти изпраща петстотин долара, в джоба ми са.

— Страшно мило от нейна страна.

— По дяволите — казах аз, отидох в кухнята и гаврътнах една чаша за из път. Но не ми помогна. Само събуди у мен желание да се покатеря по стената и да изгриза тавана.

Отсъствувах десет дена. Родителите на Мърл бяха завеяни, мили, търпеливи хора, които живееха в стара дървена къща на тиха, сенчеста улица. Плакаха, като им разправих от историята толкова, колкото сметнах, че трябва да знаят. Казаха, че се радват, че тя се е върнала у дома, че ще се грижат за нея и коряха много себе си, а аз им позволих да го правят.

Когато тръгнах, Мърл беше препасала една престилка и точеше баница. Дойде до вратата, като бършеше ръце в престилката, целуна ме по устата, заплака и изтича към къщата, като ме остави сам, докато не дойде майка ѝ с широка приветлива усмивка и ме изпрати.

Усетих нещо странно, като гледах как изчезва къщата, сякаш бях написал хубаво стихотворение, което съм изгубил и никога вече няма да си спомня.

Като се върнах, обадох се на лейтенант Брийз и отидох при него да го питам как напредва делото Филипс. Бяха го разгадали много добре, с необходимото за подобни случаи количество от ум и късмет. Морни и жена му в крайна сметка не се явили в полицията, но някой се обадил и казал, че чул изстрел в къщата на Ваниър и затворил бързо телефона. Експертът по отпечатъците не харесал много тези, които намерил върху пистолета, и затова изследвал ръката на Ваниър за барутен прах. След като го открили, решили, че в крайна сметка е самоубийство. После на някакъв полицаи на име Лаки от Централното криминално управление му хрумнало да поработи още малко върху пистолета и открил, че описанието му е било разпространено по всички участъци и че подобен пистолет се търсел във връзка с убийството на Филипс. Хенч го познал, а и открили половин отпечатък от палеца му върху спусъка, който не бил избърсан достатъчно добре.

С тези данни и с по-добра колекция от отпечатъците на Ваниър, отколкото аз можах да направя, претърсили още веднъж апартаментите

на Филипс и Хенч. Открили отпечатъците от лявата ръка на Ваниър върху вътрешната страна на леглото на Хенч и един от пръстите му върху клапанчето за водата в клозета в апартамента на Филипс. След това разпитали из квартала с фотографията на Ваниър в ръце и доказали, че е бил видян два пъти на алеята и поне три пъти в страничната уличка. Интересно нещо обаче, никой в къщата не го бил виждал или поне не искал да признае, че го е виждал.

Единственото, което им липсвало, бил мотивът за убийството. Но Тийгър услужливо им го дал, когато го пипнали в Солт Лейк Сити, опитвайки се да продаде един Брашър дублон на някакъв търговец, който го взел за оригинален, но откраднат. В стаята му в хотела открили още десетина подобни монети, едната от които била истинската. Той си признал всичко и показал един миниатюрен знак, с който белязал истинската монета. Не знаели откъде Ваниър е взел оригинала и така и не разбрали, макар вестниците да писали достатъчно, та да може собственикът ѝ да се яви, ако е била открадната. Но собственикът така и не се обадил. И полицията повече не се интересувала от Ваниър, веднъж убедена, че е бил убиец. Класирали случая като самоубийство, макар че хранили някои съмнения.

След време пуснали и Тийгър, защото сметнали, че не знае нищо за убийството и единственото обвинение срещу него било опит за измама. Златото било купено законно, фалшифицирането на остаряла монета от щата Ню Йорк не било престъпление според федералните закони. Престанали да се занимават с него.

Изобщо не били вярвали в признанието на Хенч. Брийз каза, че го бил използвал само за да упражни натиск върху мен в случай, че крия нещо от тях. Знаел, че няма да мълча, ако имам доказателства, че Хенч е невинен. Но той си пострада в крайна сметка. Разследвали го и открили, че заедно с някакъв италианец на име Гаetano Приско е извършил пет обира на магазини за спиртни напитки, при единия от които бил застрелян човек. Така и не разбрах дали Приско е роднина на Палермо, но пък и те не го хванаха.

— Какво ще кажеш? — попита Брийз, след като ми разказа всичко това.

— Два момента не са ясни — отговорих аз. — Защо е избягал Тийгър и защо Филипс е живеел на Корт стрийт под чуждо име?

— Тийгър избягал, защото човекът, дето кара асансьора, му казал, че старият Морнингстар е убит, и той се изплашил. Филипс живял под името Ансън, защото някаква кредитна компания го гонела заради колата, а той бил без пукнат долар и много отчаян. Това обяснява защо добродушен млад глупак като него се е забъркал в история, която отдалече мирише на гнило.

Кимнах и се съгласих, че сигурно е било така. Брийз ме изпрати до вратата. Сложи тежката си ръка върху рамото ми и ме стисна.

— Помниш ли случая Касиди, за който вдигна шум пред Спангълър и мен онази вечер у вас?

— Да.

— Тогава ти каза на Спангълър, че не е имало такъв случай. Имаше — но под друго име. Аз работих върху него.

Той свали ръка от рамото ми, отвори вратата и ми се ухили в лицето.

— Заради случая Касиди — продължи той, — заради въздействието му върху мен понякога съм по-мек с хора, които не заслужават това. Малко възнаграждение, което се изплаща на живи мъртъвци като мен и теб от мръсните милиони. Хайде, всичко най-добро.

Навън беше нощ. Върнах се у дома, облякох старите си домашни дрехи, наредих шахматните фигури, налях си чашка и изиграх една от партиите на Капабланка. Партия от петдесет и девет хода. Красив, студен, безмилостен шах, от чиято мълчалива неумолимост просто те побиват тръпки.

След като приключих партията, постоях заслушан в звуците на нощта, нахлуващи през отворения прозорец, и вдишвах нощта. Сетне отнесох чашата в кухнята, изплакнах я и я напълних с вода и лед; застанах пред мивката, вдигнах чашата и се погледнах в огледалото.

— Наздраве — за теб и Капабланка — рекох аз.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.